

میلعا وه

بتکمر د اروشاعت قیقو و تیلو ماگیاج
ی عیثن افرع

، ی ضاق مو حرم ی تفرعم هریس زای یا هس رد
مهیلع الله ن او ضر ی نار هط هملع و دادد مو حرم
ن یعمجا

لوا هسلج - سنا تاحفد

تاناید

ی نار هط ی نیسدن س محمد محم دیس جاد الله قیآ
هّرسد الله سّدق

همدم

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

رگشلا و دمحا ه و

رشبلا دّیس و ل سرما سی بنا سی اء ماسلا و ةلاصلا و

سی فطصملا دمحم

مهیلء سی اءلا سی لءلا الله ماسد نیرهاطلا هتیل لها و

نیعمجا

ن یدلا موی سی لاء مهءاءءا سی لءلا الله ءنعلا و

:هک روفغ ب راکهانگ هءنب دیوگ نینچ دعبو

هعسذ را لله اب ءافرء و سی هلا ءایلوال اوچارء ن خسد

ناگرزب هءنبیز هک ، لءاد روخ رد سی تیفرظ و

تسا درجء و دیحوت ءصرء ناگتفایهر و تفرعم

فرعم زا سی لجا دیاب فرعم :دنیوگ هک دیای مرء

دشاب

ن انخسد و تلاءاد رد ل مآء و قیقءء و هعلاطم

سی تایء و نیرتمهم زا اءذی ایلوا شنم و شور و

ملاء سی وجهار و کلاس هءنب هک تسا سی لئاسم نیرء

هءشءاد رظنءم هءسویپ ار نا دیاب ءءاعسء و حءلاف

نا ءببیط حءاور زا ار ءوخنءاج و حور و ءشاب

بارشء زا ار شیوخنءکف و باءق و رطعم ، راءا

ءاشءاب و ءسمرسء ، نااشیا سی نأبر ءا حءذ ل ازیلا

نیءلاص رکن ، سلاءجم رد هکنءانچمھ و ءءاءرگ

و تلاءاد هعلاطم¹ ، ءنکی م ءمحر بلاءءسا

بلاءءسم و بجوءسم اءذی ایلوا حیاصء و ءاملك

ءسا روءو ءمحر

و زیگنا ههبشء و راوشء لئاسم رد اسب هچ و

¹ 348 ص ، 9 ج ، راوئلا راءب

رب علاطا ،اهرطاخ شيوشت و اهي مگردرس
نخساي و نانا زا ي تشنگرس ي روآدای و ناتساد
طاسبنا بجوم ،تارضدن آزا ي رثا ايميك و زغذ
نوريد و قيرط تياده و هار ي نشور و رطاخ
ددرگ ههبش و كشد زان دما

و ناكاپ ركذ زا نوحشم رسارس ميرك ن آرق
ي اهورط و ناشيا ظعاوم و نانخس و اهنال اوها
اهنا زا مادك ره كه تسا ايلوا و ايينا تشنگرس
لهجت املظ رد ي غارچ و توكلم ي وسه ي ديلك
دشاب ي مورغو

ميهاربا ترضدي ناگدنز ريس و ناتساد رد
رد ايه و !؟ دراد دوجو بلطم و هتكذ مك رگم
قيم عمل ناسم هچ رضدو ي سوم ترضدن ايرج
ملاء زومر و رارسا و ي نافرعو ي ديحوت قيقد و
هتسويپ ديابن اسنا كه تسا جردنم عيرشتو نيوكت
مسر اهنال زا و درگنبد هجوتو و قمعته ديد هب اهنال رد
ترضد حياصن رد ايه و ،دزومايد تفرعم هار و
تايدشور رد ي اهيقار و هيلاء بلاطم هچن املق
هب ار ناسنا كه دراد دوجو تيدوبع هويش و
رياس دروم رد روطنيمه و ؛دزادناي م ي تفگش
ي هلال اجر و ايينا

و تقد تياعر تسا مهم اجنيا رد هچنأ اما
اريز ؛تسا ناگرزب زا بلاطم لقن رد س اوسو
رتلااو و رتعيفر هچره گرزب نأ ماقم و هجرد
رتريطخ زين و ازا هلوقمه نانخس و بلاطم دشاب
جياتن و تاعبتي اراد هجيتن رد و رتتيمها اب و
هيا كي ل قن و ل لادتسا .تسا رتي تايد و رتمهم
كي هبل لادتسا زان اعطق ،نأ هب كسمت و ن آرق
و ،تسا رتريطخ ماسلا هيلاء موصعم زان تياور

هبتسند موصعم زای تیاور و ملاک لقتن اذکھ
نیا ی ارادی هلائی لوکی زای ملاک و نخس
سایقنیا ربو دشابی مزایتما و تیسوخذ

هک ماهدرک دروخرید دروماهدد هببناجنیا اذ
اهباطذ و تافیلأت رد ناگزب زای هکار ی بلاطم
ساسا رباً فرصد و عقاو فلاخرید دنکی م حرطم
و هدنسیوند ی اشمم و رکف زرط و هقیلس و هاگدید
و رشتنم، فلاذ بلاطم نیا و تسا هدوب هدنیوگ
ی م رارق، عقاو هبل هاج و هاگآاند دارفا رایتخا رد
لمع و دنددی م رثا بیترتا هئا هبتسند و دنریگ
و ریطذ رایسب تسای اهلسم نیا و دنکی م
راوگانس بی بقاوعی اراد

زای فلاذ ملاک کی لقتن تسای نکم هاگ
ی دارفا راوب و تکلاه بجوم، ی گزب صخش
ی رایگتسر، نای عقاو و حیحص لقتن رد و ؛درگ
دوشد نیمضت صخش تداعسد و

تایدن نامز زای هک مدوب دهاشد دوخذ بناجنیا
دارفا هنوگچ - هرسد الله سددق - دلاو هملاء موحرم
فلاخریدار هلوقم بلاطم، ناشیا ابدن یطبترم و
دندرکی م رشتنم و لمحن ناشیا روطنم و دوصقم
ناشیا تافو زای سپات دیدرگ بجوم هلسم نیمهو
ثیداحا لعج و بذك، بسانم رتسب ندش مهارفو
فارحنا هچ، هیفخم داقحاً زوربو قافذ و رکم و
نیطبترم و هسردم و بتکم نیا ی ارادی اعجافو
ردار نای شخب ریقد هک؛ دروآش یپن ناشیا هب
وگزاب مود دلج، توکلم رارسا باتکرخا تمسق
1. ماهدومذ

1. 208 ص، 3 ج؛ 496 ص، 2 ج، توکلم رارسا

ریثأت و دوز ملاک تیمها به جوت اب ناگرزب
 به تبسندی سکره زاشید و ، معماج دارفان آ
 رد ظاحن یدبو ؛ دنافئاخو کانسارهن آبقاوع
 و س اوسو تیاهن اههژاو و تاملک باختنا
 نیمه ام دننام و دنیامنی متاعارم اری رگنرود
 ینیخسد ، تیلوئسم ساسحا و مظهلام نودب روط
 بقاوع بجوم هکی ملاک و دنناری من ابز رب
 هچرگ ، دننکی مذ راهظا دوشد دنیا شوخان و دنسپان
 . دنشابن آ به دقتعم دوز

ناوضر - دلاو موحرم : مکنیا دراوم هلمج زان
 رد هیراج لئاسم و ثداود به تبسندی - هیلع الله
 دندوب ریگیپ و رثاتم و ساسح هداعلاقوف ، تکلم
 عطساو به مدرم رب هکی دئادش و تامیلامان زان
 رایسب دشیم دراو ملسا نانمشد و تانایرج
 شیوخ هیبلق تادراو و آرا به و ، دندوبن ارگن
 و حلاصهار و دندومنی معطم ار دارفانی هاگماگ
 عوسد بقاوع زان و دندرکی م دزشوگ ار حلاف
 ی بلاطم لوقعمان تا کرد و اهی ریبندی بزای خرب
 . دندرکی م نایب

دندومرفی ماهر اب

حلاصا ددصرد و میریذپی مذ ار تآیفنم و مینکی ماضما و دییأت ار لئاسم تائینم ام
¹ . دوشن اب و دوشد متفریذپ هاوخ ، میهدی م رگنذو مینکی م مادقن آعفر و

روشک به قار عثعبت موکد موجه هلتسم رد
 راوگانر ابخا و ، دندوبن ارگن و رثاتم رایسب ناریا
 بجوم هکی هناشنمذد و زوسن امانا گنج نیا
 و سیماون کته و نیفرط زان اایربأ عامد کفسد
 هدوبن اربجل باقریغت اعیاض و ملسا دلابریمدت
 ی مسجوی حور راشفت حذار ناشیا ادیدش ، تسا

¹ 71 ص ، 3 ج ، ن آرق ت و کلم روز به دوشد عوجر

عفر و ن آ ماتتخا راطنتا رد هتسویپ و دادی م رارق
 متخ هب تبسند و ، دندربی م رسبر ما هألصیف و هئاغ
 ماغیپ ، فالتخم عطاقم رد ز ادنار بن اماناخذ هئداب نیا
 سپا صوصخم ؛ دنداتسرفی م نیلوئسم ی اربی یاه
 رارصا گنج همتاخذ رب ادیدش ، رهشمرّخ حتفزا
 :دندومرف هذب ی زور یّتح و دندیزروی م

تروص هب هئسم و دمآ دهاوخذ شیبی تصرف رگید ، دوشند مامت هئسم نیا نلا رگا
¹ دمآ دهاوخذ یرگید

دندومرفی م ل احد نیع رد و

تیند و مینکی م تیامد عیشت میرد ناعفادم و ملسا ناگدنمز و نادهاجم زام
 ی منغیرد دیاربتسد زای تمدخرگا و ، مپهنی م چرا ار ناتا ی لاو تمه و صلخ
 مینکی م اوادم میناوتب رگا ار اهنآ ناگدیدبیسآ و میزرو

، گنج تدم مامت رد فاصوا نیا مامت ابی لو
 ن تفر هب بیغرت و قیوشت هب نج هک هلمج کی یّتح
 هب و دشن زاربا ناشیا زاشاب هتشد ار ههجب هب
 بیغرت و داهنشیب ، مهریغو و نایفارطا زارفذکی
 دهاشد اهراب ریقد نیا . دندومند ار ههجب هب ن تفر
 ی م گنج نیمودصم هب ناشمشچ ی تقو هک مدوب
 و تشگی م یراج ناشنامشچ زاکشا ، دانفا
 . دندومرفی م ی بلاطم

رد هک مینکی م دهاشم هزورما ، فسلاعم اما
 ناشیا هب ی بلاطم اههتشون ای و ن انخد زای خرب
 و نیقوشم زادوخ ناشیا ایوگ هک دندهی م تبسند
 ن انخد اب و دندوب عازنو گنج همامادا رب نیدکوم
 !! دندوب هتشانگ هحص بلاطم نیا رب دوشور و
 ملاء ردان و زاتم ی اهت یصخش هلمج زای
 فراء ت یصخش ، هر خاتم هئمزا نیا رد ملسا
 ترصد ، ی هلا رادمانی لو و هلائم کلاس و ل ماک
 ی م - هرّسد الله سّدق - داددی وسوم مشاه دّیسد جاح
 و قحلاقیآ زوسملاء دندر و هتسجرب درگاشد ، دشاب

¹ 280 ص ، 2 ج ، توکلم رارسا

یاء ديس جادى مظعلا الله تيا موحرم ، دىحوتلا
 ءملاء زال قذ بهك - هياء الله ن اوضر - ىضاقة
 :- هرس الله سّدق - ىئابطابط

و ىأرمرد و تشادى م رانكرد ش بوخل فاحم و سلاجم زاناشيا ىضاقة موحرم
 زا ، ق و دندنورد ار وا هك ىميتي رُد نوچمه ؛ دادى منرار ق دوخ ءذملات رياسرظنم
 1. دزادرپدوخ كولسد و لاد بهر تشييد و رتهيد دناوتب ات دنراد ماگذ ىفخم راطنا

و تسيب تدم به - هرس سّدق - ام دلاو موحرم
 به ىهلا ى لو نيا روضد و تمدخرد لاسد تشه
 2. تشاد ل اغتشا ى و نعم ريسد و ضيف بسك
 موحرم زاناشيا هرابرد هك ىتلامج و تارابع
 و مظاعا زال دحا هرابرد ، تساهدش هدينش دلاو
 ىتدنونكات م لاسا رصدا ىهلا ىافرعو ايلوا
 سّدق - ىئابطابط ءملاء ، وائل كلا ىفل كلا داتسا
 تيدنيا اءا رداً اقيقحت و . تساهدش هدينش - هرس
 شدارم و داتسا و ريپفصورد زاريشد ىدعسدزا
 طارفاهار و تساهتفگنق ارغا و فازگ به بنخس
 درجم حور رد هك اجنا رد ، تساهدوميبذ زاجم و
 ديامرفىم

مياهدناوخ و ميدينش و دناهتفگ مچره زو *** م هو و نامگو سايق و لايخ زانرترب ىا
 3 مياهدنام و تفصول و ا رد نانچمه ام *** رمع ديسر رخا به و تشگ مامت س لجم

دومرفىم اهراب

ام كاردأ ام و دادعلا ؛ مرادنى زيچ دوخ زان و مشابىم رفسد دادد لابق رد نم
 انكه و 4! ؟ دادعلا

رد ار درجم حور ليدبى بباتك هك ىماگنه و
 ضرعاناشيا به دندب ، دنتشون ناشيا لاد حرش
 هتشاگذ اجنيا رد هكار بلاطم زاناشيا ريسب : مدرك
 دندومرف ، ميدوب هدينش امش زاناشيا به ات ديا

رارسا زانچنا اما و منك نايد مناوتى م ناشيا فيصوت رد هك تسا ىبلاطم اهنيا هزات
 درجم حور ، ميامذ و گزابد مهاوخب ، منادى م گرزب نازا هك تا يصوصخ و زومر و
 1! دشدهاوخر باربدنچ

و تاجهتشون ىضعب رد هزورما ، هناقساتم

1. 12 و 11 ص ، درجم حور

2. 471 و 101 ص ، نامه

3. هچايب ، ىدعسد ناتسلگ

4. 13 ص ، درجم حور

اب - هژد سّدق - دلاو موحرّم طايترا ، نانخد
ايوگ هک تسا هّدش حرطم ي وحن هب دآدح موحرّم
دآدح موحرّم ي تيبرتو ي کولسد درگاشد ناشياً لاصا
س اسار ب رگيدکي اب ود نآ طايترا و دناهدوبند
موحرّم اسب هچ و ؛تسا هّدوب تقادص و تقافر
هّدومني م ضيف بسک و هداقتسا ناشيا ز ا دآدح
و مهف مدع ز ا ي شان بلاطم نيا مومع هک¹ !تسا
². دشابي م کولسد قنّاقر و قنّاقد کرد ز ا داغتبا
اب ي تافانم تقادص و تقافر رگم !ابجء
رگم !؟ دراد ي داتسا و درگاشد طايترا
و «خأ» : ترابع اب ملاسلا هيلع نينموئماريما
مّلسو هلاّ و هيلع الله ي لّصد ادخل و سر ز ا «ردار ب»
نم» : دومرفي م ل ا د نيء رد و ³دومرفي مذ داي
ارچ و !؟⁴ «متسه ادخل و سر ناگندب ز ا ي اهدنب
هلمج نيا مّلس و هلاّ و هيلع الله ي لّصد ادخل و سر
دآدح موحرّم ارچ و !؟ دومرفذ ي لع هرا برد ار
ي م رفسد نيسد دمّم ديسد ل ا بق رد نم : دومرفذ
⁵!؟مشاب

تخانش : تفگ و دومذ باطخ اهملق نيا هب دياب
تيلاو و نافر عت مرد و ميرد ز ا امش تفرعم و
اپ ارچ سپ ! دجنگي م نآ ظفالت و هملک دنچ رد طقف
هک ي اصر عرد و ديهني م رتارفش يوخذ دودح ز ا
و ن کمماند امشل اثما و امش ي ارب نآ ليخت ي تد
ي وربآ و ضرع و ديراذگي م مدق ،تسا ل احم

¹. 281 و 274 و 270 ص ، درجم روند

² هّدش حرطم بلاطم رب مرتحم فالؤم رظن و ماريپرتشيد علاطا تهج
. 244 ص ، 3 ج ، ت و کلم رارسا هب دوشد عوجر ، روکذم با تکرد

³. 419 ص ، 4 ج ، هيقفلا هر ضحيلانم

⁴. 90 ص ، 1 ج ، ي فاکلا

⁵ ج ؛ 189 ص ، 2 ج ، ي سانشد ماما هب دوشد عوجر رتشييد علاطا تهج
172 ص ، 4

و ءاوغا بجوم و ديهدىم داب هب شيوخ
مى نارگيد تلالض و تريخ و گتسگرسد
!؟ديوش

ص خاشد و در ف هب ر صحنم داتسا ، دآدح م و حرم
ناشيا و دندوب - امهلاء الله ناوضر - ام دلاو
تليضف نيا راكنا و ،تسا هدوب و ازا دنراد هچره
!دوب دهاوخنى رگيد زيچ تلالض و دانع زج

دندومرفى م ر م ع ر خا و ا ر د ن اشيا

يد تيصخش نيا ديابن ارچ هك دوب هدش هذقع نم انيس رد هلمسم نيا هك دوب اهتدم
همشچى و جتسج رد نادندرد و مدرم تفرعم و تخانش ضرعم رد ،ههلا ليدب
محولرس ار اهنا و دنوش عظم و فاصوا و لاوحا زا و دريگ رارة ،رود و ضيف
،سدة ضيف ل از يلا عينم نآ زا و ،دند رارة شيوخ كولد و ريس و گدنز روما
!؟دنراذگب مدق و اجهنم و ريسم رد و دننك اقصم ار شيوخ ريمض و بالق و ناج ماشم
تمعدن نيا زا ار مدرم و داد رثا بيترت ارذگ حلاصم و تاظلام هب ديابى كات و
تبيغ قدر پس پرد نانچمهن ونكم رد نيا ديابن نامز هچات و ؟تخاس مورحم لى مظع
؟دنامد روتسم

دادى مند هز اجا ش تايد نامز رد هك گرزب نآ
رد و ازاى نخس و ديا نايه بلام رد و ازاى مسا
و اقفر ادিকা و اديدش و دوش هذنار نابز هب راطنا
ى ركذ و دايه هك دومرفى م لى هذ ار دوخ نادرگاش
ار قلعت و طبر نيا و دننك مدرم نايه رد و ازا
دومرفى م و دنزاسن لامرب

دروايد راطنا رد ار دوخ سوماند ديابن ناسنا و دراد ار ام سوماند هكدم نيب طابترا
دناو خارف و هب راطن و اشامت هب ار مدرم و

چيه ، دآدح م و حرم تايد لوط مامت رد اند و
رد دلاو م و حرم راب كى لى تد هك دشن هدينش و هديد
تاسلج رد لى تد ايو و ربنم لى لا ابر ب و ماعس لاجم
زا ى ركذ ،مناق جسم هعمج و هبنش هس لى اهبش
نآزا لى بلطم رگا و ¹!دنروا نايه هب دآدح م و حرم
زا لى كى» :دندومرفى م ،دندركى م لقن گرزب
و نادرگاش اما ²؛ «تسا هدمرف نينچ ناجر ب
رشارش هك دنتسنادى م لى بوخ هب ن اشيا اب نيطبترم
للاجت ابذج و سنا تاخذن ار دلاو م و حرم دوجو

¹ 14. ص ،درجم حور

² 34. ص ،3 ج ،لى سانش ماما هب دوش عوجر هنومن بابازا

هتفر گارف داتسا ی تو کلم سفدی اهاهقراب و لامجو و
 و هدنامدی قابلد هچار سردی زیچ و ازجو و تسا
 هرطاخ و ، و ارکزجی رکذ و ، و ادایزجی دای
 شور زجی جاهنم و شور و ، و هرطاخ زجی
 ی ناقب و تاید زجی یاقب و تاید و ، و جاهنم و
 .تسا هتشادند دوجو و

مامت دناری م نابز رب ار دادد ماند هکی تقو
 رپ و ایلاعالم و سدق ملایوسد هبش دوجو
 ، دروآی م نابز هبی سکار و امسارگا و ، دیشکی م
 راکشاش تانجو و امیسردی لّوحت و ریغتنانچ
 رد .تخاسی م هجوت م ار نایفارطا هک تشگی م
 دارفا اب تبحصرد ای و ی صوصخ سلجم ره
 نایم هبی نخدش داتسا زا درکی م یعد ، صاخ
 ، تشاد دای هبی بلطم و ازاهنیمز نیاردات و دروآ
 لباقم رد هکی ماگنه .تفگی مذی زیچ دوزا
 و بلق و شوگ و مشچ اپارس ، تسشنی م ش داتسا
 ، داتسا تروصد تانجو و تاگردزا و دوبرکف
 :دومرفی م ام هب دوز و ، تفایی مرد ار بلطم

دوصقم مهفو و بلاطم یقلت یارب ار ناتدوجو مامت دیاد دیتسه دادد سلجم رد ی تقو
 رد دیاشد ، دیزرود تلفغن اشیا هب هجوت زای اعظط و دیریگ راک هب داتسا روظنم و
 تسد زا و درگی فتحه امش هجوت و عمس زاهک دننک اقلا ار ی بلطم اعظط نامه
 1.دورب

حور ریظنی بباتک فیلات زا سپ هدند نیا
 هتخانساند یایاوز نیبیت و لاوحا رد درجم
 سّدق- دلاو موحرم طسوت ، داتسا ترضد
 و رکف نیا رد هتسویپ ، نأ اعلاطم و - امهرس
 ددردی زور مناوتب هک مدربی م رسب ساسحا
 ار ی فیرظ و لمجم تاکنو بلاطم ، شیوخ عسوّ
 هتخادرپ نادب باتک نیا رد و الیدبی ب درگاشد هک
 و ؛ میامذ ریسفت و حیضوت ، تساهدومذ هراشا و

19.1 ص ، 1 ج ، توکلم راونا

دهاشد کیدز نزا دوز هکار ی لئاسم زای خربزین
لها ماگشیپ هب و میاز فیب اهنا رب مدوب رطان و
و لغاوشه طساو هب ی لو ؛ میامن میدقت تفرعم
لاحترا زاسپ نامز تدم رد هفراصل لغاشم
رد هکنیا ات دیدر گنذ قیفر قیفوت نیا ، دلاو مو حرم
سومشلا سمش مرتحم هسسوم هتشدگ ی اهل اس
نیا میرکت و لیلجت س لجم ی رازگرب ددرد
رد هبحاصه یاضاقت ریقد نیا زای ، لله اب فراء
زین هدنب . دومنار راوگرزینیا تییصخش و لواحا
سپار هز عا و مزکم نواختساو خرد و توعد
فیرحت مدع هب طور شم ار ناشیا بولطم و متشاد
. مدرانگ تنم هدید هب ، هملک کی ی تـ

مادکره هک هسلج هسی ط رد هبحاصه نیا
دشر ازگرب دیماجنای م لوط هبت عاسود زاشید
هب ، دعب هب مراهچ س لجم رد هک متشاد انب ریقد و
و ی دیحوت ی اهماگدید و ی تفرعم ی نابم ی ایاوز
لئاسم و ی عامتجا دعاوق و ی قلاخا لوصا
تفرعم و درجت قفا هب کلاس طبر و ی گداوناخ
تهج هب ی لو ، مزادرید ناشیا ی آرم و رظنم زای
نیا ، ریقد هیحان زای غلاب ی تساک و لاجم قیض
هک هسلج هسنامه هب و دنتفاینه مادا رگید س لاجم
. دندیدرگ دودحم ، تفرگ رارق مومع س رتسد رد
زای نامیا ی لاخا طسوت هعومجم نیا بلاطم
راشتنا تساو خرد ریقد نیا زای و تشگ هدایپ راوند
ناونع هب ار هعومجم نیا هک ریقد ، دندومنار نآ
ل و فغم ی تاید و ی لصا بلاطم لوار قش پپو همدقم
ی لو ، مدنم ددرم نآ رشدر ، دیامنی ی قلت اهذع
، قیفوت تروص رد هک دش نیاربانب هرخلاب
تروص هب کیدزن هیئتاً رد ی لصا بلاطم

هَزَّ عَأ وَّهَّبَأ رَايْتَا رَد تَابِحَا صَم نَامِه رَا رَمْتَسَا
.اللّٰهَءَا شِنَا ، دَنَرِيْگَ رَا رَقْ

هَكَ يِيَا ج : تَسَا فَرْتَعَم هَدَنَرَا كَن هَمْتَا خَرَد
نَوچَمِه نَا فَرَع و دِيحُوْتَهْ صَرَع زَاوَرِيْ دَنَلَب بَا قَع
نِيْنچَ وَا فِصُو رَد يِيَا نَارِهَط هَمَّلَا ع ، مَّظَعَم دَلَاو
و نَامَگَ و سَايِقَ و لَايْخَ زَا رْتَرَب يِيَا : دِيَا رَسَد
هَچَ ، نَم و چَمِه يِيَا نَا گِيَا مِي دِلَا ثَمَا زَا رَگِيْد ¹ «مَهْو
و دَنَنَك اِدَا بَلَطَم قَّ د هَكَ تَشَاد نَاوْتِي م رَا ظَنْنَا
رُو خَرَد يِيَا عَاتَم و دَنِيُوْگَ بَاوَصَد و قَدَصَد هَبَن خَسَد
هَب يِيَا نَا دَرَمَدَار و نَا گَرَزَبَن يِيَا نِيْنچَن يِيَا شَزَرَا و نَا شَد
دَنَرَا دَب هَضْرَع يِيَا شُوْر فِت فَرَعَم رَا زَا بَد

جَهَنَم رَد تَعْبَاتَم و رِيْسَد قِيْفُوْتَن أَنَم دَنُوَا دَخَرَا
و هَنَمَب ؛ مِيْرَاتَسَاوْخَا رَش مَارَگَ يِيَا لِيُوَا يِيَا شَمَم و
و نِيْرَهَا طَلَا هَلَا و دِيْمَحَم يِيَا لَع اللّٰه يِيَا لَّصَد و هَمْرَك
.آرِيْثَكَا مِيْلَسْتَه مَّ لَسَد

و يَحْتَلَا فَلَآ هِيُوَا ثِي لَع ، يِيَا وُضْر سَدَقَم دَهْشَم
نَا نَمَلَا كَلَمَلَا اللّٰه نَم ءَا نَنَلَا
1433 مَرَّ كَمَلَا لَاوْشَد مَوْد و تَسِيْب ، هَبَنَشَكِيْ بَشَد
يِيَا رَمَقَ يِيَا رَجَه
يِيَا نَارِهَط يِيَا نِيْسَد نَسَحْمَد مَحْمَدِيْس

¹ 687 و 686 ص ، دَرَجَم حُوْر

هَرْنَاد زَا جِرَاخ، یِ هَلَا یِ ایلُوا ماقم کرد یِ دَاعِ رَشْبِرْ کَف

و بلاطم زای ضعبتسا ن کمه ایآ ... :ل اوَس
هدشد رکذ درّجم حور باتک رد هک ی تارطاخ
موحرم ی گداوناخ قلاخا دروم رد لّاثم، تسا
باتک نآ رد رتمک لّاصا دیاش هک - دآدح
ناتسود ات دینک حرطم - تسا هتشداد تیعوِضوم
هکنیا نیع رد هک دینک ی روآدرگ ی بلاطم دنناوتب
ی ضعب زَا، دوشی م هداقتسا درّجم حور باتک زَا
؟دیآ باسد هب م ه باتک نآ اُلمکت تا هج

نوچ، تسا تخسد ام ی ارب م ه راک هتبلأ
دوب ی نأبیطاطب ی هلا موحرم دروم رد ی لبقتش یامه
تروصدی لّقتسم راک چیه ن اشیا دروم رد اُبیرقتو
تخسو گنتام ی ارب مصرعی لیخو دوب هتفرگن
راک کی دآدح موحرم دروم رد نوچ اُما ؛دوبند
نیان اتسود شلات نیمه ی ارب، دراد دوجو یوق
لااب ار راک توقتسا رسیم هک ی یاجات هک هدوب
نآشد م ه هکت هج نیان زَا ؛دینک ظفدار نآ و دنرب
هک ی راک بلاقردی نعید - دیاین بیاید دآدح موحرم
و - دنوشنی قرعم دبن اشیا دنهدی م ماجنان اتسود
،دسرنی بیسأ درّجم حور باتک نآ هب هکنیا م ه
فیعض دینکی م هئارا ناتسود هک ی راک رگانوچ
فیعضت م ه ار باتک نآ دنناوتی م ل احر هب، دشاب
نآر بن اتسود هکتسا نیان .دنز بررضن آ هب و دنک
،تسا رسیم ن اشیارب هک ی یاجات ار راک هک دندش
.دنربید ولج ی صاخ توقاب

ضرعی بلاطم ناتمذخاً اتمدقم لا اذ : باوج
ناتسود رظن دروم هک هچنأ هب تبسن دعبات منک
مشابن اتمذخرد تسا

ناوضر - دادعی اقا موحرم هب طوبرم ائسم
ناشیا نوچ ، تسینیدی داا ائسم کی - هیاء الله
هب هذ ! تسا هدوبی هلالجر کی وی هلائی لو کی
ره هب هزورما هکی لعفح لطمی هلائی انعم نآ
و اضقانتهم و او ، هی تفص و تَمسره ابو هی صخش
می متفگ باقلا و نیوانع نیا ، اداضتم و اضراعتم
هلمج کی رد و هدوبی هلائی لو کی ناشیا . دوش
لاصا هک منک ضرع ار ائسم نیا مناوتی
!تسا ج راخی رشبر کف هرناد زاناشیا تیعقوم
می منرب هدنب هدهع زاناشیا ل او حابع جار ثحب و
ام رورس و تسود نآ هک مدینش نم هی تقو و !دیأ
هدنب رخا : متفگ ، دندرک حرطم ار هی بلطم نینچم
دادعی اقا هب عجار هک میتسین نیا ل باق هدنب لاثما و
هدنب دیاشد ، هلب . تسینع ضاوت نیا و !مینک تبحص
داهز و احلص ، املع زای داا دارفا هب تبسن
، میدید ار اهنا بلاطم نوچ ؛ مشاب هتشاد هی تا علاطا
نکم و مدناوخ بتک رد و مدرک هبرجت ، مدینش
تینهذ اب قباطم هی تشادرب ، دارفا ریاس لثم تسا
اهنا هب تبسن دوختا کردم و هی دوجو اعمد اب و
موحرم لاثما ائسمی لکروط هبی لو . مشاب هتشاد
- دلاو موحرم ای هی ضاق موحرم ای دادعی اقا
درف کی هک تسینیدی لئسم - مهیاء الله ناوضر
زا ده او خب دوخ دودحم و هی داا تا موالعم ابی داا
دیار بنآ هدهع

هی باتک ، دنتشون ناشیا هکی درجم حور باتک
و هتشون دوختا داتسا دننامه هی هلائی لو کی هک تسا

ادیب بلطم نیا ناشیا ملقزا و ؛تسا هدرک حرش
 ناشتلااد و ناشیا هب تبسن روطچ هک تس
 هب و دندرک کاردا ار تیعقاو و دنتشاد فارشیا
 موحرم دوز هچنانچ .دندیسر ناشیا هئسم هئک
 نم هب ،ناشیا لزنم رد ی سلجم رد داد ی اقا
 :دندومرف

دیسد ،مدوب هدرک بسک نم هک ار هچنآ
 .تفرگنم زان یسحدّمحم

و تشادن هلماجم ناشیا هتبحص رد ناشیا و
 ی درفن یچم هکی بؤ .درکی مذ حازم بلطم رد
 ی لو ،دیایب ربی مهم نینچم هکی دهع زان ناوتی م
 نیودتی باتک هک دییامرفی م امش هکنیا .هن دند
 هتفگن و مهیم تاکن رادهع دناوتب هک دوشب
 هفلتخم راودا دهاوخب و دشاب ناشیا تاید راوطا
 ام ،دنکب نایب ار ناشیا تیصخش و ناشیا ی گدنز
 رارق تخانش نامه بوچراهچ رد ار نیا دیاب
 ی اقا موحرم هر ابود هکی تسیابی م ی نعید ؛میهدب
 تسه هکی اهتفگان بلطم هب تبسن ناشیا و دشاب
 .دنشاب و گخساپ

1، هُکَرَ ثیلا هُکَرَ دِیلا ام هکنیا باب زان ی لو

²دیشچ دیاب ی گنشت ردق هب مه *** دیشک ناوتد رگا ار ایرد با

ضرع ناتمذخ م ناوتی م رادقم نیا طقف نم
 م هذب هئارا ناتمذخ م ناوتی م هکی تا علاطا و .منک
 دارفا و هعماج هک دشاب ی اهدودحم رد دیاب :لاوا
 ضرع دیاب :اینات ؛دنشاب هتشد ار ن اش ریذیل محت
 امش ی اضافت هب تبسن بلطم قق د اقیقت هک منک
 تلااد نایب هکی یاجنآ زان اما ،تسا هشدن ققم

1. 58. ص 4، ج ،ی لالا ی لاوع

2. مجنپرتفد ،ی ناخریم عبط ،ی ونعم ی ونثم

ی‌گدنز رد دشاب وگلا و هوسا دناوتی می‌هلا ی‌یلوا
 هب و دوخ ی‌اهدرد ن‌امرد ل‌ابند هب هک ی‌دارفا
 می‌مزی‌رسد ار بلطم و دنتسه ه‌دشمگ ل‌ابند
 هذ - دنتکی‌مذ درو‌خرب بلطم هب ن‌نفت اب و دتریگ
 م‌ه ی‌داع ریغ رما و تیاکد کی لااد ه‌کنیا
 ی‌طل‌ئاسم‌زا ی‌ضعبر کذا م‌ه‌ار ی‌سلجم، م‌ینادب
 تذا کی، م‌یرواید تسدهب ی‌شوخل‌اد و م‌ینک
 رد، م‌یشاب ه‌تشداد م‌ه ی‌ناسفد فیک و ی‌ناسفد
 ه‌تشداد اه‌نیا ی‌ار ب‌م‌ه ی‌هاگیاج کی د‌وخ ت‌لايخت
 زا هک دارفا ه‌نوگنیا زا رظن فرص؛ م‌یشاب
 و ثحب و تسلجم و تب‌حص ن‌دینش و ه‌علاطم
 تقون‌ار دگنیم‌ه‌زار یغ‌ی‌ا‌هر هب و ه‌جیتت، ق‌یقحت
 ی‌هلا ی‌یلوا ت‌لااد ن‌ایب دیاشد - د‌نرو‌آی‌مذ تسدهب
 و دنتسه ی‌بولطم ل‌ابند هب هک ی‌دارفا ی‌ار ب‌دناوتب
 ن‌ا؛ دشاب ه‌تشداد ی‌ساسا رییغت د‌نراد ی‌اه‌دشمگ
 الله‌عاشد.

د‌آد م‌و‌حرم اب‌ی‌نار هط الله‌ت‌یا ی‌ان‌ش‌آ ه‌ی‌ع الله‌ن‌ا‌وضر

نیا زا ا‌تم‌د‌قم. م‌ی‌حرلا ن‌م‌حرلا الله‌مسب: ل‌ا‌وسد
 ،د‌نسانش‌ب‌ار اضف رت‌ت‌حار ن‌ام‌نات‌سود هک ب‌اب
 اب‌امش ی‌ان‌ش‌آ و درو‌خرب نیلوا هک دی‌ام‌رفب
 ی‌ط‌رد ی‌ل‌اعت‌رضد و؟ د‌وب‌اجک د‌آد م‌و‌حرم
 ت‌رو‌صد هب ی‌یا‌هن‌امز ه‌چی‌گدنز ف‌لت‌خم ن‌ارود
 ه‌دوار م‌ن‌اشیا اب‌ی‌ر‌گی‌د‌ب‌ی‌تر تر ه‌ه‌ب‌ای‌ی‌روضد
 ؟د‌یتشداد ط‌ابت‌را و

الله‌ی‌ل‌صد و. م‌ی‌حرلا ن‌م‌حرلا الله‌مسب: ب‌ا‌وج
 الله‌ت‌نعط و ن‌یر‌ه‌اطلا ه‌لا و د‌م‌حم‌ان‌یب‌ن و ان‌د‌یس‌ی‌ل‌ع
 ن‌ی‌عم‌ج‌ا م‌ه‌ئ‌اد‌ع‌ا ی‌ل‌ع

اب‌ه‌د‌نب هک داد ق‌ی‌فوت د‌نواد‌خ هک ی‌تا‌ق‌لام نیلوا

رد منک ادیب - هیلع الله ن اوضر - دآدح ی اقا موحرم
 نّس دندرو آ فیرشتن اریا ه بن اشیا هک دوب یرفسد
 اعبط و ادوب لاسد هذراود دودح عقوم ن آ رد نم
 ،اهدمآ و تفر و ناشیا تاطابترا ن ایرج رد
 رارقشید و مک ،دشی م هکی یاهت بحص و س لاجم
 ن آ اتعیبط ن س رخص هب هجوت اب ی لو ،م تفرگی
 و اهت بحص زا ن اتسود ریاسد هک ی اهداقتسا
 .م تشادند هذب ،دنتشاد ناشیا س لاجم

و دهشم هب و دندرو آ فیرشتن ارهط هب ناشیا
 م ه ن ادمه و ن اهفصا هب و دندش فرشم م ه مق
 ن اتسود هتسویپ اهت ر فاسم نیا رد .دندرب فیرشت
 اهت بحص اقا موحرم ی افر و ناشیا نیمزلام و
 رد م ه ن م و دنتشاد ناشیا زا ی تلااؤس و س لاجم و
 اعد دودح رد عقوم ن آ و متشاد روضد س لاجم ن آ
 دوب یراب ن یلوا نیا .م درکی م هداقتسا م دوخ مهف
 فرشم ناشیا تمدخ ی گلاس هذراود ن س رد ام هک
 .میدش

دعب لاسد ود هک دوب یرفسد رد مود تاقلام
 اقا موحرم قاقتا هب ی گلاس هدر اهچ ن س رد ی نعید
 هک میدش فرشم تابتع هب ن اوخا و هدلاو و
 رد ام رفسد ن آ رد ².دیشک لوط مام کی اعمجم
 زا یرایسب اعبط و میدوب دآدح ی اقا موحرم لزنم
 مآیا اب فداصم هک لاسد ن آ رد م ه ی ناریا ن اتسود
 دندوب هدش فرشم تابتع هب دوب اروشاع و م رحم
 افاضم ،دوب رپ تیعمج زا هشیمه ناشیا لزنم و
 رد م ه فجز ی املع و ن یا اقا زا یرایسب هکنیا هب
 .دندمآی م ناشیا تمدخ اهزور زا یرایسب

¹ 195 ص ،درجم حور
² 309 ص ،نامه

ی نیمذی فطصم دّیسد الله قیاً موحرم هلمج زا
و ترایزی یارب فجد زا مدید هدنب اهراب هک
ناشیا و تشاد ی تلاؤسد و ادمآی م ناشیا تا قلام
نیمه ناشیا دراوم نیا هّمه رد و دنتفگی م خساپ
هب تبسند ناشیا . دوب شوگاپارس و تکاسد روط
زا و دیزرومی م تدارا ی لیخ دادح ی اقا موحرم
نیا ناشعامتسا و ندرک هاگن ، ن تسشن تیفیک
دوب ادیب و ادیوه لاماک تدارا هبترم

زا مه ناگرب زا رگید ی دارفا مآیا نامه رد
ی ارب اصوصخم ، دندمآی م ناشیا تمدخ هب فجد
ی ارب اذل ، دندوب هدش فرشم مه دلاو موحرم هکنیا
ی م دادح ی اقا موحرم لزوم هب مه ناشیا ندید
دوب مود تا قلام ، رفسد نیا . دندمآ

ی ارب شو قیفوت هک ی تا قلام نیرخا و مّوسد رفسد
قاقتا هب هک دوب ی گلاس هدفه ن سرد ، داد تسد هدنب
ی و خا و - هیلع الله ناوضر - دلاو موحرم
زا سپ ، دنتسه دهشم رد ن لاا هک نامرتگرزب
؛ میدش فرشم تا بته هب ج د رفسد زا تعجارم
هب هکلب ، میتشگنرب ناریا هب هّوج زا رگید ی نعید
مناوتی م و ² ، میدوب اجنآ رد مام کی و میدمآ قار ع
ناشیا زا رتشیب ی لیخ ام هک دوب ی رفسد میوگب
رفسد نآ رد ؛ میدرک هدافتسا و میدش ظوظحم
ی م ناشیا ی بلاطم و دوب نینثلا نید ی سلاجم
نم تشونرسد نییعت ی ارب سلاجم نآ هک دندومرف
ی تایح هبنج قیرط نیا و ریسم نیا باختنا و
دوب هدننک نییعت و تشاد

ی ارب ی گدنز لوط رد هک دوب ی تا قلام هسد نیا

¹ 309 و 63 ص ، نامه

² 499 ص ، درجم حور

نید هک ی تابسانم نیمه رطاخ هب و ، داد تسد هدنب
ترایز زا ار ام رگید ، دما شپ قار ع و ناریا
ادخت محر هب ناشیا هکنیا ات دندرک مورحم ناشیا
دنتفر.

ی ارب ی ضاق مو حرم طرش ، داهتجا ایآ ؟ دوب ی کولسد درگاشن تفریذپ

هک ی طیارش هلمج زا ی ضاق مو حرم : ل اوئسد
دوبنیا ، دندادی م رارقن اشنادرگاشن تفریذپ ی ارب
1، دنشاب هدیسر داهتجا هجرد هب دیابن ادرگاش هک
ی م ءانتسا داد مو حرم دروم رد طرشنیا اما
هک دشاب هتشاد دناوتی می هجو هچ ءیضقنیا . دوش
ناشطرش یور هک ی رارصان آ اب ی ضاق مو حرم
زا ی یکی ناونع هب ار داد مو حرم ی لو دنتشاد
ی م تپیرت ار ناشیا و دیریذپی م ناشنادرگاش
؟ دتنک

مو حرم زا ریغ ی ضاق مو حرم هتبلا : باوج
سی ز رد اهنیا هک دنتشاد ی نادرگاش م ه داد ی اقا
تا علاطا ی دودح ات ای و دندوبن مدع ل ها
ی مدع ل ناسم و ی هقفل ناسم هب تبسن ی رصتخم
ار صحنم ناشنادرگاش هک هدوبن روطنیا . دنتشاد
ی ضاق مو حرم زا هک ی بلطم² . دنشاب مدع ل ها رد
ناشیا ریغ زا و تسه م ه حیحص و هدش ل قن
3، تسا هدش ل قن م ه ی راصنا ی اقا مو حرم نوچمه
س فنز زا روبع و الله ی ل ا کولسد هار هک تسا نیا
و تسا ی لکشم رایسب هار ، س فن کلاههم و
ی مدع هک دوشی م ه لئسم نیا زا ی شان م ه ش لاکشا

¹ ، کانبات رهم هب دوش عوجر بلطم نیا نوماریپ رتشیب علاطا تهج
36. ص 1، ج

² 61 - 59 ص ، یراگتسر نییا

³ 37. ص 1، ج ، کانبات رهم

هک ت سا ی ا ه د ی چ ی پ ر ا ی س ب ه د ی د ی پ ک ی س ف ذ ل ا ح ل ک
و ا ی ن د ف ر ا خ ز ه ب و ا ی ن د ه ب ت ا ق ل ع ت ه ط س ا و ه ب
أ د ب م ز ا ت س ا ه ت خ ا د ن ا د و خ ر و د ه ب ه ک ی ی ا ه ب ا ج د
ا ر و ا ا ه ب ا ج د و ت ا ق ل ع ت ن ی ا و ، ه د ش ر و د ش د و خ
. ت س ا ه د ر ک ر و د ب ر ق ه ل ئ س م و د ر ج ت ه ل ئ س م ز ا
ا ه ن ی ا ن د ز ر ا ن ک و ه ل ئ س م ن ی ا ن د ر ک ف ر ط ر ب ی ا ر ب
ه ب ت ب س ن د ی ا ب ، د ش ا ب ه ت ش ا د غ ی ل ب م ا م ت ه ا د ی ا ب ن ا س ن ا
ل م ا ک ه ج و ت ت س ا ی ت ا ی د و م ه م و ا ی ا ر ب ه ک ی ب ل ا ط م
ن ی ع ط ا ق و ت ا ق ب و م و ک ل ل ه م ز ا د ی ا ب و ، د ش ا ب ه ت ش ا د
د س ا ن ش ب ا ر ا ه ن ا ل و ا د ی ا ب ا ع ب ط و د ش ا ب ر ذ ح ر ب ق ی ر ط
ی ر و ط ن ا م ه ؛ د ش ا ب ه ت ش ا د ت ف ر ع م ا ه ن ا ه ب ت ب س ن و
ی م ی ل ا م ت ه ز م ح ی ب ا ه ب م ل ا س ل ا ه ی ل ع د ا ج س د م ا م ا ه ک
: د ن ی ا م ر ف

ی ل ی ل د ت د و خ ی ا ر ب ی و ر ب ی و ی ن د ی ا ه ه ا ر ن ی م ه ز ا ی ه ا ر ه ب ی ه ا و خ ب ر گ ا و ت ر و ط چ
س پ ؛ ت س ا ر ت ش ی د ت ا ی ن ا د ا د و ی ت س ه ل ه ج ا ن ا م س ا ی ا ه ه ا ر ه ب و ت ه ک ی ت ل ا ح ر د ، ی ب ل ط ی م
¹ ی د ر گ ب ا م ن ه ا ر و ل ی ل د ل ا ب ن د ه ب د ی ا ب م ه ن ا م س ا ی ا ه ه ا ر ی ا ر ب

ک و ل س ر د ت ف ر ع م و م ا ع ش ق ت

ه ب ت ب س ن ه چ ر ه ن ا س ن ا ت ف ر ع م ه ک ت س ا ج ن ی ا
، د ش ا ب ر ت ش ی د ن آ ت ا ن و ئ ش و ق ی ر ط م ز ا و ل و ن ی ن ا و ق
ز ا د ن ا و ت ی م ر ت ه ب و د ن ک ی ط ا ر ه ا ر د ن ا و ت ی م ر ت ه ب
. د ش ا ب ظ و ف ح م ت ا ر ط خ

ن ا س ن ا ه ا ر م ه د ا ت س ا د ر ا و م ز ا ی ر ا ی س ب ر د
ی ر گ ی د ر ه ش ا ی و ر و ش ک ک ی ر د د ا ت س ا ؛ ت س ی ن
ر د م ا م ا م ل ا س ل ا م ه ی ل ع ه م م ا د و خ ن ا م ز ر د . ت س ا
ا ه ن ا ب ا ح ص ا ه ک ی ت ل ا ح ر د ، د ن ت ش ا د ف ی ر ش ت ه ن ی د م
ا ه ن ی ا و ، د ن د و ب ... و ن ا س ا ر خ ، ن ا ش ا ک ، م ق ، ی ر ر د
ز ا ی ر ا ی س ب ر د . د ن ت ش ا د ن ی س ر ت س د م ا م ا ه ب ه ش ی م ه

¹: 184 ص ، 1 ج ، ی ف ا ک ل ا

ق ر ط ب ت ن ا و ل ا ی ل د ه س ف ن د ب ل ط ی ف خ س ا ر ف م ک د ح ا ج ر خ ی ق ز م د ا ب ا ی
. ل ا ی ل د ک س ف ن د ب ل ط ا ف ض ر ل ا ق ر ط ب ک ن م ل ه ج ا ع ا م س ل ا

95 ص ، 2 ج ، ت و ک ل م ر ا ر س ا ه ب د و ش ع و ج ر ر ت ش ی د ع ل ا ط ا ت ه ج

طابترا و دندوب ر صرد ماسلا مهیلع همئا دراوم
 رفعج ن ب ی سوم اهل اسد .دوب عونمم اهنا اب
 نامز رد ؛دندوب نادنز رد ماسلا امهیلع
 و دندوب روصحم اهنا ماسلا امهیلع ن پیر کسد
 .دوب ل کشم رایسب رایسب اهنا اب طابترا

دنیامرفی م هک ن اگرزب دوشی م دهاشم اذل

لئاسم هب تبسن دیاب و دشاب هتشدای یانشأ هار هب تبسن دیابش دوخ کلاس و ناسنا
 1. دنادب ار بلاطم و دشاب دراوی نید

ی تار طخ زا ی رایسب هک تسا هتکن نیمه ی ارب
 هب ،دیاب ش پ ی ماء دارفا ی ارب تسا نکم هک
 هک تسا نیا هطساو هب و هزار و کروک دیلقت هطساو
 تاغیلبت و ناسانذ هسوسو و تائاقلا ریثات تحت
 رارق تامهوت و تالیخت و تازاجم رشد و عوس
 رتاتم روما نیا زامدرم هک مینیبی مام 2. دنریگی
 مدع و جذاس و طیسب تینهذ ن آ اب و دنوشی
 می ار فلاخ بلاطم زا ی رایسب ،یفاک کاردا
 نورید فلاخ بلاطم نیا زا ی کات لاماد 3. دنریذپ
 نکم !دنادی م ادخ ،دوشب عقاو فشک و دنیاب
 ی داو ن آ رد ر وطنیمه اهنیا و درنگب اهل اسد تسا
 و دنشاب فلاخ بلاطم ن آ لابند هب و ورید ،لهج
 و تشنگ ل اسد هدزناپ ای ل اسد هد ،بجع هک دنیب
 !دندیمهفزار هئسم اهنیا

؟تسا ی سک هچ دهتجم زا روظنم

س فذت لاخذ و داندع و یزروضر غهئسم رگا
 هب تبسن هک ی درفن آ ،میرانگب رانک قیاقدرد ار
 یفاک علاطای عرشد و یهقفلئاسم و ی نید لئاسم

1. 269 ص ، 3 ج ، توکل م رارسا هب دوشد عوجر

2. 57 ص ، ن ازور فرهم هب دوشد عوجر

3 ، یسانشد ماما هب دوشد عوجر بلاطم نیا نوماریپ رتشیب علاطات هج
 رظنم زا عامجا ؛ 195 ص ، 3 ج ، هیقف تیلانو ؛ 116 - 83 ص ، 2 ج
 27 - 18 ص ، رظنو دقت

تلايخت و ماهوانيا به دناوتی مرتمی لیخ، دراد
 و تسین داهتجا هئسم طقف هئسم و دوشب راتفرگ
 لئسم به تبسن داهتجا طقفی ضاق مو حرم روظنم
 هظن ز ا دناوتب هکی سکی نعی دهتجم؛ تسینی هقف
 و ی حلاطصا ی هقف و ی عیرشت قیاقد کار دارظن
 ز ا ر دوخی دافتعا ی نابم لک به تبسن روظنیمه
 دهتجم ی فسفل لئسم به تبسن، دروایدن ورید دیلقت
 ی خیرات لئسم به تبسن، دشابن ورید و دشاب
 ،دشاب دهتجم ریسفل لئسم به تبسن، دشاب دهتجم
 !دشاب دهتجم دیاب ی هقف لئسم به تبسن

ی دارفا مینکی مهدهاشم دراوم ز ا ی رایسب رد
 تیفیک رظن هظن ز اتسان کمه، دنتسین دهتجم هکی
 راتفر به تبسن روظنیمه و تادابع ماجنا
 رد دنکی م حرطم داتسا هکی بلاطم نآ اب، ی صخش
 رد ار بلاطم نیای تدام و؛ دنریگب رارقض راعت
 ز ا ی ضعب به تبسن نامردپ مو حرم نامز دوخ
 دندوب نایاقاً ز ا ی ضعب دلقم هکی ناشیا هذملات
 ن اوضر - دلاو مو حرم ز ا نوچ. میدرکی مهدهاشم
 هکی دشن هدینش ن اشرمع تدم مامت رد - هیلع الله
 ام دوخ به ی تده «!دینک دیلقتن م ز ا دیاب»؛ دنیوگب
 تا کلام اب ام هکنیا اب؛ دنتفگن ار ی بلطم نینچ کی
 نآ رد ار ناشیا، میراد نامدوخ هکی تشادرب و
 هکی دارفا مامت به تبسن، مهن لآ ی تده و نامز
 مینادی م ماعاً، دندوب عقوم نآ رد

هکی دوب ی درف، رهاظ رظن هظن ز ا ناشیا
 رگا هکی دنتشاد ناعذا عقوم نامه رد فجنی اماع

1 رظنم ز ا طابنتسا و داهتجا ی اھص خاشن نوماریپ رتشیب علاطت تهج
 لوالصف، همتاخ شخب، دیلقت و داهتجا به دوش عوجر، ی هلا ی افرع
 طابنتسا و داهتجا ی اھص خاش

هبر صحنم هعیش تیعجرم ، دنامب فجزرد ناشیا
 هک دندوب هدرک اضاقتن ناشیا زا و دشدهاوخ ناشیا
 ی داهلادبع دّیس اقاّ موحرم هب و دننامب فجزرد
 نوچن کیل و ¹؛ دندوب هتفگار بلطم نیای زاریش
 اذل ²، دوب دادد ی اقاّ موحرم ، ناشیا داتسا روتسد
 دنتشاد یرگید ی انب هیضق نیای هب تبسند ناشیا
 دندرکی م رکف هئسم هب یرگید روج و

ی گبیط سورد ن اقتا رب دادد موحرم دیکآت

- ی ضاق موحرم اهنت هب ، تهج نیای یور
 نیای هلا ی ایلوا مامت هکلب - هیلع الله ناوضر
 هک ی هلا ی ایلوا یّ تد . دناه دش رکذتم ار تیّعقاو
 نوچمه ، دندوبن مه تیناحور سی زرد لاصا
 ، دش ضرع هک ی روطنامه ، دادد ی اقاّ موحرم
 هک ی صوصذ هسلج هسن آ مامت رد هک ی اهتکذ ن آ
 هک دوب نیای دندرکی م دیکآت ن آ یور دنتشاد هذب اب
 :دندومرفی م

ی ناوخی م هک ی یاهس رد یور ! نسحم دّیس
 هتشاد ن اقتا ! ش اب هتشاد ن اقتا ! ش اب هتشاد ن اقتا
 ! ش اب

، دندوبن اهفر د نیای لها هک دادد ی اقاّ ، بْذ
 ی تحلصم ایآ ؟ دندزی می فردن نیچن ناشیا ار چس پ
 می ای ! ؟ تسان اش شرطن رد یرهاظ ح لاصم نیای زا
 نیای و تافراعتن نیمه زا - هدرکذ ی یادخ - دهاوخ
 قدی هلا سی لو ، هب هکنیا ای ! ؟ دتفینب بقعر و ما هنوگ
 ار امش ن م هک ی روطنامه ، دنیبی م ار تیّعقاو و
 امش ن م هک ن لآ . دنیبی م ار ن م مه امش و م نیبی م
 تساب اوخ نیای هک منکی م روّست ایآ ، م نیبی م ار

¹ 536 ص ، ی حوقفا ؛ 53 ص ، نازور فرهم
² 36 ص ، درجم حور

ارام بلاطم نیا هک امشد!؟ دنیبی م هابتشا ممشچ و
ن لآ هک تسه ن اتر و صت رد ایآ دینکی م عامتسا
ت یعقاو کی نیا!؟ هتفرگارف باوخ ار امشد
تسا سوملم

هنامگ ساسا رب و دیلقت ساسا رب ی هلا ی ایلوا
زا ی ضعب راشتنا و عویش ساسا رب و ی نز
ی مرارق نآ روحسم دارفا زا ی لیخ هک تانایرج
ی مذ ی بلطم ، دنوشی م تانایرج نآ دلقم و دنریگ
مینیبی ی تقو ام .تسا مال اثما و امراک نیا ؛ دنتفگ
ادیپ لیا مت نآ فرط هب دنکی م ادیپ دشر ی نایرج
و روهظ نآ ، نایرج نآ میدید ی تقو و ؛ مینکی م
میشکی م بقاء ، دادن ناشن دوخ زا ار ی عقاو زورب
ی هلا ی لو اما ،تسا ی داء دارفا هب طوبرم نیا
دهاشم و کاردا ی ه ی ه امک ار بلطم تقیقد
قر فنیا !ن کن این کب دیوگی م و دنیبی م و دنکی م
نیا ل او حان ایب هک مدرک ضرع هدنب اذل !تسوا
تسا هدننک نیعت ی هلا ی ایلوا

ی ماهباتکرد - طلاغایتسرد - ار بلاطم ام
مدرم یارب و دسری م نامنهد هب ی زیچ و میناوخ
ام رنه ، میهدب ماجنا راک میناوتب ی لیخ . میوگی م
ت نایخ دوخ ی اهتفای ی ادا رد هک تسا ردق نیمه
عقاو ابق باطم و حیحصام ی اهتفای ایآ اما . مینکن
نیا هلسم .تسین ام هدهع رب رگید نآ ،تسا
ی م و دنکی م دهاشم ار قح ، ی هلا ی لو اما !تسا
!ن کب ار راک نیا دیوگ

دندومرفنم هب هسلج هسنیا رد هک داددی اقا
نیا «!ش باد هتشاد ن اقتا تسرد رد ،ن سحم دّیس»
دوهمش و دندرکی م سمل ار تقیقد و ت یعقاو
ملاء ن لاف رسپ هکنیا دوجو اب ن م هک دودن اشیا

اب و ت سا ر و ط ن ی ا م ر د پ ه ک ن ی ا د و ج و ا ب و م ت س ه
ه ک ن ی ا د و ج و ا ب و م ت س ه ت ی د ن آ ر د ه ک ن ی ا د و ج و
؛ ت س ی ن ی ف ا ک ا ه ن ی ا ی ل و ، م و ن ش ی م ا ر ن ا ش ی ا ب ل ا ط م
م ه ف و د ا ه ت ج ا و ک ر د ز ا ه ط ق ن ک ی ه ب د ی ا ب م د و خ
ه ط س ا و ه ب ت س ا ن ک م م ه ک ی د ر ا و م ن آ ر د ا ت م س ر ب
ش و خ ت س د ه ی ق ب ، ن ا ر گ ی د ت ا م ه و ت و ت ل ا ی خ ت
ن ی ا و ش ن ا د و م ل ع ن ی ا ، د ن و ش ب ی ی ا ه ی ن ا م ا س ب ا ن
ا ر ه ل ن س م ن ی ا ن م و . د ه د ب ت ا ج ن ا ر م ه ت خ و د ن ا
ه ک م ا ه د ر ک ه ب ر ج ت م د و خ ی گ د ن ز ر د ا ه ر ا ب ن ا ی ع ل ا ب
د آ د ح ی ا ق آ م و ح ر م ا ن ل و . د ر ا د ت ی ع ق ا و ه ل ن س م ن ی ا
ی ا ر ب ت ی ل ب ا ق ه ک ی ی ا ه ن آ - ن ا ش ن ا د ر گ ا ش ه ب م ه
د ن د ر ک ی م ه ی ص و ت - د ن ت ش ا د ا ر م و ل ع ن ی ا ی ر ی گ ا ر ف
ه ج و ن ی ر ت ه ب و و ح ن ی ر ت ه ب ه ب : ه ک د ن د و م ر ف ی م و
! ت س ا ن ی ا ه ل ن س م « . د ی ه د ب م ا ج ن ا د ی ا ب

ق د ا ص م ا م ا ه ب ا ه ن ت ، ی ن ی د م ل ا ع ت ا ف ت ل ا و د ه ع ت م ل ا س ل ا ا م ه ی ل ع ن ا م ز م ا م ا و

ق د ا ص م ا م ا ب ت ک م د ر ا و ه ک ی ا ه ب ل ط
ق د ا ص م ا م ا ز ا ر ی غ ، د و ش ی م م ل ا س ل ا ه ی ل ع
ر ه ، د س ا ن ش ب ا ر ی ر گ ی د س ک د ی ا ب ن م ل ا س ل ا ه ی ل ع
ی س و ط خ ی ش د ه ا و خ ی م ؛ د ش ا ب د ه ا و خ ی م ه ک ی س ک
ی م ی س ک ر ه ، د ش ا ب ی ل د ه م ل ا ع ا ی ه ی و ب ا ب ن ب ا ا ی
ق د ا ص م ا م ا د ی ا ب ط ق ف ی ن ی د م ل ا ع ک ی . د ش ا ب د ه ا و خ
ه ب و د ه د ب ر ا ر ق ش د و خ ل ب ا ق م ر د ا ر م ل a س ل a ه ی ل ع
و د ا د ، ی و ی ن د ی ا ه ن ا ت س ب ه د ب ¹ ! د ش ا ب و گ خ س ا پ و ا
ت ی ا ع ر ، ی و ی ن د ع ف ا ن م و ح ل ا ص م ، ی و ی ن د ی ا ه د ت س
ب ت ک م ر د ، ت ا ع ی ا ش و ت ا ع ا ش ا و و ج و ح ل ا ص م
ه ل ن س م ن ی ا ؛ د ر ا د ن ی ه ا ر م ل a س ل a ه ی ل ع ق د a ص م ا م a

¹ 220 ص ، 18 ج ، ی س ا ن ش د م ا م a

مولد ريسم دراو دهاوخی م هک ی اهبلط !تسا
 ار باتک دهاوخی م هکل وازا دياب ،دوشب ی ماسا
 ماما هب دياب وا هک دنک رکف نيا هب طقف دنک زاب
 هب هذو !نيمه ،دشاب وگخساپ ماسلا هيع نامز
 ات دهدب ماجنا ار راکن يا دياب همه .رگيد س کچيه
 رظرد ار زيچ همه هک ی تقو اتام .دشاب قفوم
 کي ميناوتی من ،مينک تلفغ هتکن يا ز او مير واپد
 تفيد ی وس هب دشرم و امدهار کيو ی عقاو غلبم
 ماسلا مهيع هئا بتکم و ديحوت و تيلاو و
 ی ضاق مو حرم هک دوب ی زيچ نآ هتکن يا .ميشاب
 دنتشاد ديكأت نآ هب تبسد

و ريسد رد داهتجا ترورض زا ی ياه نومذ کولسد

برغم زامن تقول وخذ هبل ئاق ی ضاق مو حرم
 هک ی تقو ی نعي ؛دنتسه صرف رانتسا درجم هب
 برغم زامن عقوم ،دنکی م بور غديشروخ صرف
 اجن امه هک ی دارفا مينکی م دهاشم ام¹ .دسری م
 ن سحاوبا ديس اقا مو حرم دلقم نوچ ،دنتسه
 مو حرم زا ،دشاب ی م - هيع الله تمحر - ی ناهفصا
 تسيد ،عبر کي ار زامن هک دنکی م اضاقت ی ضاق
 نيا دياب ارچ هئسم نيا ؛دنزادنيب ريخأت هب هقيقد
 تدوخ: «دنيوگی من اشيا هک تساجنيا ؟دشاب روط
 نيا هب اهنيا .تسان يا هئسم »!وشب دهتجم ورب
 ی هلا درم نيا دوشي م ايا هک دناهدرکذ رکف بلطم
 دوشي م رگم !؟دناوخب تقو زا رتدوز ارش زامن
 لئاق ی ضاق مو حرم هب تبسد ی زيچ نينچکي
 !؟ميوشد

¹ ؛26 ص ،ن اباترهم ؛230 ص ،ی نيعو ی ملع ديحوت هب دوشد عوجر
 دعب هب 389 ص ،2 ج ،توکلم رارسا

اضما داوسد هک یرهبای داه جاح موحررم
 ناشیا ابام، دنکش تمحر ادخ - تشادند مه ندرک
 رد و¹، میتشادی تارطاختیلوفظ نارود نامه زار
 ادخت محر به ناشیا هک میدوبی گلسد هدفه نسد
 زار ابخا دننام میتشاد ناشیا زای بلاطم؛ تفر
 ؛ تشادی تافشاکم و تلاماد، هدنیآ و هتشدگل ناسم
 تساوخیم ی تقو و تشادند داوسد هک دوبی درم
 به و دروآی مرد ش بیج زار ش رهم دنک اضما
 لوخد ناشیا روطچ - درکی م رهم، اضمای اج
 کاردا ار هکئلام لوزند؟ دنکی م کاردا ار تقو
 می ل اوسد حبص زامد تقو به جار وازا؛ درکی م
 نوچ، هدشدن حبص زامد زونه: «دیوگی م، دننک
 هکنیا زالبق و «!دناه دماین حبص هکئلام زونه
 می و دناوخیم زامد و دوشی م دنلب، دنیوگب ن اذا
 هکئلام و دندما حبص هکئلام مدید ن لا»؛ دیوگ
 تسرد هک دوشی م مولعم دعب و «!دنتفر بشد
 بتسا هدرکذ هابتشا و هتفگذ غورد، هدوب

نایعلاط ار بلاطم نیا درف نیا به تبسندام
 موحررم لثم تیصخش کی اما؛ مینکی م دهاشم
 دارفا هنوگنیا اب هسیاقم لباقلاصا هک ی ضاق
 جاح لاسد رازه هک تسای ملاء کیرد و تسیند
 رد واهک دمهب دناوتی منذلاصا ی منصناذی داه
 ار زامد ناشیا هک دوشی م ایآ تقون آ، تسه اجک
 لباقی اهلسم نینچکی؟! دناوخب تقو زالبق
 الله ن اوضر - ی ضاق موحررم انذ؟! تسارووست

¹ ی داه جاح موحررم تارطاخ و تالاوحنوماریپ رتشیب علاط ت هج
 ج، توکلم رارسا؛ 108 ص، 1 ج، ی سانشداعم به دوشد عوجر یرهبای
 - 145 ص، 3 ج، راوناعلطم؛ 114 ص، ی حوقفا؛ 200 ص، 2
 147.

نیا به ار ناشدوخ نادرگاش دنتساوخی م - هیلع
دیایم ادخ هار رد س که ره که دهدب هجوت هتکن
دیلقته ساسا رب ار ش دوشی گدنز همانرب دناوتی مذ
ساسا رب افرصد اهنا که دهدب رارق ی دارفا زا
نیا دوجو اب، یرهاظ مولعو و هلاس دنچ ی تاعلاطم
دتنکی م که د، تاهابتشا و اهاطخ همه

ی م دیلقته ی دهتجم زا ر فذ کی دینک روّصت امش
ش دهتجم، دورب ج د رفسد به دهاوخی م و ا و دنک
ی م به عک رود به که ی تقو ج د رفسد رد: «دیوگی م
تاهناش که دشاب نیا به ت ساو د مامت دیاب ی درگ
روطچ در فنیا رگید» «دنکن زواجته به عک ت مسد زا
ن آ دناوتی م روطچ!؟ دهدب ماجنا فاوط دناوتی م
!؟ دنک کرد ار قیاقد ن آ و دمهب ار تّیونعم
دیابش نهذ مامت؟ دشاب هتشداد هجوت دناوتی م روطچ
که دنک میظنتت ار ی سدنه هیواز به چه که دشاب نیا به
دهاوخی م که ی تقو ن آ رد اصوصخم، شاهناش
نامه نیا ایآ. دشاب تید اب فدایم، دنزب رود
نیا ایآ!؟ دادی م ماجنا ربمغیب که تسا ی فاوط
ن یسد ماما و ن س د ماما که تسا ی فاوط نامه
ت مسد زا دیاب: دنتفگ ام به مکنیا!؟ دندادی م ماجنا
فاوط دیهاوخی م که ی تقو ی نعید دینک فاوط پچ
اجک! نیمه، دینکن فاوط تسار ت مسد زا دینک
اب ربمغیب؟ دشاب س امم اقیقد دیاب هناش که میراد
میظنتت ار ش دوش رتشد ایآ¹، دندرکی م فاوط رتشد
ی م میظنتت ار ناشدوخ ربمغیب ای؟ درکی م ی سدنه
میراد نام ار اهنیایا؟ دندرک

نیا به شفتک، دنک فاوط به عک رود دیاب ناسنا

¹ ص 2، ج 2، یزاغلا؛ 395 و 394 ص 9، ج 9، لئاسولا کردتسم
834.

تسدا ز ا. در ادنی داریا تفر مه فرطن آ ای فرط
 دشاب ادخه جوتمه دیاب طقف و ، دنک فاوط دیاب پچه
 دشاب جوتمه دیاب. دشاب هتشاد دایه به ار ادخ رکذ و
 می ن آ رد اپ و دنکی م فاوط دراد هکی یاجنیا
 ی ایلوا و دناه درک فاوط ماسلا مهیلعه ممأ ، دراذگ
 ی ارباهگنسن یا رود به فاوطنیا. دناه دمآ ی هلا
 نینچنیا هکتسا یرهاظ هچنیا ؟تسا هدوب هچه
 هدوب هچه هلئسم نیا نطاب! دراد ی ونعم یرثا
 بلاطم نیا رد هکنیا یاجه بصخش لاماد¹؟تسا
 ، دشاب لئاسم هنوگنیا رد ش نهذ مامت و دنک رکف
 رد ار ش ای سدنه هیاوز هک دشاب بظاوم دیاب طقف
 !دهدنتسد ز ا فاوط

مام اتنم مام نایم» هک دینیب امشد تقو ن آ
 رد و اوتفرد ی هلائی لو ن آ ؛دوشی م «ن ودرگ
 و بیصن هکی دارفان آ و ، دیوگی م هچه ش بلاطم
 رکف و لیختس اسار بو دنرادنه هلئسم ن آ ز ای ظد
 دناه درک انعم و هدید ار تایاور ناشدوخ یرهاظ
 هدید ار تایاور نیمه مه هدنب بؤ! دنیوگی م هچه
 ، ماهدناوخ دناه دناوخ هقیق هکی یاهس رد نیمه و ما
 ؟مینکی م تشادرب رگید روط کیام روطچس پ
 ؟دنرادت وافتم ی اهت شادرب نیدهتجم دوخ روطچ
 .تسا ی کی م ه باتک و تسای کی تیاور هکنیا اب
 ی هلا ی افرع و ناگرزب هغدغد ، هلئسم نیا
 رد و ناشتیعضو رد دنتساوخی م اهنآ هک هدوب
 اهنآ هیحان ز ا هکی بلاطم قباطنا رد و ریسد تیفیک
 ی درگاشد رگا. دیایند ش پپی ضراعت ، دوشی م هتفگ

¹ لوسر ججد تیفیک و ججد تقیقد و حورن و ماریپد رتشیب علاطتا تهجد
 ؛ 142 ص ، درجم حور به دوشد عوجر ملسد و هلا و هیلع الله ی لصد ادخ
 165 ص ، 1 ج ، توکلم رارسا ؛ 105 - 23 ص ، 6 ج ، ی سانشد ماما

اب دناوتی م ت ح ا ر ی لیخ ف ر ا ع ن آ ، د ش ا ب د ه ت ج م
؟ د ر ک د ی ا ب ه چ ، د ش ا ب د ل ق م ر گ ا ا م ا ؛ د ن ک ت ب ح ص و ا
د ی ا ی م ش ی پ ل ک ش م ن آ ه ک ت س ا ج ن ی ا

ص ر ق ر ا ت ت س ا ت ی ا ف ک ه ب ل ن ا ق م ه ا ق آ م و ح ر م
ت ا ی ر ک ز و ت ا ط و ف ح م ه ب ه ج و ت ا ب م ه ه د ن ب ¹، د ن د و ب
ر د . ت س ا ه د ش ن ش و ر ن ا م ی ا ر ب ر و ط ن ی م ه ن ا م د و خ
ن ی ل و ئ س م ز ا ی ض ع ب ، د ن ت ش ا د ا ق آ م و ح ر م ه ک ی ت ا س ل ج
ف ا ل ت خ م ء ا ح ن ا ه ب د ش ی م ه ک ز ا م ن ع ق و م ه س ل ج ن آ
ر ی خ آ ت ه ب ه ق ی ق د ت س ی ب ، ع ب ر ک ی ا ر ت ع ا م ج ز ا م ن
ا ر ی ز ی چ ا ی د ن ر ی گ ب و ض و د ن و ر ب ل ا ت م ؛ د ن ت خ ا د ن ا ی م
ی ر گ ی د ی ا ه ر ا ک ا ی د ن ر و ا ی ب ن ا ش ل ز ن م ی ن و ر د ن ا ز ا
د و ب ص خ ش م م ه ن ا ش ر ا ک ت ل ع و . د ن ه د م ا ج ن ا
ه ک د ن ه د ی م ر و ت س د ن ا ش ن ا د ر گ ا ش ه ب ا ق آ م و ح ر م
ن ی م ه د و خ ی ل و ؛ د ی ن ا و خ ب ت ق و ل و ا ر د ا ر ز ا م ن
ن د ن ا و خ ، ی ر گ ی د ص خ ش ز a د ی ل ق ت ر ط ا خ ه ب د ا ر ف a
ه ل ئ س م و ل ک ش م ن ی ا . د ن ز a د ن ا ی م ر ی خ آ ت a ر ز a م ن
! ت س a

، ر گ ی د ر و م a و ت a د ا ب ع و ل ا ع ف a و ل ا م ع ا ر د a م
ن ی ن چ م ه ک ی د ی ا ب ن ک ل a س د ه ک م ی ر a د ی a ه د ی د ع D ر a و M
D ل ق م ش D و خ ک ل a س R گ a ل a ا D . D ش a ب ه ت ش a D ی a ه ل ئ S M
؛ د ی ا ی M ن D ش ی پ ی ل ک ش M ا ج ن آ R D ، D ش a ب D a T S a N a M h
Z a B a R h a R a Q A M o H R M L T M ی D a R F a ه ک ی T Q O ی L O
D ی L Q T N a S h i a Z a ه ک D n a h t f g n z ی S k ه ب و D n a h t S h a D g
Z a N a S h i a R m e R X A T a T D a R F a Z a ی R a ی S b ، D n k
N i a ه ی ص و T a D l . D n D r k ی M D ی L Q T R g y D ص a X S h a
و ، T S a ه ل ئ S M N i a R T a X h B D a h t J a R b N a g R Z b
ی R a S n a ی a Q A M o H R M M h و ی ض a Q M o H R M M h ل a

¹ 172 و 171 ص ، ن ا ز و ر F R h m

- مهیاء الله ن اوضر - دآد ی اقا موحرم م ه و
هکلب دندوبند دهتجم هک دنتشاد ی نادرگاشد و هذملات
1. دندوب ی داء دارفا

هَعْقَاو هَر اِبْرِد دآد موحرم هاگدید اروشاء

باتک رد دآد موحرم زا ی اهلجم :ل اوُس
هک تسا هدش ل قذ هیسدقلا باهرلا ی ف فراعلا
دیحوت اروشاء زور رد: دندوب ه دومرف ناشیا
زا ار اهلجم نیا حیضوت ام، «دنگی م نایغط
تروص هب مکنیا و میتساوخی م ی لاعترضد
هَعْقَاو دروم رد ناشیا زا دوشی م هک ی هاگدی لک
مکنیا هب هجوتاب؟ تسا ه دوب هچت فرگارف اروشاء
اروشاء هَعْقَاو دروم رد هاگد فلتخم ی اهیلا
ی رتشیدت فرعم اهن اسنا هک ردق ره و دراد دوجو
هک م ه ی هاگدن آ اسب هچ، دنگی لجت ن اشدوجو رد
بیجع و رتابیز، رتل ماک دنراد اروشاء هَعْقَاو هب
دوشی م رت

رد ی دودح اتنم ار هلئسم نیا هتبلا :ب اوج
هلئسم .م اهداد حیضوت توکلم رارسا مود دلج
مینادب دیابام :لَاوَا .تسا رگید هلئسم کی اروشاء
ارن آ تیریدم هک تسا ی نایرج کی اروشاء هک
هتکذ، هتکذ نیا و هتفرگ هدهع هب موصعم ماما
هک متفگ امش هب نم ار ی ترابع ی نعید؛ تسا ی ساسا
هدرک رکف م ه زاب، دینکر کفن آ هب عجار هچره
2. دوب ماما م اروشاء ن ایرج زال بقه کی ماما .دیا

1 رارسا هب دوش عوجر بلطم نیا نوماریپ رتشید علاطا تهج
389. ص 2، ج، توکلم

2 تبسند دآد موحرم ی اهماگدید و ل اوحن نوماریپ رتشید علاطا تهج
رارسا؛ 90 - 78 ص، درجم حور هب دوش عوجر، اروشاء هلئسم هب
204 - 165 ص، ج، توکلم

ام هتکننیا زا .تسا ی ساسا هئسم ،هئسم نیا و
نآ هئسم نیا معیش گنهر فردی نعی ؛میلفاغ
تسا هدشنزاب زونه دیاشد و دیابهکی روط

،تسا هداتفا قافتا خیراتردی دایزی یاهگنج
زا ی لیخ ،هتفر اور رشد دارفاربی دایزی یاهملظ
نکم یّ تد ،دناهدهتشکل لفظا زا ی لیخ و دارفا
ایاضق نیا زا یرایسبرد م هر اوخریش لفظتسا
هکی نایرج اما ؛دشاب هدش عقاو مولظم ،عیاقو و
نیمه رد .تسینا هنیایا ،هدرک اروشاع ار اروشاع
هچاهی تعب نیا اعقاو قارء و ناریا نید گنج
یّ سف دارفا تشم کی !دندرکنهکی دوب ی تیانج
ار اهنآ همه رگا .هکی شحو و ناوید و بالقا
زا ی یوب چیه اعقاو .اهنآ زا ی لیخ ،میوگن
کی ایرهش کی امیپاوه دنچ .دندوب هدربنتیناسنا
و نزرید ،هر اوخریش هچد و دننک مومسم ار هد
زا ار همه مانگی بد دارفا و ،هلاس نیدنچ درمرید
نیا ؟تسا ی باسد هچنیا رخآ ؛دنشکب و دنربید نید
!؟دریگبرارق دناوتی می نوناقهچرد هئسم

یاهگنج ریاسد اب اروشاع اعقاو توافت
نینموملاریما و مرکا ربمایپ نامز
ملاسلا امهیلع

تشداد قرفی لیخ هئسم اروشاع نایرج رد
گنج م ملسد و هلا و هیلع الله یّ لصد ادخل و سر
هکی ادهشلا دیسد زا ادخل و سر املسم .دنتشاد ی یاه
م هلاسلا هیلع نینموملاریما و .تسا رتلااب
ی لو ؛دنتشاد ناورهذ و لمج گنج و نیفص گنج
رد !دراد توافت اهنیا مامت اب زاب اروشاع هئسم
ی م دیهش هکی دنتسنادی م دارفا مامت اروشاع هئسم
هکی دنتسنادی م دارفا مامت !هئسم تسا نیا ؛دنوش

دوب نیا اهنأ ترابع ، ل ا ح ن یا اب ، دننامی مذ هدنز
هر ابود و دننک معطقة معطقة ار امر اب راز هرگا هک
کی نیا بخ¹! میرادی منرب تسد ام ، دننک هدنز
ن ابز ر ب ر و ط ن ی م ه ه ک ت س ی ن ی ترابع و ن اس ل ا ع ق ل ا
هک ت س ا ی ت ی ع ق ا و ه چ ن ی ا ی ن ع ی ؛ د ی ا ی ب ص خ ش ک ی
ر خ آ ا ت و د م ه ف ی م و د ن ک ی م ک ا ر د ا ا ر ن آ د ر ف ک ی
، د س ر ب د ه ا و خ ی م ه ک ا ج ر ه ه ب ه ل ن س م و ، د ت س ی ا ی م
ب ل ا ط م د ن ا و ت ی م ت ح ا ر ی ل ی خ ن ا س ن ا ! د س ر ب
ا ت ب ل ا ط م ن آ ن ی ب ی ل و ، د ن ک ن ا ی ب ا ر ی س ا س ح ا
! ت س ا ت و ا ف ت ی ل ی خ ، ت س ا ت و ا ف ت ی ل ی خ ت ی ع ق a و
: م ن ک ی م ض ر ع ا ر ی ا ه ل ن س م ه ن و م ن ا و ن ع ه ب
د ه ش م ر د گ ن ج ن ا م ز ن ا م ه ر د ی ا ه ب ل ط ز و ر ک ی
ا ر و ا م ه ن ا ش ی ا و د و ب ه د م آ ا ق آ م و ح ر م ت م د خ
: ت ف گ و ا . د ن د و ب ه ت ف ر ی ذ پ

ن و چ ؛ م س ر ب ا م ش ت م د خ م ک ن ی ا ه ب م د ش م ز ل م ه ک ه د ا ت ف ا ق ا ف ت ا ی ا م ی ض ق ن م ی ا ر ب ا ق آ «
ل ا س د ن چ ن م : ت س ا ن ی ا ن آ و ، م ت خ ا د ن ا ر ک ف ه ب و م د ر ک ب ر ط ض م ی ل ی خ ا ر ن م ا ع ق a و
، م ل ی م ؛ م ت ش ا د ی ی ا و ه و ل ا ح و ت ی ن ه ذ ک ی ت م ن ی ا م ا م ت ر د و م ت س ه ه ه ی ج ر د ه ک ت س ا
ن ا م ه ر د ز و ر ک ی م ک ن ی ا ا ت . د و ب ی ر گ ی د و ح ن ه ب ه ل ن س م ن ی ا ه ب ت ب س ن م ق ش ع و م ا ه ق ل ا ع
ه ک م د ش ه ج و ت م . م د ر ک س ا س ح ا ی ی ا د ص و ر س ، م د و ب ه ت ف ر و ض و د ی د ج ت ی ا ر ب ه ک ی ن ی ح
م ش ا ب ا ج ن ی ا ر د ن م ر گ ا : م ت ف گ د و خ ا ب ع ق o م ن ا م ه . د ت ف ی ق ا ف ت a د ه a و خ ی م ی ن ا ی ر ج د ی ا ش
ن ل ا ف ه ک د ن ی و گ ی د ی ن ک ض ر ف ! ت س a د ب ی ل ی خ م ک ن ی a ، د ت ف ی ق ا ف ت a د ه a و خ ی ا ا م ی ض ق و
. د و ش م ا ج ن a د ه a و خ ی ا ا ه ت ن ا د ا ی ت ی ع و ن ی ن چ م ک ی ر د و ن ا ک م ن آ ر د ه ت ف ر ص خ ش
ن و ر ی ب د و ز . ت س a ن ا ر گ ش ی ا ر ب و د ر ا د ل ق ا ن ت ه ل ن س م ن ی a ه ب ت ب س ن م س ف ن ه ک م د ی د
ن ا ت س و د ع م ج ن ا ی م ر د ت د ا ه ش ، م ی و ش ب د ی ه ش ه ک ت س a ن ی a ر ب ر ا ر ق ر گ a ه ک م د م آ
. د و ش ب ن ا م ی ب ی ص ن

م د و ب ر ا ت ف ر گ س ف ز ر د ن م ل ا س د ن چ ن ی ا م د ی م ه ف ، د ا ت ف a ق ا ف ت a م ی ا ر ب ا م ی ض ق ن ی ا ه ک ی ت ف و
و ا ی ا ر ب ا ج ا ب ا ج ر گ ی د ، د ش ا ب ی ه ل ا ی ا ض ر م ی ل س ت ن ا س ن a ه ک ت س a ن ی a ر ب ر ا ر ق ر گ a
ح ر ط م ا ر ل ک ش م ن ی a ا ت ا م ش ت م د خ م د م آ ؛ د ش ا ب د ه a و خ ی م ه ک ا ج ر ه ، د ن ک ی م ذ ی ق ر ف
م ن ک .

ا ل ص ا ا ر ی ل ن ا س م ن ی ن چ م ه ا ر و ش ا ع ن ا ی ر ج ر د
ه ب ت ب س ن ب ا ح ص a ت ی ن ه ذ ی ن ع ی ؛ م ی ن ی ب ی م ذ ا م
ر ا ز ه ر گ a ه ک د و ب ی ت ی ن ه ذ م ل ا س ل a ه ی ل ع ا د ه ش ل a د ی س
ض و ع ت ی ن ه ذ ن آ ، د ا ت ف ا ی م ق ا ف ت a ه ی ض ق ن ی a م ه ر ا ب
ت م د خ د ن د م آ ی م ذ د ن د ر و خ ی م ت س ک ش ر g a . د ش ی م ذ
م ا م a و ت ر گ م « : د ن ی و گ ه ک م ل a S l a ه ی ل ع ن ی س د م a م a
ن ی a ا ر چ س پ ؛ ی د ا د ن ه د ع و و ل و ق و ت ر گ م ، ی د و ب ن
ف ر ح ن ی a د ر و خ ی م ا ه ن آ ه ب ی ر ی ت ر g a « ! ؟ د ش ر و ط

1. 91 ص ، 2 ج ، د ا ش ر ل a ؛ 392 ص ، 44 ج ، ر ا و ن ل ا ر ا ح ب

لهذا عقوت فلاذی ایضاً رگا و ، دندزی مذ ار
دندزی مذ ار فردنیا داتفا می قافتا

رد ماسلا هیلع ادھشلا دئیس باحصا یانف ترضدن آ تیلو

ردی ناف اروشاء زور رد ادھشلا دئیس باحصا
تسا تیلو ردی ناف هک ی سک و دندوب تیلو
ی سک هچ اب دنیبی مذ رگید ؛ دنیبی مذ ار دوخ رگید
رگید اریز ، دنک دروخر ب ای دگنجب ده اوخی م
کی طقف اروشاء ایضاً ردی نعید . تسیند ی دوخ
؛ دوب ماسلا هیلع ادھشلا دئیس ن آ و تشاد دوجو رفت
، دوب ادھشلا دئیس ردی ناف ل ضفا ابا ترضد
، دوب ادھشلا دئیس ردی ناف ربکا ی لع ترضد
چیه و دندوب ی ناف همه ادھشلا دئیس باحصا
: دومرفی م ترضد رگا . دنتشادند دوخ زای رایتخا
1. درکی م ر بصد ، ن ک ر بصد ؛ تفری م ، و ر ب

ن آ رد هک ی تانایر ج و اروشاء زور تیریدم
موصعم ماما تسد هب اهنیا همه ، ه داتفا قافتا زور
فآلکم هک ل بقه مئاً س کع هب هک ی ماما ؛ تسا ه دوب
دنک توعد داهج ی وس هب ار دارفا مامت دندوب
هب ار دارفا دوب فآلکم ماسلا هیلع نینمؤمار یما -
ربمغیپ ، دنک توعد هیواعم و هر صبا اب داهج ی وس
دنیا یب م ه ن یقفانم ، دیا یب ی سک ره ؛ روطنیمه م ه
رکشلا ن اهدنامرف زای کی نیفصد گنج رد
و ، دوب نشو جلا ی ذ ن ب رمش ن نیمه نینمؤمار یما
ی نیقفانم هچ 2. دوب ه دروخ و ا هب م ه ی تبرضاً قافتا
رد هک ا هس یقن ب ثعشا دننام ! دندوب اهنیا نایم رد

1 - 397 ص ، ج 2 ، توکلم رارسا هب دوشد عوجر رتشیب علاطاً تهج
399.

2. 268 ص ، ن یقصلاً تعقو

ننیمو ملاریما تسکش هبّر جنم نیفص گنج نیمه
 رد ملاسلا هیلع ادهشلا دّیس - اذندش ملاسلا هیلع
 می و دناریم شدوخ زا ار همه اروشاع زور
 تدهش طقف اجنیا؟ دیتسه اجنیا هچی ارب: دندومرف
 !تسینر اکردی زوریو و ،تسا

هک دندرکیم توعدا ار مدرم ننیمو ملاریما
 ادهشلا دّیس می لو ،مینک نوگنرس ار هیواعم میورب
 می نوگنرس - تسینر اکردی نوگنرس: دندومرف می
 هئسم ،هئسم هکلب - تسینر اکردی رهاظ
نم»؛ موریما ار هار نیامه نم و تسا تدهش
الله عاقلی لع انطوم و ،هتجهم لاذاب انیف ناک
2 «انعمل حریفة ،هسفن

می هک می لزانم رد و ؛دوب نیاتر ضد هار
 رد ؛دوب تدهش زا تبحد مامت ،دنداتسیا
 ؛دوب تدهش زا فرح همه ،دندادی می هکی تار ابخا
 و ردارب زا ار دوخت تعیب اروشاع بشرد می تد
 هیضق ردقنیا می نعید. دنتشادرب مه ناشدوخ رسپزا
 هک دوب یریگ چیه نودب و رح و دازآ اروشاع
 و دندرک شوماذم هار غارچ تر ضد می تد
 هک امش اب ،دندرک اراک نم اب مدرم نیا» : دندومرف
 هب می تد «متسه حرطم اجنیا نم ؛دندرک اراک
 نابز اهنا می لو 3. دنتفگ مه ناشرسپ و ردارب
 ،میورمی ام درادن بیع» : هک دوب نیا ناشلاد
 ،میورمی مه ام ،نکب می فرعم ار می یاج امش می لو
 امش ؟اجنیا زا ریغ میورب اجک .میرادن می فرح ام

1. 280 ص ، 3 ج ، می سانشداعم هب دوش عوجر رتشیب علاط تهج
 2 تا عمل ؛ 366 ص ، 44 ج ، راونلا راحب ؛ 29 ص ، 2 ج ، تمغلا فشک
 38 ص ، نیسطا
 3. 53 ، فوهل ؛ 34 ص ، نیسطا تا عمل ؛ 92 ص ، 2 ج ، داشرلا

مه اهی ضعب هتبلا «!میوری م ام میورب اجک وگب
ت بسن اهنا تخانشی نعید دندرک حرطم ی وحن هب
هب هکتسا ی اهئسم نیا و !دوب هنوگنیا هئسم هب
تسین ی یا جر هرد ی ناسا نیمه

**،اروشاء هیضه اب رگید ثداود هسیاقم
ادهشلا دیس هب تناها**

اروشاء اب ار اهه کرعم ریاس ام هکنیا اذل
تناها و تسا طلاغ دصرد دص نیا ،مینک هسیاقم
تسا بتکم هب تناها و ماسلا هیلع ماما هب
کیتما یق زور ات مدآ تقلذ لّوا زا ادهشلا دیس
نامز نیسد ام ،میرادن نیسد ود ام ؛دوب رفت
ماسلا هیلع نامز ماما ام نامز نیسد¹ .میرادن
نیمه ،کاردا نیمه ،هیحور نیمه رگا .تسا
تافص و عامسات ایلجت تیر هظم نیمه و رعاشم
تیفیک نیمه هب ناسنا بلاقر دق د ترضد هیلک
دوشب ماجنا ده اوخب ،توافتی یوم رس نودب و
و ورید همه هقیق !سب و تسا نامز ماما ش دنزرف
ماما ی لو .ن امم هفر اقم هب میتسه ور هلابند و هعیش
ی اعد و ؛دوب ی کین نمؤمار یما ،دوب ی کین نیسد
رگم دمآ ده اوخنی یود و دوب دحاو ی اعد ،میرادن
ی اعد دوشی م و اهکتسه و از ا دعب هکی ماما نآ
الله هقیق ترضد ام نامز ی اعد ن لآ ی نعید ؛نامز
ن لآ ام نامز نیسد !سب و تسه هادف انحاورأ
و ابطخار لئسم نیا و !سب و تسا نامز ماما
ره ناسنا² .دینک تیاعر دیاب ظاعو و نیغلبم
اریز ؛دیوگب دناوتی مذ ار ی بلطم ره و ی زیچ

¹ 79 ص ، 24 ج ؛ 435 ص ، 3 ج ، یر هظم دیهد راثا هعومجم

² 151 ص ، 2 ج ، توکلم رارسا هب دوش عوجر رتشید علاطا تهج

40 ص ، نازور فرهم ؛ 146 - 143 ص ، 3 ج ؛ 192 و

و دراد ی تایید هُنَج دارفا تِیصخش تیاعر ی هاگ
ی لیخ، مینکب ار بلاطم نیا تیاعر ی لیخ دیاب ام
!دراد تقد

تماما هُنَسِم رد باستنا تلاخد مدع

هدیسر هک تفرعم زان ازیم ره هب ص خشر ه
تسا ی رگید ماقم ماسلا هیلع ماما ماقم زاب، دشاب
هَمَّا نادنزر ف. تسین باستنا هُنَسِم تماما هُنَسِم
هکی لاحرد، دنتشاد ی فلتخم بتارم ماسلا مهیلع
،اهقف آهنیا نایم رد. دندوب ماما دنزر ف آهنیا هَمه
اسب هچ ی لو؛ دنتشاد دوجو ی هلا ی ایلوا و احلص
نامز ماما اب هک دندوب مه ی دارفا تسا نکم
و ناردار ب رگم¹؛ دنتک هضراعم ناشدوخ
دندوبن ی یاهن امه ماسلا هیلع اضر ماما ی اهومع
رگم²؟! دندناشک هنیدم هَمکحم هب ار ترصد هک
نادنزر ف زای ضعی تقو؟! دندوبن ماما رسپ آهنیا
رد ار تهارک راثا باحصا، دندمآی مایند هب هَمَّا
هب رفج هک ی تقو؛ دندیدی م هَمَّا تروصد و هجو
ی داه ماما هب ار شندمآ ایند هب ربخ و دمآ ایند
و دندش رثاتم ترصد، دنداد ماسلا هیلع
ن ب ای هک: دنتفگ باحصا، دش هتفرگ ناشتروصد
دنداد ار دنزر ف ت دلاو ربخ ی تقو ارچ! الله لوسر
هک دینادی مذامش: دندومرفن اشیا؟ دیدش روطنیا
ام نایعیش بیصنی یاهی راتفرگ هچ دنزر ف نیا زان
؟ دندوبن ای دندوب ماما دنزر ف آهنیا³ «. دش دهاوخ
ماسلا هیلع اضر ماما ی کی آهنیا هَمه نایم زان اما
ن ب ی سوم نادنزر ف هَمه نیا نایم زان؛ دوشی م

¹ 234 - 229 ص، درجم حور هب دوشد عوجر رتشیب علاطت هج

² 322 ص، 1 ج؛ 316 ص، 1 ج، ی فالکلا

³ 114 ص، بصانلا مازلا؛ 176 ص، 50 ج، راونلا راحب

ن ب ی سوم ی ا ج ه ک ی س ک ن آ م ل س ل ا م ه ی ا ع ر ف ع ج
ت س ا ا ض ر ل ا ی سوم ن ب ی ا ع ط ق ف ، ت س ا ر ف ع ج
ز ا ی ت د ، د ن ش ا ب ی ب و خ د ا ر ف ا م ه ه ی ق ب ت س ا ن ک م
ی ا ج د ی ا ب ن ا م . ت س ا ن آ م ا م ا ی ل و ، د ن ش ا ب م ه ا ی ل و ا
ا ر ی ر گ ی د و م ی ه د ب ر گ ی د س ک ه ب ا ر ا ض ر م ا م a
! ب ا ط م ت س ا ن ی ا ؛ م ی ر ا ن گ ب ا ض ر م a م ا ی ا ج

ن آ ، ت ف ر ع م ن آ ی ن ع ی ؛ ت س ا ن ی ا م ع ی ش ب ت ک م
م a م ا ی ا ر ب م ع ی ش ه ک ا ر ی ت ی ع ق و م ن آ و ت ق ی ق د
، د ن ک ی م ک ا ر د ا و د ر ی گ ی م ر ظ ن ر د م ل س ل a م ی ل ع
ت ی ع ق و م ن آ ر د و م ی ر ح ن آ ر د ا ر ی س ک ت س ی ن ز ی ا ج
ا ه ن ا ل ا ب ن د ه ب ن ا م م ه ف ی ا ض ت ق م ه ب ا م ، ه ل ب . د ه د ب ه ا ر
ز a ا ذ ل ل ه ا ش ن a و . ت س ر د ه چ ، ط ل غ ه چ . م ی ت س ه
ا ذ م ی د ا د م a ج ن a ح ی ح ص ر گ a . د ر ن گ ی م ن a م ت a ر ی ص ق ت
م ی ت ش a د ن ض ر غ و م ی D ر ک a ط خ ر گ a و ، د ه د ی م B a و ث
ی م ن a م ی ا ط خ ز a ا ذ ل ل ه ا ش N ت ر و ص ن آ ر د
D ر ن گ

ت د ا ه ش ه ل ئ س م ط ق ف ه ل ئ س م ا ر و ش ا ع ن ا ی ر ج ر د
ه ک ه چ ن ا م ه ه ب م ا ی ق : ز a د و ب ت ر ا ب ع ه ل ئ س م ، د و ب ن
ی ه ل a ر ی D ق ت و ت ی ش م ل و ز ن ل ا ب ق ر D د ی a ب D ر ف ک ی
D ه د ب M a ج N ا ی ه l a ت ا ف ص و E a M s a ه B ت ب س ن

ر ب ک a ی ا ع ت ر ض د ت ی ص خ ش ز a ی a ه و ل ج

ا ر و ش ا ع ز و ر R D

ه ک B a ح ص a ز a ی D a ع D a R F a ا ر و ش a ع ز و R R D
ن ذ a و D ن D م آ ی M M L S L a M ی L ع a D ه ش a D ا ی S D ت M D خ
ت ی ا ع R ط ا خ ه B ت R ض د ، D ن ت F ر گ ی M گ N ج
ل ث M . ت F ا ی ض ه ل ئ S M ت ی ا ع R ن N a M ، ل ئ a S M ی خ R ب
، D ی N ک R B ص ل ا ع F : D ن D M R F ی M . D ی Z ی N B R ح N ا ی R ج
R a R ص a R و Z ه B و D ن D م آ ی M B a ح ص a ! D ی و R ن ل a
«؟ M ی N ک R B ص D ی a B ی ک a ت a M R خ آ» : ه ک D ن D ر ک ی M

تساوخی م، دوبند دودخ دوجو رد صخشاً لاصا
درکی م کاردا هک ی تقیقدن آ هب عیرس ارش دودخ
شپیدی ئادب ادابم هک دودنیا نارگد و، دناسر ب
1! دیاید

مینیبی م ربکای لع ترصد هبضه رد ی لو
اروف دنریگب هزاجا ات دنیا ی م ترصد هک ی تقو
ی اهلسم هچنیا 2 «! ورب» : دنیا مرفی م ادهشلا دئیس
دروخر ب تیفیک ! تسا بیجء اعقاو ؟ تسا
دنزرف اب اما، وحذن آ هب باحصا اب ادهشلا دئیس
ی مذم ه ش یوم کیدی ادف ملء مامت هک - ش دودخ
! وحذنیا هب - ! تسیند ل باقاً لاصا و دوشب دناوت
ی لع ترصد ؟ دود هک دینادی م ربکای لع ترصد
تکردن ادیم تمس هب ی تقو هک دود ی سک ربکا
ةَیْرَئِدُ هَیْآ ن ا م ه م ل ا س ل ا ه ی ل ع ا د ه ش ل ا د ئ ی س ، د ر ک
ه م د ا ه ک ا ر 3 م ی ل ع ع ی م س د ا ل ل ه و ُ ض ع ب ن م ا ه ض ع ب
- م ل ا س ل ا م ه ی ل ع ر ف ع ج ن ب ی س و م ت ر ص د د ن ن ا م -
هب ع جار، دندناوخی م ناشدوخ تماماً تابثا ی ارب
اعقاو رگا ی نعید 4. دندناوخ ربکای لع ترصد
ترصد تماماً رب تفرگی مذقلعتی هلا تیشم
ماما ربکای لع ترصد اعطق م ل ا س ل ا ه ی ل ع د ا ج س
و ربکای لع ترصد نیید. دود ادهشلا دئیس زا دعب
نیا و دود ماما وا؛ دود تماماً هبتر طقف داجسد ماما
دادعتسا، تشاد ار تماماً طیارش مامت. دوبند
ار ن آ کاردا و مهف و تماماً تیلباق، تماماً
تتشاد

1. 114 ص، بصانلا مازلا؛ 176 ص، 50 ج، راونلا راجد

2. 43 ص، 45 ج، راونلا راجد؛ 112 ص، فوهللا

3. 34 هیا (3) نارمعل آ هروسد

4. 318 ص، 15 ج، ی سانشد ماما هب دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج

دهشم هعمج زامن نو بیرت زای تسردان هسیاقم

زامن هب دهشم رد اقا مو حرم تمدخ ی زور
میدوب هتشنه زوم ن حصر د و میدوب هتفر هعمج
ی تیلوئسم کی م ه ع قوم نامه رد هک رفن کی
وا هر خلأاب نیقفانم و - دنکش تمحر ادخ - تشاد
نیا . درکی م تبحص ، دندناسر تدهاشد هب ار
رگا ! نیسد ی ا » : تفگی م هک تسا مدای ت رابع
نیا رد ربکای لعن ارازه ام ی داد ربکای لعن کی و ت
ی داد رهاظم ن ب بید کی و ترگا و ! میداد گنج
اقا مو حرم هبتر مکی « ! میداد بیید ن ارازه ام
:- مدینش رانک زانم و دنتفگن دنلب هتبا - دندومرف
ن ارازه ام « ! دنک رپ کاخ زان ت نهاد ادخ »
تا رازه ام ی داد ی کی و ترگا ! ؟ میداد ربکای لعن
! ؟ تسا نیا ! ؟ میداد

همه ، دنتفر ههبع ی ارب هک ی یاهن اوج نیا
باحصا اب همه و دنوشی م ی هلا تمحر لومشم
دنک تمحر ار همه ادخ و ، دنتسه نیرق ادهشلا دئیس
هچ ام اعقاو ! دنتشاذگ ار ناشه یامرس و ناجا هنیایا
تسد زان ی شغو ل غی بو کاپ و فاصد دارفا
ترضدی لو ؛ تفرگام زان اهنیا ن مشد و میداد
نیا هجوت م دیاب ام . تسا ی رگید زیچ ربکای لعن
فرد ی روطنیمه تقو کی ، هلب . میشاب هلیسم
نامه هب رگید اجنیا رد ، میناوخی م رعشو مینزی م
تاملک نآ هب دیاب هباطخ و رعش رابتعا رادقم
و هیضق کی میناوخی م تقو کی اما ؛ درک هجوت
رد دوشی من رگید اجنآ ، مینک ناید ار ی تیعاو
درکی خوشد تیلو میرد

ادهشلا دئیس دوجو رد دیحوتی لجت

اروشاء زور رد ماسلا هیلع

اروشاء زور رد ادھشلا دّیسہ کتسا نیا ہلئسم
ہکی ماگنہ؛ دوبی ہلا تافصو عامسا ہمہ رھظم
یہ دیہش شباحسا ہکی ماگنہ، داتفا بسا زا
لئسم مامت و نیناوق مامت تیاعر . . . و دندش
و، دوزی اج رد لمکا و یاعا دد ہب رھاظ
رد میلسو و قد ہب ہجوت و نطاب تیتید تیاعر
یاج رد ددرد ددقد ہب ماگتا و قد ربارب
دوبش دوز ہبتر مرد اہنیا زا مادکرہ؛ دوز

ماگن لصفلا ابا ترصد تیعضو و راک ہب
اتسد ات دش رظنم لصفلا ابا ترصد . دینک
دوز مشچ اب و دنوشب دیہش یکی کی ش ناردارب
ی بیجعالاد، لباد نیا . دشاب عمج ش لایخ ات دنیب
یاعا ترصد، لصفلا ابا ترصد ہلئسم . تسا
رارمتسا و ماسلا ہیلع ادھشلا دّیسہ دوز، ربکا
بنیز ترصد و داجسد ترصد طسوت ہلئسم
ار اروشاء ہیضقہ کدوبی اہتکنامہیلع اللہ ماسلا
دیحوت اروشاء زور رد؛ درک ادج ایاضق ریاسد زا
ملاء رد ش دوز تاروہظ و تازورب مامت اب
دوجو رد ہیللاج و ہیلماج عامسا و، رھاظم
رگا ملاکنیا و! درکی لجت ماسلا ہیلع ادھشلا دّیسہ
ہب ہراشا، تسا ہدشل قنمہ داددی اقا موحرم زا
تسا باطم نیمہ

رد یانفن امہ، ہمئا تیلو رد یانفایا

؟تسا دیحوت

ہملاء موحرم درجم حور باتک رد :ل اوسد
دیحوت رد گدئم تیلو ہک دینکی م حرطم یثحب
ہار زا رگم دیسر دیحوت ہب دوشی مذ و تسا

ی بناج روطہ بن اتناشیامرفن مضرد ہک¹، تیلو
 :تفگ دوشی م ایآ . دیدومرف ہراشا ثحب نیا ہب
 رد یانفن امہ ماسلا مہیلع ہمئا تیلو رد یانف»
 ؟«تسا دیحوت

ملاسلا مہیلع ہمئا تیلو تقیقہ نیبت

و تیشم :زا تسا ترابع تیلو ،ہلب :باوج
 راہظا و زاربا یارب راگدروپ ہرہاق ہدارا
 ادبم نآ زا تاذ لژنت و طیسب دوجو تقیقہ
 تافص و عامسا رهاظم ہب ش دوز تپوہوہ
 تسا ترابع ہک - لامعتم ی ادختاذ ی نعید ؛ہیئزج
 چپہ نودب و نیعتلاب و طیسب و تحب دوجو زا
 دھاوخی م ی تقو - تاذ دوز رب دئاز ہبئاش ہنوگ
 و دریگل کشد :رگید ترابع ہب و دنکب ادیب لژنت
 ہدارا نآ ،دھدب لیکشت ملع رد ار ہیئزج رهاظم
 ہئسم نیا رد تاذ ہک ی لامعا نآ و ورین نآ و
 تیلو زا تسا ترابع ،دھدی م ہاجنا

ہب ہک ی نایرج :زا تسا ترابع تیلو سپ
 ،تادرجم زامعا ؛تسا دوجو ملع ہدنروا دوجو
 ملع ،حابشا ملع ،حاورا ملع ،لوقع ،مکئلام
 .تایدام و ہدام ملع روطنیمہ و روص

رد تاپاور ناسل روطنیمہ و افرع و ہفسلاف
 تاپاور رد ی ہاگ ؛دنراد ی فلتخم ربیاعت ہنیمز نیا
 و **«رباج ای کبب زونہ اللہ قلخام لؤا»** ہب ربیعت
 لؤا ای و .تسا ہدش **«لقلع اللہ قلخام لؤا»** ای
 ی سدق س و فن نامہ :زا تسا ترابع اللہ قلخام

¹ 343 ص ،درجم حور

² 170: ص 54، ج 21؛ ص 25، ج 24؛ ص 15، ج ،راونلا راحب
 :مّلس و ہلا و مہیلع اللہ ی لصد اللہ لوسرل تلق :لاق اللہ دبع نب رجاج نع»

«!رباج ای کبب زونہ» :لاقف ؟وہ ام ی لامعت اللہ قلخام لؤا

³ 97: ص 1، ج ،راونلا راحب

تقیقده کی به در اشا همه ی لو¹. ماسلا مهیلعه ممأ
 ی اهنج نآ: زاتسا ترابعه تقیقده نآ هک تسانه
 هطساوه به و دریگمه دودخ به راگدرو ریپ تاذ هک
 هصنم به همه ی جراخ ملاوعه نیا مامت، هبنج نآ
 نیا نودب. دیایم رد نیعت و صخشت و روهظ
 رد تاذ، تسه ش دودخ تاذ ماقم رد تاذ، تهج
 ی قاب هدرودخ تسد چیه ش دودخ تیوهوه نیا مه
 هن و تسه ی گنر هن مه اجنآ رد و - دنایم
 - ی تیودحم هن و ی فیک هن و تسه ی مک هن، ی لکش
 دننکی م ریعت دوجولا فرصد به نآ زا هفسلاف هک
² «ءایشلا آلک دوجولا فرصد» فورعم ملاک و
 ریعت نآ زا افرع هک، تسانه تیوهوه ماقم نیمه
 تینا» به ریعت نآ زا هفسلاف و³ «ءامع» ماقم به
 تیدحا ترصد تاذ رگا و؛ دننکی م «قد تاذ
 نیا مه رد و ش دودخ تیوهوه هبترم نآ رد ده اوخب
 نودب و راهظا ماقم نودب ش دودخ نیعت و صخشت
 دوجو ملاع رد ی رثا چیه، دنایم ی قاب زاربا ماقم
 اجنیا رد رگید ام و، دیسری مذ روهظ هصنم به
 دنتشادن دوجو رگید مکنلام و ملاع و میدوبند

تقیقده نآ هطساوه به هک ی تقیقده نآ سپ
 ، هدرک لامع اار دودخ هدارا لامع راگدرو ریپ
 : زاتسا ترابعه تیلو سپ؛ تسانه «تیلو»
 ی وطنم تقیقده نآ رد ملاع رهاظم مامت هک ی تقیقده

¹ نآ دیناسم و «الله ق لَخَام لَوَا» تایاور نوماریپ رتشیب علاطا تهج
 ، ی سانشد ماما؛ 99 ص، 3 ج؛ 53 ص، 1 ج، ی سانشد الله به دوشد عوجر
 ، 6 ج؛ 149 ص، 3 ج، ی سانشد اعلم؛ 238 ص، 12 ج؛ 129 ص، 5 ج
 ص، دژجم حور؛ 349 ص، نابات رهه؛ 452 ص، 9 ج؛ 203 ص
 148 و 247 ص، رونه ایآ ریسفت؛ 418

² ، 7 ج؛ 110 ص، 6 ج، هعبرلا ایلعلرا رافسلأا ی فیلاعتملا تمکحلا
 35 ص، 1 ج، قارشایخیش تاقنصم هعومجم؛ 33 ص

³ ج، ی سانشد داعم؛ 241 ص، 17 و 16 ج، ی سانشد ماما به دوشد عوجر
 154 ص، بابلا بلا؛ 145 ص، ی نیع و ی ملع دیحوت؛ 415 ص، 9

تیدحات اذ س فنذرا هکتسا یریسمن امهو تسال کشن و دبتیدحات اذ دوخ اهتتم - هتفرگتئشنش دوخ قلاطام اقمرد و ، ددن و دبو نیعتن و دبو تروصد هبار ق د قلاطان امهو - تسای قاب و شرتسگ و طسب چراخرد دودحم و نیعتم¹. تساهداد هعسوت

دوجو ملاء مامتیی قیقد تروصد ، ماما س فنذ

نبدی سوم و اضر ماما س فنذ مینیبی م هکنیا اب و دنکی م تیلو ل امعا ماسلا مهیلع رفعد دوجو ریش ، هدرپی ور ریش تروصد هبار اشا² دنکی م رمقلا قش ربمغیپ ای ، دنکی م ادیپی چراخ یا چیزی به وجود می آورد؛ تمام اینها به جهت اتصال به همان حقیقت موجد است، همان حقیقتی که وجود صرف و بسیط و اطلاقی حضرت حق را صورت می دهد، که ما از او به عالم ماهیات تعبیر می کنیم؛ چون وجود حضرت حق ماهیتی ندارد و ماهیت پروردگار نفس وجود اوست، و آنچه که در خارج لباس وجود می پوشد ماهیاتی است که به واسطه صورت پذیری آن وجود در خارج تعیین پیدا می کند. آن وجود وقتی که می خواهد در خارج بیاید، به واسطه یک اراده و یک مشیت و به واسطه مسیری تکوینی است که آن مسیر موجب خلق اشیاء و پدید آمدن آنها است، آن مسیر و اراده عبارت است از: «نفس امام علیه السلام».

اهنته ذهکتسا یئیعقاو ماسلا هیلع ماما اذو

¹ 5 ج ، می سانش ماما هب دوش عوجر «تیلو» ثحدر ب علاطت هج 121 - 141 ص ، ن ازور فرهم ؛ 262 ص ، درجم حور
² 228 ص ، 1 ج ، می سانش داعم

ربخ و علاطا تسا دوجو ملء رد هك هچنآ زا
 ملء مامت ی قیقد تروصد و اسفند هكلب ، دراد
 ملسا هیلء ماما مینکی م لایخ ام .تسا دوجو
 دریگی م ار ام س كء هك تسا ی نیبرود نیا دننام
 نیا دننام ای ، دنکی م ظوفحم اج کی رد دعب و
 رد دعب و دنکی م طبض ار ادص هك تسا ی طبض
 تسا ی دءای اهلسم نیا . درادی م هگزی اهظفحم
 هجوتم ار نیا تسا نكمم م ه ی دءا دارفا هك
 زا تسا نكمم دینیبی م هك باوخذ امشد . دنوشد
 عظم دتفای م قافتا دعب م ای هتفه رد هك ی لئاسم
 هطساو هب دنتسه هفشاكمل ها هك ی دارفا نآ ؛ دیوشد
 رد هك ی عیاقو ، توكلم و لائمه ملء هب ن اشلاصتا
 قافتا تسا نكمم ه دنیا رد ای هءاتفا قافتا هتشذگ
 ملء نآ دوخ هب دارفا نیا . دنوشی م عظم ار دتفید
 لبق و تسا تاتباء ملء اجنآ نوچ ؛ دنوشی م ل صو
 هچ . ملء نآ هبل اصتا ، درادنعم اجنآ رد دعب و
 تبسذ علاطا بجوم . هفشاكم رد هچ و باوخذ رد
 ملء نیا رد ادعبتسا نكمم هك تسا ی تانایرجه هب
 دنك ادیپ ققحتن امز تشذگ اب و جیردت و حذ هب

نآ . تسین روطنیا هك ملسا هیلء ماما ی لو
 لائمه ؛ میدش عقاو تقیقد نآ رد ام نلآ هك ی تقیقد
 م اجنا ام نیب هك ی تاقلام و مقر د امشند ما نیمه
 ی م دیراد نلآ امش هك ی تیعضو نیمه و هتفرگ
 ای ،تسا تروصد و س كء تیعضو نیا ایآ ، دینیب
 نیا تروصد و س كء ؟تسا ی جراختی عقاو کی
 طبض ، دز ادنای م ام زا هاگتسد هك تسا ی ریوصد
 دنکی م طبض ار ام بلاطم هك تسا هاگتسد نیمه
 س كء رگید ، تسه نلآ هك ی تیعضو نیا اما
 هذ ، دراد دوجو ماما سفند رد تیعضو نیا ؛ تسین

رسد کین و د ب هیآ نیمه ،تسا ت او جوم هب تبسند
 ماسلا هیلع نامز ماما هب تبسند توافقت ن زوسد
 رد اهنت هذ ماسلا هیلع ماما ی نعید ؛تسا ق داصد
 ام دوخزا و ام هب ام دوخزا و اهکلب تسام رانک
 رد نیا و تسا رتکیدز نام راکفا و رعاشم هب
 و رفک نیا اریز ؛تسین راگدرو رپ تیلو ضرع
 کیهک - راگدرو رپ تیلو سفنهکلب ،تسا کرش
 دوخس پ .تسا ماما سفند - تسین رتشیب تیلو
 رد ی نافرهاظ تروص هب مه ماسلا هیلع ماما
 اهنتم تسا تیلو کیود ره .تسا تیلو نامه
 رهظم و بلاق تیلو ن آنوچرهاظ رظنه طقذزا
 ماسلا هیلع ماما سفند تیلو ن آ ،دهاوخی
 1.تسا

دراد هک مینیبی م ار ماما زای رهاظ کیامس پ
 ی م ام اب ،دنکی م تبحص ام اب ،دنکی م هاگزام هب
 رد ن لآ هک هچنآ زای لو ؛دروخی م اذغ و ددند
 اذلا ؛میرادن علاطا ،تسه و اتقیقرد و وانطاب
 ماما ریغ اب ماسلا هیلع ماما هک مدرک ضرع نم
 بیغزا مه دار فای ضعبتسا نکم .دراد توافقت
 نیا مامت ی لو ،دنهذب ماجنا ی یاهراک و دنهدب ربخ
 ضاترم ن آ ؛دوشی م ماجنا دراد ماما ءدارا اب اه
 دنکی م لایذ ،دهدی م ماجنا ی یاهراک هک ی دنه
 ءدارا عقاو رد ی لو ،دهدی م ماجنا دراد ش دوخ
 رفاک ضاترم ن آ هک تسا ماسلا هیلع نامز ماما
 ماجنا ار ی داعریغ راک ن آ دناوتی م کرشم و
 هب دهدی م ماجنا نمؤم هک ی ریخ لمع ن آ .دهد
 دیناوخی م امش هک ی زماند ؛تسا نامز ماما ءدارا

¹ - 125 ص ، 5 ج ، ی سانشد ماما هب دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج
 132.

تساوخی مذ نامز ماما ات، دیریگی م هکی اه زور و
مه زور و ، دیدیباوخی م و دیدناوخی مذ زماند امشد
رودص هزاجا ملاسلا هیلع ماما ات . دیتفرگی مذ
لاب هزادنا هب دناوتی مذ س کچیه ، دهندار یرما
دشاب هتشاد تردق ی اهشپ

تیلاو و دیحوت تینیع

هکی اهبنج نآ :زا تسا ترابع تیلاو سپ
عمج و دنکی م قلخ دوجو ملع ارد ار عایشا مامت
:دناه دومرفه کنیا .تسا تیلاو ی انعم نیا ،دنکی م
هب ناسنا تیلاو نودبو و تسا تیلاو نیع دیحوت»
می نشور هیضق ی لیخ رگید «دسری مذ دیحوت
،دش رکذ هکی هیجوت و ریسفت و انعم نیا اب ؛دوش
زاربا ماقم رد راگدرو و پت اذ زار یغت تیلاو رگم
راگدرو و پت اذ نامه !؟تسا رو هظ ماقم رد و
!دنکی م ادیپ رو هظ و ی لجت ملع نیا رد هک تسا
!؟دسرب ادخ هب دناوتی م تیلاو نودبو ناسنا رگم
تافصو عامسا هبو و ات فرعم هب دناوتی م رگم و
!؟دسرب و ا

دیحوت هبل و صو هار اهنت ،تیلاو

ترابع نودام بتارم رد راگدرو و پت خانشد
و ،تافصو خانشد رتلااب ،لعف خانشد زا تسا
.تاذ دوخت خانشد رتلااب و ،عامسا خانشد رتلااب
می روطچ ،مپناند ار راگدرو و پتل عف تقیق دام ات
ادیپ علاطا و اتیلعافو تیقزار ،تیقلاخ هب میناوت
صخشم ناسنا یاربی تقول عف تقیق نآ !؟مینک
نآ و ،دسانشب ار لعف نیا یارجم هک دوشی م
تافصو هک مپناند ام ات .تسا تیلاو ارجم
هچ هب راگدرو و پتلع ،تسا و حذ هب راگدرو و پ
ایا -تسا و حذ هب راگدرو و پتلع ،تسا و حذ

لأصا هكنيا ايتسا یرهاظ یاهتر دق نیمهلثم
ی مروطچ] - دراد یرگید یانعم اجنآ رد تردق
علاطا راگدرو پتردق و ملء و تافص هب میناوت
[!؟مینک ادیپ

رد هک ضرافنبا ،فورعم فراع لوق هب
رایسب هدیصقأ اعقاو هک - ش دوخ هئیأت هدیصقأ
و ریسب و دوجو ملء راوطا مامت و تسای بیجع
و عامسا رد ار قد تاذ لوزن تیفیک و ،کولس
:دیوگی م - دنکی م نایب هینزج تافص

ی م دوجو راهظا دنراد تردق نآ اب ی جراخ عایشا هک ی تردق مامت مدرک ساسحا نم
1. دیای م نوریب دراد نم سفذرا تردق نآ ،دننک

ماما تیلو هب لاصتا هطساو هب ی نعید
هب ار ماما تیلو تقیقذ نآ ناشیا ،ملاسلا هیلع
تسا هدرک کاردا تیفیک نیا

عاطعا ؛دنکی م تیلو لامعا ماسلا هیلع ماما
نیا ،دنکی م قزر عاطعا و ملء عاطعا و دوجو
ناسنا دوشی م روطچ و ؟تسا وحن هچ هب اطعا
ار ی لادن امه ناسنا ی تقو ؟دسرب کاردا نیا هب
ش دوخ هبنج نآ هب تبسن ماما هک دنکب کاردا
هدناوخی باتک طقت وروص نیا ریگرد لاا و ؛دراد
!تسا هدینش ی بلاطم و

بلاطم نیا هب تبسن هک مهدی م قد امش هب نم
،امش لثم مهنم دوخ نوچ ؛[دینک هاگذ] لّمات اب
هک میر او دیما و میتسه یریکتسد هب جاتحم ی گمه
ام للاح ماش ماسلا هیلع ماما ضیف و تیاند
دوشب

؟میوشد لخد تیلو هرناد رد هنوگچ

1 - 100 ص ، 5 ج ، ی سانش ماما هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج
ص ، 2 ج ، توکلم رارسا ؛ 272 ص ، 1 ج ، نآرقه توکلم رون ؛ 106
373 - 378.

اتی نعی) تیلو نو دب: دندومرف افرع اذل
 هبن اسنا (میوشند ماسلا هیلع ماما تیلو رد ل خاد
 رد ل خاد زا روظنم هکنیا هن «. دسری مذ دیحوت
 و میهدب لیکشت س لجم هک تسا نیا ندش تیلو
 هکلب؛ ش دوخ ی اج هب همه آهنیا، مینکی نزه نیس
 ن امه ن اسنا: ی نعی تیلو ن آ رد ندش ل خاد
 ن امه اب ماسلا هیلع ماما هک دنک ادیپ ار ی کاردا
 دو صفم¹؛ دراذگی م رثا دوجو ملاء نیا رد کاردا
 نو دب و ی لمع هب نج نو دب هلسم نیا و تسا نیا
 اب کلسد سف داحتا نو دب و نادجو و دوهش ی داو
 ناکما، تسا ماسلا هیلع ماما هکی هلا ی لو سف
 ؛ دیای مذ تسد هب باتک ن دناو خ اب تقیق ن آ. دراذ
 ی مذ ار هلسم نیا میناوخب م ه باتک راز ه رگا
 ی تلامجم و تامهیم کی تسا نکم، هلب. میمهف
 امش ی ارب نم هچره لاثم؛ دسرب ن اسنا رظن هب
 تسا اجنیا رد هکی اویم نیا ی نیریش هب عجار
 زا ی تشادرب امش تسا نکم، منک تبحص
 : میراد ی نیریش عون دنچام ی لو، دینک ادیپ ی نیریش
 رکشد، تسا نیریش تابند، تسا نیریش لسع
 نیریش بیسد، تسا نیریش ردنچ، تسا نیریش
 ش دوخ هب صاخ هژم آهنیا زام ادکره ی لو؛ تسا
 دنامی م مهیم امش ی ارب ی نیریش نیا اذل، دراد ار
 زا یردق امش هک دوری م نید زا ماهبا نیا ی تقو
 ار ن اتدوخ ل احد تقون آ، دینک لوانت ار هویم نیا
 امش ی ارب طقف هکی لبق تلاد اب دینک هسیاقم
 !؟ دنکی مذ قرف؛ دو ب هدش فیصوت

ی نعی؛ تسا نیمه دنیوگی م افرع هکی بلطم

¹ رارسا؛ 545 ص، درجم حور هب دوش عوجر رتشیب علاط تهج
 187 ص، 2 ج، توکلم

مہلا سلا ہیلے ماما تیلو نایر جردی و حذہ بن اسنا
 ، تادہاجم ، تاضایر ہطساوہب و دریگب رارق
 ییایند و ایند زاروبے ، کلاہمزا و سفنزاروبے
 ، تامہوت ، تارابتعا ، تاسایر زاروبے و ، ماہ
 ریسہ کلسردن تشانگاپ و ، تازاجم و تالیخت
 راکفا و راتفر و لامعا ہمہ قابطنا و اللہ یلا
 کیابمکم ، یہلا یایلوا و افرعبتکم ساسا رب
 ہبمکم ، یناسفند لڈبت و ریغت و یسیدرگد عوند
 و روعش و کاردا نامہ ہک دسرب یاہترم
 ہضافا ناونے ہب مہلا سلا ہیلے ماما ہک ار ی تیعاو
 یملامعا دوجو ملاء نیارد راگدروپ ہیحانزا
 نیامہلا سلا ہیلے ماما ہبل اصتا ابمہناسنا ، دنک
 یلمع کولسد اب زج ہلئسم نیا و . دمہفب ار انعم
 بتساعتتم و تسینریذیناکما

یمناجنا ہب دیناوخبمہباتک دلجرازہدصد
 یمناجنا ہب دیدہبش و گمہربنمرازہدصد ، دیسر
 مہار یہلا یایلواتلامحرازہدصد و ، دیسر
 نامہناسنا ہک ی تقو رگم ؛ درادن ی اہدیاف دینادب
 رگا ! دہدب ماجنا ، دنداد ماجنا اہنآ ہک ار ی راک
 اہنآ زات ، دشاب امش رانک رد ہویم راورخرازہ
 ، دینک ماگنا اہنآ ہب ہچرہ و دیتسہ ہنسرگ دیروخذ
 دیوشی منریسد

یریسم اہنت : زاتساترابع تیلو ، نیاربانبد
 ؛ تخانشد طقف ہنڈ - ریسم نآ اب داحتا ابناسنا ہک
 ابندشد دحتہ و ریسم نآ ردندشد دراو ابہکلب
 دیحوت و دوشی ملصتم راگدروپ تاذہب - نآ
 یمنذ تقوچہہ ننتلہا اذل . دوشی مفشک وارب
 لوبقار تیلو نوچ ، دنسرب دیحوت ماقم ہب دنناوت
 ولجو دندہدی منرارقن آردار ناشدوخ و دنرادن

هائسم اذ و ، دننگی مذ ادیپ ل یامت ن آ هب و دنیا ی مذ
 می میرد ش دوخی ی ارب دسرب تیلو هب ده اوخی م
 ده اوخی م هائسم هکی تقو . دنکی م هلباقم و دراذگ
 می میرد هعقدکی ددرگرب بصاغ یافلذ هب
 اهنیا ، میراد لوبق ار اهنیا ام» : دیوگی م و دراذگ
 ش دوخی ی ولج اجنیمه « . دنتسه ی بوخ دارفا م ه
 ؛تسا زاب ماما ، دراذنه تسب ماما اما .تسا هتسب ار
 چیه رگید ی وشد تیلو ل خاد ی هاوخی م هکی تقو
 ن آ هک اجکره . دوشب امشع نام دناوتی مذ ی رابتعا
 ده اوخب عفانم و حلصم ن آ ، دتسد و داد ، رابتعا
 ددنبی م ار ریس م ماما اجن امه ، دیایید ولج ی رادقم
 رادقم ن امه هب و ،تسا مامت هیضق رگید اجنیا و
 .تسا هتفر شتسد زا و هشد رساخ ن اسنا
 و هار ن امه :زا تسا ترابع تیلو ، نیاربانبد
 تسا ترابع هک دیحوت ت خانش و تفرعم ریس م
 اهنآ نیب ی ئینونید هنوگچیه و . راگدروپ تاذ زا
 . دراذد دوجو

تیلو هب تبسنت فرعم و هاگذ عونیا :ل اوسد
 زورب م ه دارفا ت ایحور و تلاماد رد اتعیبط
 هک دیدومرف ی لاعترضد . دنکی م ادیپ ی رهاظ
 دادح ی اقا ت مدخر د اروشاع مایا رد ل اسد کی
 دیاب ن اسنا اتعیبط . دیدوب . هیلع الله ن اوضر -
 زا دارفا نیار تفر رد ار ی تاروهظ ی دح ات دناوتبد
 ایآ . دنیبب د نراد تبیصم ی اهزور رد هکی تلاماد
 نیمه تاروهظ هک تسه ن اترظن دم ی قیداصم
 ؟ دشاب تیلو ماقم هب تبسنت فرعم و هاگذ عون

هب تبسنتی ساسحاً افرصه هاگدید دقت

اروشاع هعقاو

،تسا ی یانعمرد ل اوسد ی لیخاً اقاقتا ، هلب :ب اوج

ی دودح ات متشاد ن اتتمدخ هکی تبحص نیمه رد و
ام هاگدید هئسم . متشاد ی تاراشا هئسم نیا هب دندب
ص و صخه ب و ماسلا مهیاء هئا بئاصم هب تبسند
ی ساسدا هاگدید کی اروشاء هیضق هب تبسند
هب طقف ام . تسا فیعضی لیخ هاگدید نیا و ، تسا
ترضد هب نوچ مینکی م هاگند ادهشلا دئیس
ل باقریغ اعقاو و معیجفت یعضو نیا و هدر و خرید
هدما دوجو هب تیفیک نیا اب و وحن نیا هب روست
ی فطاء و ی ساسدا هاگند هشیمه ام هاگند ! تسا
هاگدید نیا زا ماسلا مهیاء هئا هب هشیمه . تسا
ن ادنز ل اسد دنچ ماسلا هیاء ماما هک مینکی م هاگند
ممد ار ماسلا هیاء ماما ، تسا هدش دیعبت و هتفر
هعطقه معطقه ریشمش تا برض ریز ای و دنداد
هک ماما نیا : میدرک رکف چیه ل اح هب ات اما ؛ دندرک
اهی راتفرگ و تالاکشم نیا و بئاصم نیا ی اراد
و تاریخ و تاکرب هچ بلطم نیا ل ابقرد ، هدوب
؟ تسا هداد و ا هب ادخی ملاوع هچ

تاجرد هئجلا ی فکد نیا» تیاور حیضوت
« . داهشلاب لا اهلانت لا

تسه ماسلا هیاء ادهشلا دئیس هب عجار ی تیاور
لا اهلانت لا تاجرد هئجلا ی فکد نیا» هک
ن ایرج زا لبق ماسلا هیاء ماما ¹ **« . داهشلاب**
و تقلذ ملاء سومان ماما . دندوب ماما مه اروشاء
، ل یعافم و ل یعافا هئمه أشنم و دوجو ملاء تقیقح
ماما . تسا نوک ملاء رد ، تارتاتم مه تارتوم مه
ی لو ؛ تسا راگدرو ریپ هیلک تافصد و عامسا رهظم
تسه مه ی رگید بلاطم هک تاساجنیا رد تبحص

¹ 313 ص ، 44 ج ، راونلا راحب ؛ 150 ص ، ق و د خیش ، ی لاملا

دنوادخهک، تسا رتلااب ت ماما زا بلاطم ن آهک
 رگا: «دیامرفی م و دنکی م باطخ ادهشلا دّیس هب
 دیابی سر باجنا هب - تماماً ماقم دوجو اب - ی هاوخب
 و ی تسه ماما هک ی دوجو اب «! یورب ار هار نیا
 کی دوجو نیا اب، ی دیسر هقلطم تمصد ماقم هب
 هُمز لا هک میراد نامتچ رد ی رگید ی اهزیچ
 ریس م نیا رد دیاب هک تسا نیا، اهنآ هب ن دیسر
 1. دوشب ی ط ت ایصوصخ نیا دیاب و یورب

ءادهشلا دّیس رگا هک تسا تهج نیا یور
 بوچهکت کی دننام اروشاع زور رد ماسلا هیلع
 هن، دشیم تحاران هن هک دوب ن ها هکت کی ای
 هن و دشیم تامحز نیا راجد هن، دشیم رثاتم
 ی مذ بلاطم ن آهبر گید]، دشیم اهدرد نیا راجد
 [دیسر

دننام ادهشلا دّیس باحصا زا ی ضعب هب عجار
 ن وُسْمَیَ لا: هک میراد ی رکاشد بیبشی یا ن بس باع
 س د ار ریشمش ی تحاران اهنیا لاصا 2 «دیدحا ملاً
 ی م هک دوب ی تلاد کی رد س باع ی نعید؛ دندرکی مذ
 ن آرد ی نعید؛ دوب ءانف تلاد، تلاد: میوگب میناوت
 و دیاب هک ی روط ن آ ن دب هب تبسن سفن، تلاد
 ی مذ اما دندزی م ریشمش و، درادن قلعت دیاش
 دیمهفی م و دوبن روطنیا ادهشلا دّیس ی لو! دیمهف
 ،تسا رترب ادهشلا دّیس زا س باع ماقم هکنیا هن
 دیمهفی م مه ام لثم، دیمهفی م ار درد ادهشلا دّیس
 ماقم نیا و؛ تسین رظنه طقن نیا زا ی توافقت چیه و
 3! تسا هلئسم نیا و تسا

1. 189 ص، 2 ج، توکلم رارسا هب دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج

2. 80 ص، 45 ج، راونلا راجد

3 ماسلا هیلع ادهشلا دّیس ترصدی عمجاع ماقم رب علاطا تهج
 312 ص، 15 ج، ی سانشد ماما هب دوشد عوجر

رَوَصْتَا ار رَغْصَايْ لَع تَرْضَد هَيْضَةً امْش
 هِچ هَام دَنْچ دَنْزَرْفَنْ يَا هَبْتَسْنَدَّ اَعْقَاو رَدِپْ، دِيْنَك
 يَ لِيْخْ! رِيْگِيْد تَسَا بِيْجَع يَ لِيْخْ؟ دَرَاد يَ سَاسِحَا
 مَادَك يَ وُر مَدَا، تَسَا هَدُوْب يَ بِيْجَع لِنَاسَم لِنَاسَم
 ، رَغْصَايْ لَع تَرْضَد؟ دَر اَنْگَبْتَسَد دِهَاو خَب هَعْقَاو
 نِيَا اِبَار هَام دَنْچ دَنْزَرْفَنْ يَا، عِيْضِر اللّٰهْدِيْع
 كِيْ يَ اَدْفَا اِيْنِد مَامْتَدَّ اَعْقَاو هَك - دَنْرَوَايْ مَتَّيْعُضُو
 تَرْضَد كِيْ شِشْ دُوْخ دَشِيْ مَگَر زَبَرْگَا و، شِشْ يَوْم
 رَبِيْ هَلَا رِيْدَقْتَنْ سَدَنْ آ رَد اِهْتَم؛ دَشِيْ مَ يَ رِبَكَايْ لَع
 ، دِنَاعَم و نَادَان و بَلَقْلَايْ سَقْدَرْفَنْ آ و دُوْب تَدَاهَشْ
 رَارَقْ فَدِهْ اَر وَا و هَدَاد مَاجِنَا اَر عِيْجَفَلْ مَعَنْ آ
 يَ مَتَسَد يَ لَادَنْ نِيْچَم هَك كِيْ رَد تَرْضَد! دَهْدِيْ مَ
 يَ مَنَامَسَا هَب و دَرِيْگِيْ مَ اَر اِهَنْ و خَنْ يَا و دَر اَنْگ
 هَبَنْ و خَنْ يَا زَا يَ اِهَرْ طَقْ دِيَا بَنْدَ: دِيُوْگِيْ مَ و دَشَاپْ
 تَسَا نِيَا ¹ «! دِيَايْ مَ يَ هَلَا بَاذَعْ لَا و دِيَايِدَنْ نِيْمَز
 هِچَنْ يَا، يَ تَّيْعُضُو نِيْچَم هَك كِيْ رَد هَك هَلْنَسَم
 هَيْضَةً هِچَنْ يَا اَعْقَاو!؟ تَسَا هَدُوْب يَ مِيْظَع تَقِيْقَد
 تَرْضَد رَد يَ تَّيْعَقَاو هِچ!؟ تَسَا هَدُوْب يَ بِيْجَع
 رَد شِشْ اَهْچَب هَك يَ عَقُوْمَنْ آ رَد يَ تَد هَك هَدَرْك يَ لَّجْتْ
 هَك تَسَا مَدْرَم رَكْف هَب زَاب، تَسَا تَدَاهَشْ لَاد
 نِيْد عَمَجَنْ يَا. دَنْوَرَنْ نِيْد زَا مَدْرَم و دِيَايِد بَاذَع
 دَصْرَد دَص هَك تَسَا تَرْثَك مَاقَم و تَدْحُو مَاقَم
 يَ مَاقَمَنْ آ هَبَنْ دِيْسَر و، رَاگْدَرْوَرِپْ هَدَارَا هَب رِظَنْ
 و وَا يَ يَاضِر لِيْصَحْت و هَتْشَاد رِظَنْ رَد اَذ هَك
 هَزَادِنَا هَب هَك يَ و حَنْهَب، دَرَاد وَا رِبَارِب رَد مِيْلَسْت

¹، نِيرَادَلَا قَرِيْخْ؛ 150 ص، مَلَا سَلَا هِيْلَا نِيْسِحْلَا عَمَلْتَقَنْ مَقِيْمَسْت
 :854 ص، 1 ج، عَمَاجَلْتَقَم؛ 305 ص
 لَزْنَا، قَرَطَقْ ضَرْلَا يَ لِيَا هَنْم تَعْقُو وَا: لَوْقِيْد رَفْعَا بَا عَمَسَد هَذَا»
 «! بَاذَعْلَا»

کید ایند مامت. ددرگی منربش ریس م زای نر و سر سد
 نیا بلطم: دیوگی م و دتسیای م و ا، دنز بار ی فرح
 ن یفراعلا ماما رگید هک و ا؛ تسانیا فرعاء. تسانیا
 و تاماما هُبنج یاضتقم ل ا د نیع رد! تسانیا
 رد ی نعید؛ تسانیا م ه ن ار گید ل ا د تیاعر، تیلو
 ی م هضراع م و ا ب دراد دعس رمع هک ل ا د نامه
 تیاعر، دنکی م م ه ار و ا تیاعر ماما ی لو، دنک
 هکی عقوم نامهر رد و، دنکی م م ه ار دیزید و رمش
 ار ش ا هچب و دتفای م ق ا ق ت ا ی کی کی ایاضة نیا
 و کلم ملاء و ایند مامت هب، دننزی م ش تسد ی ولج
 لئاسم ریاسد ز ا ل فاغ چیه و دراد هجوت ت و کلم
 ی ا هچروم هوک ن ل ا فر د ن ل ا ا هکنیا ز ا و، تسانیا
 ، دنکب ار ش یگدنز و درادرب ار ش مدنک هُناد دیاب
 ع قوم نامهر رد و اروشاع زور رد و تسانیا ل فاغ
 هتفرگی خوشد ار ماما ام! دنکی م ماگد م ه ار اجنا
 ی خوشد، دنننگ م ام هب هک هچنا؟ تسانیا خوشد! میا
 !تسانیا هدوب

هب عایلوا و دادد ی اقا موحرم هاگد

اروشاع زور ی ایاضة

هُبنج نیا هب اروشاع هُیضة رد ی هلا ی ایلوا
 هب افر ص هذ، دننکی م هاگد م لاسلا هیلع اد هُشلا دئیس
 اد هُشلا دئیس هکنیا هب دنکی م هاگد و ا! ن دروخ ریت
 هچ رد و دزیری م ل ا ب هب ار نوخ نیا اجک رد
 دنکی م هاگد و، دهدی م ماچنا ار ه لئسم نیا ی ملاء
 نیا هکی تلاد ن آ هب و هجوت و قشع تلاد ن آ هب
 ی ا هُیضة کی، هُیضة نوچ. دراد لئاسم و قیاقد
 و امش، م ناوخی م ار هُیضة نیا نم بخ! تسانیا
 ، هتکل ها ی لو؛ دیناوخی م ار هُیضة نیا ن ار گید
 اجنیا رد هکی ا هُیضة ی پرد هک دنبا یی م ار هتکن

تسا هدوب هچ ،تسا هدش لقن

لئاسم نیا هب اروشاع زور رد دادح یاقآ
اقآ موحرم و یهلا یایلوا هراشا بتشاد هجوت
ایاضقن آ و اروشاع زور رد - هیلع الله ن اوضر -
هدما رمش لامح هکنیا هن ،دوبل ئاسم نیا هب عیاقو و
ادهشلا دئیس رگم .تسا هدیرب ار ادهشلا دئیس رسد و
تیدا ی لیخ رسد ندش هدیرب ؟دش تیدا رد قچش قوف
،هقیقد هد هرخلأابی لو ،تسین ناسا هلئسم و تسا
؛دوشی مامت رگید دعب هقیقد دنچ ،تسا عبر کی
ای .دنامی مذ دبلأا ی لآ هک ی تحاران نیا هرخلأاب
تحران ی لیخ بؤ ،دروخی م ریت ناسنا هب ی تقو
ی لو ،... و دوشی م هراپ ،دیای م نوخ ،دوشی م
نیا و دنکی م نامسناپ و هیخ زور کی هرخلأاب
رد تبحص .دوشی م مامت و دروخی م شوج
رد ادهشلا دئیس هک تسای یاوه و لاد نآ اب طابترا
نیا ؛تسا هدوب او ه و لاد نآ رد اروشاع زور
دیاب ام و تسا هدوب ی هلا یایلوا رظن دروم هلئسم
کی هب دیاب اذل .مینک هجوت ی لیخ هتکن نیا هب تبسند
؛مینک هاگن ادهشلا دئیس ی اهراک و اهت تبحص کی هب
و مینک هاگن ش اچب و نز اب ش طابترا تیفیک هب
اجکرد ،تسا هتفگ هچ اهنأ هب ترصد مینک هجوت
ار نیا اجک ،هدرک هدنخ اجک رد ،هدرک هیرگ
توقن نیا هب ،هدرک ی یوجلد ار وا ،هدرک تلامتسا
اهنیا ؛تسا هدرک فرصد اجک رد و هداد بلق
!تسا هلئسم

رب ماسلا هیلع ادهشلا دئیس ی یلاو فارشا

اروشاع زور ثداود

زور هیضق رد ادهشلا دئیس دوخ هدارا رگا اعقاو
مدقزا مدق دنتسناوتی م اهنیا رگم ،دوبن اروشاع

نیسد ماما رسد درادن لآا هک رمشن آ؟! دندر ادرب
 می واکتسا ادهشلا دئیس ت ساوخ، دربی م ار
 ن لآا هک یریتن آ. دهد ماجنا ار راکنیا دناوت
 یاء ترصدی ولگ هب دراد و هدرک اهر هلمرح
 تیاده ار ریتنیا دراد ترصد، دروخی م رغصا
 ن آ؟! میاه درک رکف باطم نیا هب لاماداتام. دنکی م
 تیلو هب ققحتم و تسائی لو هک ماسلا هیلع ماما
 تیلو نیا زا دوجو ملاء رد راثا مامت و تسا
 دنکی م تیاده واکتسا م ار ریتن سپ، دریگی م تئشن
 فرحنم رتمی تناسد هدریتن آ و دمآی می دابرگا
 ؛دشی م دیهد م رغصا یاء ترصد، دشی م
 ماما. دنکی م تیاده ار ریتن آ هک تساماما سپ
 م و تهام دنچ دنزرفه کنیا رب ار یهلا تیشم
 روطنیا هک لاماد؛ دنکی م تیاده، دوشب دیهد دیاب
 ار جا ار هئسم و دیآی م ماما دوخ سپ، تسا
 قافتا و هفدصد بسحر ب مینکی م لایخام. دنکی م
 هب طقف م نیسد ماما و دوشی م ماجنا ایاضق نیا
 درگنی م ایاضق نیا هب یچاشامت رفقینا و نعد
 ،تسا نیا رب یهلا تیشم هک لاماد، بذی لیکه
 ،دنزب ریت، دنزب ار نامرس، دروخب دیاید بذ
 روطن آ ار نامردار ب، دنک روطنیا ار نامهچ
 نیا مامت! ریخند. دوشی م ماجنا دراد تیشم؛ دنک
 ،دوشی م ماجنا ادهشلا دئیس هدارا اب دراد تانایرج
 تیفیک نیا هب اجنیا رد راگدروپ هدارا نوچ
 .تسا

می مذبلسم م ار نامشد رایتخا هئسم نیا هتبلدا
 اهی تیلو دض و رآفک و نیدناعم رایتخا ماقم، دنک
 نیا رد تبحصی لو؛ تسا ظوفحمش دوشی اج هب
 روطنامه؟ تسیک تسد رد بانط رسد هک تسا

ماما هک تسینر وطنیا ، مدرک ضرع ن اتتمدخ هک
 هیضق رد اما دنکب راک همه تیلو اب ماسلا هیلع
 زای ادج اروشاء هیضق . دنیشنب رانک اروشاء
 نیاربانب ؛ تسا ثداود قلخم ه ن آ ، تسینر تیلو
 مامتو ه دروخ باحصا هبو هدمآ هکی یاهریت مامت
 تانایرجنیا مامتو تسا هدش هدز هکی یاهریشمش
 نیا هب افرع . دهدی م ماجنا ماما ار ن آ زا دعب و
 دنراد هجوت هتکن

ماسلا هیلع ادهشنادیس رب فراء هیرگ عون

ریت ترضد هب هک میراد هجوت نیا هب طقف ام
 هبعش هس ریتو داتفا بسا زا و دروخ ریشمش و
 ی تقیقن آ هب فراء اما . دروخ ترضد بلق هب
 دراد تقیقن آ اب ماسلا هیلع ماما هک دنکی م هاگن
 ن آ ؛ دهدی م ماجنا ار اهراک و تانایرجنیا مامت
 دنکی م و ا هکی اهرگ ن آ . دریگی م ش اهرگ تقو
 ن آ¹ . دراد توافتی لیخ ام ی ساسدا هیرگ نیا اب
 هب هن ؛ تسا قوشد کشا ، دزیری م و ا هکی کشا
 ن تفرگ رارق تاساسدا ریثأت تحت رطاخ

ی سک ، دیای من ا ش هیرگ مدرم هکی سلجم رد
 ناجر هابو ی اهلیسو ره هب ، دناوخی م هضور هک
 مدرم رگا . دروآرد ار مدرم هیرگ دهاوخی می ندنک
 رانگب ، نک اهر رگید ؛ دننکن بد ، دنکی من هیرگ
 سلجم هکنیا رطاخ هب مه دعب . ن اش هناخ دنور ب
 سک ره : دنیوگی م ... و دوشب رتمرگ ناشدوخ
 شرسد رب تشید دراد تسود ار نیسد ماما رتشید
 و ن تسکشرسد و ن دز رسد رب اب ، ن اجاقاً هن ! دنز ب
 اب ؛ دنکی من ادیب ار اهنآ تیلو ی سک ، ن دروآ نوخ

¹ رارسا ؛ 546 ص ، درجم حور هب دوشد عوجر رتشید علاطاً تهج
 193 - 190 ص ، 2 ج ، توکلم

رد. دوشی م ادیپ اهنأ تیلو ،مهفو لقعو وج کی
 زور رد. دندزی م رسو رب همه اروشاء زور
 فرشم تابتع و میدرک ادیپ قیفوتام هک نیعبرا
 زای لیخ ،... و دندزی م همقو دندماً ردقچ ،میدوب
 می همقو دندوب هدمأ اجناً رد هکی یاهی ناریا نیمه
 می م درد بشنمی لو دندزی م همقو زور ؛دندز
 هتسیاشد اعقاو هکی کیکی یاهفرده چه هک مدید
 هب مردرد ،تسیند مه نابایخ رد معیشد رفق
 مخز و دندز همقو نوچه اهنیا لاماد! دندزی م رگیدمه
 می ساسدانیا! ؟تسا مامت هئسم ،تسادیدن اشرس
 .تسا ندرک دروخره

ی داه جاد موحرم هب ی نارهط هملاء ملاک داد موحرم هرابرد یرهبا

هک تخادنا زور نیا هب ارش دوخ نیسد ماما
 هب اقا موحرم هکی ملاکنامه. دنک دایز ار ام مهف
 ی داه جاد موحرم. دندومرف یرهبا ی داه جاد
 ادهشلا دیس یاربی لیخ - دنکش تمحر ادخ - یرهبا
 تعاسد دنچی زور لاس هذراود ،درکی م هیرگ
 مه شرکذ و تشادنه هک مه داوس ؛درکی م هیرگ
 لاماد نامه رد! بنیز مناخ! نیسد اقا: دوب نیا
 لها نوچه و تفگی م ار رکذ نیا ،هیرگ و لاهتبا
 می ادیپ مه ی تافشاکم و تلاماد ،دوب افسد و قدص
 می و دندیسری م شتمدخ هکی ناملاء¹. درک
 اهنأ سفند مامت ،دنروایبرد ی زاب ش یولج دنتساوخ
 ی سک اب و دوب روطنیا. تخیری م نورید ار
 ی ضعب هک مدوب ی سلاجم رد هدنب! درکی مذی خوش
 ی جاد»: دنتفگی م و ،دندوب مه کرتو دندمای ماه

¹ 200 ص 2، ج ،توکلم رارسا هب دوشد عوجر رتشیب علاطت هج
 201 و

تفگی م مه ناشیا «میصلخم خُچ، میتصلخم
 س لجم رد دیایم تداپ! ییوگی م غورد خُچ»
 ی زیچ لاماد «ای تفگ هچنم رسد تشپ، بشد نلاف
 زور پر دیایم تداپ» در اذن علاطای سگلا صا هک
 ،ی تشاد ی لایخ هچسک نلاف هب عجار ن ابایخ رد
 ی سگ هصلاخ «میصلخم خُچ: ییوگی م تقون آ
 حیرص ی لیخ. دنک ی خوشد وا اب تشادن تئرج
 تشادن ی اعطلام و دوب هجهلا

ار ی تانایرج و دوب هدر و آ تسدهب ی تلاماد وا
 مدینشش دوخزانم ار هیضقنیا. درکی م دهاشم
 تفگی م هک

دراو عارسا هک ی اهزورد نآ: مدرکل اؤسد، متفر ماشد هب رفسد کی رد نم هک ی تقو
 ،دنک شتمحر ادخ). متسشن اجنآ متفر هرخلایاب. دندرک ی یامنهار ار نم؟ تساجک دندش
 کی. مدیشک و مدروارد ار مقیچ (دیشکی م قیچ و دوب ش هارمه ی نوتوت هسیک هشیمه
 و ش ترا، دندروا ار اهرس، دندما ی ناسک هچل و آ؛ مدید ار تانایرج مامت هبترمه
 ... روطچ نیمز ی وراههچ، دندما تیدلها، دندما اهرکشل

هچنآ اب، تفگ هک ار هچنآ مامت و! بیجعی لیخ
 درکی م قیبطت میدوب هدناوخام
 فراء کی هاگدید ی لو، دراد تیعیقو اهنیا
 دنیا مرفی م واهب اقا موحرم اذل؛ تسار تلاباب

تسد ی کانرطخ یاج ی نادب دیاب، ی راذنلوبق ار دادد ی اقا رد تیقیقنیا هک امشد
 بتسا ادهشلا دتیسو ملاسلا هیلع ماما تیعیقو اب دحتم ی هلا ی لو کی تیعیقو! ی تشاذگ
 ، ی نخادرپی م یراز و هیرگ هبل لاس ی سد و ا یارب هک ی سکن نامه هک دسرن ی زور
 هچ یارب هک دنک تساوخراب و تزا و دتسیاب رشحم زور رد و تل باقم رد و و ت م صخ
 1!؟ ی درک تفلخم هچ یارب!؟ ی داتسیا دادد ی اقا ل باقم رد هچ یارب!؟ ی درک هلباقم

رخاوانیا رد رگید ی داه جاهد موحرم هتبلأ
 نیدناعم و نیفلاخنیمه. دوب هدرک ادپی ی هبنت کی
 و دندوب هدرک داجیا و ا رد ی تاهبش و تلاماکشا
 زا ی ضعب هک دندوب هدر و آ دوجو هب ار ی لناسم
 هعلاطم رگا - درجم حور رد اقا موحرم ار اهنیا
 هیضقی تَد! بیجعی لیخ². دناه در و آ - دیشاب هدرک
 ی تیلاو ار دادد ی اقا لاصا اهنیا هک دوب ی روج

¹ ج، توکلم رارسا هب دوشد عوجر همانیا نومضم رب علاطت تهج
 206. ص 2،
² 524. ص، درجم حور

داندو، دنکی مەچن مشد اعقاو دینیب! دنتسنادی مند
لاصا اهنیا» :دنتفگی م!؟ دسری م اجکە بەس فند و
ی مندەضور لاصا اهنیا! دنتسین تیلو لھا
«دنداوخی مند ن آرقطف اهنیا، دنداوخذ

ای» ن دشد دندب عقوم رد شرکذ دادد یاقا
:دنتفگی م اهنآ تقون آ¹؛ دود «ن امزلا بحاص
رد دیابن اسنا ردقچ اعقاو «! دندرادن تیلو اهنیا»
هتفه هسود هک ریخا رفسنیا رد نم! دشابل هج
، مدرکل او سناشیا دنزرفزا میدشد فرشم شپ
لواناشیا عانتتسالاب حبص زور ره» :تفگ و
ترضد ترایز دعب، ادھشلا دئیس ترایز تفری م
رد تشگی مر ب دعب و² ماسلا امھیاء لضاوبا
زور ره راکنیا «. دروخی م هناحبص و لزنم
تیلو لھا اهنیا» :دنتفگی م تقون آ، دود ناشیا
! دربی م ار ناسنا اجک ات داندنیا «! دنتسین

رخا ی اهل اسنیا رد رگید ی داه جاحد مو حرم
ی مردن یفلاخن آ ابو دنکی م هبوتو دوشی م هبنتم
ناشتیعضو و، دنکی م قرفش تیعضو رگید و دتفا
دوشی م ضوع م هاقا مو حرم اب

عایلوا هریس رد ی ناوخذەضور و ل سوت

س لاجم رب ی نارھط هملآ دیکات و مامتها

تیدلھا رکذ ی ایحا و هضور

ماجنا هکی تانایر جەب تبسندی هلا یایلوانیا
ام زارا ب رازھ، دنات وافتی بەکنیا هندی دوشی م
رتق ئاشد و رتب غار تیدلھا رکذ ی ایحا هب تبسند

¹ 513 ص، درجم حور هب دوش عوجر

² دادد مو حرم ن تفر ترایز تیفیک نوماریب رتشیب علاطا تهج
196 و 35 و 34 ص، درجم حور هب دوش هعجارم - هیاء الله ن او ضر -

ام به فیلکت کی ناونع به اقا موحرم دنتسه
 نیا امشده فیظو مرحم مایا رد هک دندرکی م هیصوت
 دییوگب مدرم یارب ل تاقم زا و دیور به هک تسا
 دنتفگی م ی تح

ار اروشاع خیرات ، دیناوخب ل تقم . درادن تنمیم ، دیناوخذ سرد اروشاع ههد رد
 !دییوگب مدرم یارب دیور به ار اهنیا و دیناوخب

دنتفگی م ق اقا به همه س لاجم ی رازگر به رد
 دوجو ی نارهط ی اقا س لاجم رد صلاخا هک ردقن آ
 هک ی نایا قا زا هدنب . درادن دوجو ام دوزخ رد ، دراد
 دنتشاد س لجم مهن اشدوخ ، ناشیا ن طوم نامهر رد
 ن آ هک مینادی م ام ار نیا» : دنتفگ هک مدینش
 «تسین ام نایم رد ، تسه اجنیا رد هک ی صلاخا
 دندشی م دنلب ناشدوخ ؛ دندوب روطنیا ی هلا ی ایلوا
 توعدا ار رکاذ و ح آدم ناشدوخ ، دندزی م هنیس و
 ی م هنیس مک و دناوخی م حضور رگا و دندرکی م
 هنیس مک زور ما ار چه هک دندرکی م خبیوت ار وادز
 ی م ربنم ام رگا؟! ی دناوخذ حضور مک ار چه؟! ی دز
 مک هکنیا ای میدناوخی مند حضور ادص اب و میتفر
 و ل اح . دندرکی م خبیوت ار ام ، میدناوخی م حضور
 رد اقباس هک ی یاهر بنم ن آ رد ناشدوخ تیعضو
 دوب روطنیا دنتفری م نارهط

حضور و ارد هک ی ربنم» : دندومرفی م ناشیا
 تبسند و «! درادن کمند هک تسا ی یادغلثم ، دشابند
 دنتشاد ضار تعادار فا زا ی ضعب به

ی رهطم ی اقا موحرم هک هعقد کی تسا مدای
 ی اقا هتفه ره نوچ - ناشیا تمدخ دندوب هدمآ
 اقاقتا مهنم - دندیسری م ناشیا تمدخ ی رهطم
 ی یاچ و دمآی م نوچ - مدوب اجنآ رد ی اهقیقد دنچ
 باتک به عجار تبحص - متفری م و متشاذگی م
 دیشاب هدرک هظحلام رگا . دش ناشیا ی سانشداعم

هه مه هضور كه س لجم ره ن اياپ رد ن اشيا
 داهنشپن اشيا هه یر هطم ی اقا؛ دناه دروا ت بسانم
 دوشد فذد اه هضور نیا ت سا بو خ اقا» : در کی م
 «! دوشد حرطم هچر اپکی ت ر و ص هه ب باتک نیا و
 : دندومرف ن اشیا

ی م رهاظ هضور نیمه رد س لجم ن آ ر ائا مامت
 دوشد فذد دیابن هضور نیا زا هملک کی و ، دوشد
 ی نعید ! ت سا بیجعی لیخ نیا !؟ دیدرک تافتلا
 ی من ، دنتفگی یر هطم ی اقا هه ک ار ی بلطم نیا ن اشیا
 ی م ام هه ن هه هه ک ت سا ی زیچ نیا !؟ دیمهف
 هه ک درک کاردا ار ی تیعاو هچر ن اشیا ی لو ؛ دسر
 نیا اب دراد س لجم نیا هه ک ی رثا ن آ» : ت سا هتفگ
 : دنتفگی م ام هه اذلا ؟ «دوشی م تیبتت هضور

دنج ن آ و ش هضور و هلابند ؛ دعب س لجم هه دیورن ، دیناوخی م ار م س لجم هه کی ی تقو
 هعلاطم رخا آت ، مدروا هئسم ن آ ن ایاپ رد ت بیصم رکذ ن اونه هه ن م هه م هه ار ی هملک
 ! دعب س لجم غا رس دیورید دعب ، دینک

، ت سا س لجم ن ایاپ رد هه کی ی هضور نیا ی نعید
 ن اسنا هه کی تقیق و تینار و ذ ن آ : زا ت سا ت رابع
 م لاسلا هیلع ادهشلا دئیس هه ، تینار و ذ نیا ادبم هه ار
 ن آ دش ل صتم ی تقو اذلا . دنکی م ل صتم ، ت سا
 هه کی ی یاهت بحد و هذناو خ لابق هه کی ی لمع بلاطم
 . درانگی م ار ش دوخ رثا ت سا هه دش س لجم ن آ رد
 و ر ائا و لابرک هعقاو هه ت بسن ن اشیا ردقن یا
 : دندومرفی م هه ک دندوب بیجعی ش تا کر ب

م توفزا دعبی ت د ، دوشد فذد دیابن م ی هه باتک نیا زا هملک کی ، هدرم ای مشاب هذنز
 . دشاب هتشداد دوجو دیاب هه نیمه نیع . دوشد ههز دیابن هه باتک نیا هه ت سد

ت بیصم کی افر ص بلطم نیا دوشی م مولعم
 افر ص ، تسین فطاوع و ت اساسدا و یرهاظ
 و ل ادر د ن در ب ، هئسم ؛ تسین ن تخیگنار ب کی
 ی م ن اشیا . ت سا م لاسلا هیلع نیسد ماما ی او ه
 ؛ دنرب ب عضون آ رد و ل ادر ن آ رد ار ن اسنا دنه او خ
 خیر اتل و ط رد ه شیمه ایاضق و ت انایر جنیا لالا و

نیمه طسوت تایانج ردقچ ،تسا هداتفا قافتا
هداتفا قافتا ملاظ نامکاد و خیرات نارگمتس
ریت ،دندیرب رس ار دارفا ،دندز ماهشتآ؟!تسا
!دندرک هچ و دندرک ناراب ریت و دندز

هب لّسوت هرابرد یضاقت موحرم رظن ادهشلا دّیس

ناگرزب نیا لّسوت و لاهتبا تلاد و ماگدید اذل
لّاثم .تسا هدوب بیجع لابرك اءعقاو هب تبسن
:دنیا مرفی م یضاقت موحرم

¹ .دنگب دناوتی منذ یراک چیه ناسنا ادهشلا دّیس هب لّسوت نودب

لسوت هجیت رد داد موحرم یارب حاتفنا

ترایز هب زور ره داد یاقا موحرم
:دنوری م لضاوبا ترضد مرد و ادهشلا دّیس
:دنتفگ ناشیا ،مدرک ل او سد اقا موحرم زانم

مهلاء الله ملاسل ضفاوبا ترضد مرد رد ،هدش داد یاقا موحرم یارب هک ی حاتفنا
تسا هدوب ناشیا هب لّسوت ابو

ی م فرشم نیمطاک هب ی تقو داد یاقا موحرم
رفعج نبی سوم حیرضی لا ی اهاکاخ نیا دندش
و زلفزای اهتخیمآ عقوم ن آهک ار ملاسلا امهلاء
ی من اشندبو رس هبو دنتشادی مردار - دوب بوچ
!؟ دیا هدید ی سک هچ زا ار هیضق نیا امش .دندیشک
ای ،تسا ی عقاو لّسوت نیا ایآ؟ هچ ی نعیا هراک نیا
رد و میشکبر او ه و داد و مینزب نامر سرد هکنیا
اهر عذ و مینک دنلب دوز زا ادص حضور س لاجم
ار نامدوخ هکنیا یارب؟ هچ یارب!؟ میشکب
ی زاب و رتائتش اهمه اهنیا ،اقا هن! مینک رتکیدزن
!تسا ی زاب س لاجم نیا ،تسا

س لاجم رد نیتم راعشا تئارق موزا

¹ 195 ص ، 2 ج ، توکلم رارسا هب دوش عوجر

² تبدیل ها هب لّسوت و یرادازع تیفیک نوماریپ رتشید علاط تهج
95 ص ، دیواج تاید هب دوش عوجر ملاسلا امهلاء

هضور

نأشرد هكی فطاء و ی ساسدا راعشا ن دناوخ
!تسا ماما هب تناها ،تسیند ماسلا هیلع ماما
دناوخب نیگنس و نیتم راعشا دیاب رکاذ و ظعاو
م و حرم دننام ییامع و ناگزب راعشا دیاب ناسنا
ی دوج م و حرم ،داؤف م و حرم ،ریند م و حرم ،ی نایمک
و تماما میرد ظفد اب هك دناوخب ار ی دارفا ایو
بلاطم و دناهتفگی راعشا هینمز نیارد ،تیلو
هب ی لو .دناه درک حرطم مه ار ی فطاء و ی ساسدا
ن و دام ظافلا ،تشر و کیکر ظافلا ن درب راک
تاساسدا هك ماسلا هیلع ماما نأش و تالزیم
راداو میرگ هب ار اهناو دنک کیرحت ار اهن اوج
تسیند تیدل ها س لاجم نأشرد ،دنک

ی اقا ای اقا م و حرم لثم ی ناگزب س لاجم رد اذل
- دهدی م هزاجا م اظفاد هدنب هك ی یاجنا ات - دادد
تبیسمرکذ و س لاجم نیای ایحا تیاعر نیعرد
ی م ،کاذ لاثما و اروشاء ترایز ن دناوخ و
و ی ونعم هب رتشیب ار راضد دنتساوخ
زا هیفتخم قیاقد و ی ملع بلاطم و ی ناحور
دنهده جوتی داغان اهذا

ی ارب هداد خر حاتفنا هرابرد ی حیضوت

دادد م و حرم

یوبا م و حرم زا هك ار ی حاتفنا هیضق :ل اؤسد
رگا ،تسا هداد خر دادد ی اقا ی ارب دیدومرف ل قند
دیامرفب تسان اتهذ رد ی رتشیب ریسفت اب

ار هلسم نیال امجا و حنه بن اشیا هتبل :ب اوج
ناگزب هك تساروطنیا بلاطم .دناه دومرف
هب مه نآ ،ماسلا مهیلع هئا هب تالاسوت هب تبسند
هضوری انعم هب افرصد هذوش دوخی عقاوی انعم
ن اشنادرگاشد و دنتشاد مامتها ،س لاجم ی رار قردو

ص و ص ذ ه ب ؛ دندرکی م ه ی صوت ی لیخ م ه ار
 نیا ه ب ت بسن ن اشنادرگاش ه ب ه ک ی ضا ق م و ح ر م
 : ه ک د ن د و م ر ف ی م و د ن ا ه ت ش ا د ه ی صوت ی لیخ ه ی ض ق
 ا ه ب ش ا د ه ش ل ا د ی س ن ح ص ر د ب ج و ه ب ج و ن م «
 ی ض ا ق م و ح ر م ه ک ی ی ص و ر د و ¹ «. م ا ه د ی ب ا و خ
 ت و ک ل م ر ا ر س ا م و د د ل ج ر د ا ر ن آ م ا م ت ه د ن ب و د ن ر ا د
 س ل ا ج م ی ر ا ر ق ر ب ه ب ه ی صوت ی لیخ ² ، م ا ه د ر و آ
 . د ن ر ا د ت ی د ل ه ا

ن آ ر د ن ا ش ت و ف ز ا ل ب ق ل ا س ه س ا ق آ م و ح ر م
 ت م د خ ن ا ت س ر ا م ی د ر د ن م و د ن ت ش ا د ه ک ی ت ل ا س ک
 : د و ب ن ی ا د ن د ر ک ه د ن ب ه ب ه ک ی ی ص و ، م د و ب ن ا ش ی ا
 ن ی ا ر د ر خ آ ا ت د ی ا ب ح ب ص د س ل ا ج م ن ی ا ا ت ی م و ا ی ح «
 «. د ش ا ب ر ا ر ق ر ب ل ز ن م

، س ل ا ج م ن ی ا ه ب ت بسن ی ه ل ا ی ا ی ل و ا ه ا گ د ی د
 ب ت ر ت م ی ب ا و ث ط ق ف ه ک ت س ی ن ا م ه ا گ د ی د ل ث م ا ف ر ص
 د ا ق ع ن ا ن ی م ه و د و ش ب ء ا ی ح ا ی ن ی د ر ن ا ع ش ا ی و د و ش
 و ت س ا ر ن ا ع ش ز ا ی ک ی ش د و خ ، س ل ا ج م ه ن و گ ن ی ا
 م ا م ت ه ا ه ل س م ن ی ا ه ب ت بسن ه ع ی ش ه ک ت س ا ب و خ ه چ
 ، ظ و ف ح م د و خ ی ا ج ه ب ا ه ن ی ا ³ ؛ د ن ک ب م ا د ق ا و ه ت ش ا د
 د و خ ه ک د و ش ی م ر ا ر ق ر ب ی س ل ا ج م د ی ن ک ض ر ف ی ل و
 م و ل ع م ب و خ ، د ی آ ی م د ع ب ت ع ا س د م ی ن س ل ج م ب ح ا ص
 د ه ا و خ ی م ط ق ف و د ن ک ی م ی خ و ش ه ی ض ق ا ب ه ک ت س ا
 ه ت ش ا د ی ک ر ب ت ک ی ل ا ت م ا ی د ش ا ب ش ل ز ن م ر د ی س ل ج م
 د ن ن ک ی م ر ا ر ق ر ب س ل ا ج م د ی ن ک ض ر ف ه ک ن ی ا ا ی ، د ش ا ب
 ز ا ی ن ا ن چ ن آ ی ا ن ت و ح د م ا م ت د ی ا ب ظ ع ا و ن آ و
 و د ن ک ب ش ا ه د ا و ن ا خ د ا ر ف ا ه م ه و س ل ج م ب ح ا ص

¹ 62. ص 2، ج 2، راوناعلطم؛ 205 ص 1، ج 1، کانباترهم

² 337. ص 1، ج 1، کانباترهم؛ 489 ص 2، ج 2، توکلهم رارسا

³ 186. ص 2، ج 2، توکلهم رارسا هب دوشد عوجر

لومشمی تسیاب مه ار هنادس ورخ و غرمی تد
فساتبجوم اعقاو اهنیا! دهدبر ار قش دوخی اعد
تسا هشد ام ریگن ماد هکتسا

رگا؛ دندوبن روطنیا ادخی ایلوا و اقا موحرم
رگید درکی م فیرعت ناشیا زا ربنم یلابی سک
می فرحی سک رگا و؛ دندرکی منذتوعد ار وا
درکی م رارکت رگا و، دندرکی م خبیوت ار وا دز
بلاطم لابند هب اهنآ. دندرکی منذتوعد رگید
زار لئاسم و دنتشادن سفن اهنآ، دندوبی رگید
همئا هبت بسدل سوت، هلب. دندرکی منذهاگدام هاگدید
کی، هیلا ییلوا شنم و شور رد ماسلا مهیلع
نودب ار هار نیا اهنآ و؛ تسه و دودب تیعقاو
نی نعمامتب نطاب هجوت نآ نودب ی نعید، ل سوت
تکر دن اکما لاصا هکلب، دندیبی می نتفرن، هملکلا
داقنا رد اهنت هئسم نیا! درادن دوجو هار نیا رد
؛ تسان آزا ی اهمش طقف هکلب، تسین از عس لاجم
همئا هب ل سوت نیمه ار اهنآ دوجو مامت نکلا
دهدی م لیکشت ماسلا مهیلع

هملاء و داد ی اقا موحرم صاخ رظن

ماسلا هیلع ل ضفاوبا ترضد هب ی نار هط

اقا موحرم روطنیمه و داد ی اقا موحرم
هیلا ییلوا ریاسزار فنودنیا زاریغن منوچ -
هب تبسند - ماهدینشن ی زیچی صخش روط هب
رظن کی هیلع الله ماسل ضفاوبا ترضد
تاجادل ضفاوبا ترضد ایوگ¹. دنتشاد ی رگید
ار همه تاجاد هتبا و، هیلا ییلوا و افرع
و، دناسری م روهظ هصنم هب و هدر وار ب رتدوز

¹، 2 ج، توکلم رارسا؛ 141 ص، 1 ج، کانباترهم هب دوشد عوجر
205 ص

یسک رگا هک تسا فورعم مه ماوع نیب رد
 رتدوز لصفلاوبا ترضد شپب دراد ی تجاد
 ی مروهظ هئسم هب و دوشی م ماجنا و اتجاد
 ی ایلوا ی ارب باب ح تف هب تبسن هئسم نیمه ؛ دسر
 لصفلاوبا ترضد هچرگ . دنکی م قدص مه ی هلا
 تحت رد دهدی م ماجنا هک ار هچنآ هیلع الله م لاس
 ترضد نوچ و ،تسا ادهشلا دیسد تیلو
 لصفلاوبا ار وا ،تسا دهشلا دیسد ی نافل صفلاوبا
 اجنیا رد اهنتم !تسا نیا هئسم .تسا هدرک
 تسا هتفرگ قلعن نیا رب ی هلا تیشم و تساوخ
 رتعیرسد و رتدوز دارفا ،سفن نیا هچیرد زا هک
 هئسم نیا . دسر ببولطم و دوصقم هب دنناوتب
 نیمه هب مه دادد ی اقا م حرم باب ح تف هب تبسن
 .تسا هدوب تیفیک

فی عائف و تقیقده فاشکنا ،باب ح تف حیضوت الله

فاشکنا هب تفرعم لها ناسا رد باب ح تف
 نکم ناسنا نوچ . دوشی م هتفگ دیحوت تقیقده
 تبسن ،ریدسی طرد و دیحوت جرادمی طرد تسا
 هلمجالای فی هلا عامسا و تافصد و لاعفال ناسم هب
 ادیبوا ی اربی تلاماد و دنکب ادیبی تفرعم و تخانش
 زا ی فکم و ی فاک اهنیازا مادکچیھ ی لو ؛ دوشب
 نآ هب دنناوتی م ی تقو ناسنا .تسین تاذ تفرعم
 وای ارب عائف ماقم هک دسر بقد تاذ تفرعم
 و اردی ئینا و تینانا هنوگچیھ و دوشب لصاح
 للاقتسا هبنج نآ زا قرملاب و اسفن و دنامدی قاب
 قد کلاس صخشو ،دوشب ضفر و فذش دوخ
 مشچ اب و دوخ مشچ اب هذ ،دنیبب قد مشچ هب ار
 مه ار یرایسب و ی نلاوط ی اهار هچرگ ؛سفن

ناسل رد تقیقده فاشکنا حلاطصا و ترابع
 ی تقو کلاس هک تسا هلئسم نیا هب هراشا ،افرع
 ،درکی طی ریگید زا سپی یکی ار دیحوت بتارم
 ار دوجو زا یراثاً زونه هک دسری م ی اهترم هب
 دنکی م هاگذ قد هب دوخ دوجو اب ؛دنیبی م دوخ رد
 هب هچرگ ،دنکی م تدابع ار قد دوخ دوجو اب و
 زا هفیرشد هیا رد هک دشاب هدیسر صلاخا بتارم
 1. ن یصلخم هب هن ،تسا هدش ن یصلخم هب ربیعت و
 نیا زا ترابع تسا ن یصلخم رد هک صلاخا ماقم
 رگید هک دسری م ی اهلحرم ن آ هب ناسنا :هک تسا
 هک تسین رگید ی سفنی نعید ؛دنیبی من ار دوخ سفن
 تاذ ی لجت اهلحرم ،هلحرم نیا .دنیب ار و ادها وخب
 ملاء و درجت ملاء و ءائف هب ربیعت ن آ زا هک تسا
 روبع .دنکی م قاطم دیحوت ملاء و فرص دیحوت
 ی نعید ؛دراد یوقل سوت هب جایتحا هلحرم نیا زا
 ی م تکرده اجنیا ات ار ناسنا لاعت م ی ادخ ایوگ
 و دندهی مذهار ار ی سکره رگید اجنیا ی لو ،دهد
 ن آ ی هلا ی ایلوا هک تسا هطقن نیا و اجنیا رد
 ار صاخ عاطقنا و صاخ ل سوت و بیجع ل سوت
 روبع هترم نیا زا ات دندهی م ماجنا هئمنا هب تبسن
 نینچمه اجنیا رد مه داددی اقا موحرم ی ار ب .دنک
 بتارم زا روبع اب ن اشیا و دوب هدمآ شپ ی لکشم
 اب هک دنتشاد ف قوت هطقن نیا رد ،تافص و عامسا
 روبع هترم نیا زا ل ضفلا اب ترضد هب ل سوت
 .دوب هدش لصاد ن اشیار ب 2 ءائف ن آ و دندرک

1 با هب دوش عوجر تایاور و تایا رد ن یصلخم ماقم رب علاط ت هج
 212. ص 4، ج ،ی سانشداعم ؛47 - 42 ص ،بابلا

2 الله هب دوش عوجر الله ی ف ءائف تقیقده نوماریپ رتشیب علاط ت هج
 278. ص 2، ج ،ی سانشد

و زامن هَماقا ماگنه دآد موحرم تلاماد ن آرق تولات

رد دآد موحرم هك ار ی نائف تلاماد ایآ :ل اوس
ترضد ،دنتشاد ن آرق تولات ای زامن ماگنه
؟دیدر کی مهدهاشم ن اتدوخ ای هملاء

ام زامن ابش زامن لاصا دآد ی اقا :ب اوج
رد ام .دوبی رگید و حذکی و لاصا !تشاد قرف
ماهوا و تلیختن دودز و صلاخا ماقم رد زامن
ی نعید ،دشاب روطنیمه دیاب و میتسه تار کفت و
هنوگنیا ی اهلحرم نینچمه رد ام ی ارب اتدعا
موحرم و ،تسه مه ی رگید بتارم هچرگ ؛تسا
ی تقو ام .دنتشاد هلسم نیا هب تبسذ ی تاراشا اقا
و راکفا هك مینکی مهجوت میناوخی م زامن
مهجوت ی ناعم هب ای لاماد ؛مینزب رانک ار ن امتلیخت
ی اقا موحرم هك میتسه ی روطنامه ای و مینکی م
مه ی ناعم هب ی تد ،دندومرفی رهطم ی اقا هب دآد
.دشاب قدهب دیاب افر صدهجوت هکلب درک مهجوت دیابذ
تسال امعا ابو مامتها و هدارا ابام رد هلسم نیا
،دوبذ اهفر دنیا لاصا دآد ی اقا رد ی لو
رگید !تفری م ،ربکا الله تفگی م ناشیا هك ی تقو
ش دوزا ار ی لیخت رگید ،دادی مذ ماجنا ی راک
رکفدها و خبر رگید هك دوبذ و لاصا ،درکی مذ عفد
ی م ،میدینشی م ار ناشیا زامن ام هك ی تقو .دنکب
دیوگی م دراد هك تسین ش دوز رد لاصا میدید
،درادن ش دوز هب مهجوت رگید لاصا (لذبعذ گایا)
ات تشادن ی مامتها لاصا ،درکی مذ رکف لاصا
تهجد هاوخب و دنکب هیور لامعا دهوخب
.درانگب روهظ هصنم هب ش دوزا ار ی تیدوبع
ی نافو دبع رگید لاصا ،ربکا الله تفگی م هك ی تقو

کین اشتلاد ناشیا لاصا زامن رد اذلا .دشی م
راگنای لو رهم هدرکی م هاگن ؛دوبی رگید تلاد
رگیدی کیراگنای لو درکی م هجسد ،دنکی من هاگن
زا راگنا ،درادی ماو هجسد هب دراد ار ناشیا
بتشادن هجسد رایتخا و هدارا ش دوخ

هدینش دارفا زای کیه به جار اقا م و حرم زانم
زای ضعب رد زامن رد» :دندومرفی م هک مدوب
ش مشچ ناشیا هک منکی م ساسحا نم ش تلاد
امش اب هکی تقو دادی اقا «.دنیبی من ار ییاج
ار ی بلطم نینچم ه کی امش ،درکی م تبحص
ی لو دنکی م هاگن امش هب هک دیدرکی م ساسحا
ی سک ای ی اهچب تا قوا ی هاگ .دنکی من هاگن راگنا
تا قوا ی هاگ ای ،دوشی م تام اج کی هب تبسند
ناشیا .دیای م ش پیدی تلاد نینچکی ناسنا ی ارب
؛دنتشاد ی داء تا قوا رد ی تد ار ی تلاد نینچم
ی م مه ار امش و دنکی م تبحص امش اب ی نعید
،تسا ی رگیدی اج راگنا ناشیا لادی لو ،دسانش
تیاعر دراد ار تلاد ود .تسا ی رگیدی اج نهد
آدعبرگا ی تد و تسا امش اب تبحصی کی :دنکی م
رگید ؛دروآی م اج هب ار امش تروصد دنیب ار امش
دیدرکی م ساسحا امش درکی م تبحصی تقو هکنیا
ن لا هک تسینر و طنیا و تسا رگیدی اج کی و
.دنکی م هلباقم و وگتفگ دراد امش اب

زا هک - هدوب ناشیا ی داء تلاد هکی تلاد نیا
راثا زای کی و دنروآی م وحم تلاد هب ربیعت نآ
و تبحص رد ناسنا و -تسا هلمسم نیمه ءانف
ی م ساسحا ار ی بلطم نینچم ناشیا اب بطاخت
،دینکر بار بدنچ و نیدنچ امش ار تلاد نیمه .درک
.دندوب نینچنیا زامن رد

و حذبه زامندروم ردی لکروطه بیهیضه نومه
 ارتونق یاعد ناشیا هکی تقو؛ دشیم یرگید
 نآ هکتسا داجسد ترصد دوخ راگنا، دناوخم
 ار¹ «**هراکما دقع هب لحدنم ای**»: تونق یاعد
یبر ناحبس»: تفگی مناشیا هکی تقو؛ دناوخم
 انعم نیا هکی درف نامه راگنا «**هدمحب و میظعا**
 یانعم و حبیبستی انعم نیا، هدش عاقل و ابقر
 گایا ناشیا هکی تقو؛ دروآی منابز هبار تمطع
 و تلاد نامه، تفگی من یعنسد کایاو دبعذ
²، میدیدی مئما هبت بسنت ایاور رد ام هکی تیشید
 تلاد نامه تحت رد ناشیا هک میدرکی مساسحا
 نابز نامه اب ار اهترابع نیا دراد و هتفرگراق
 و رکف نامه اب هذ، دیوگی ملاد نامه اب و
 رکف ملحرم زاناشیا ینعید؛ ملاد نامه اب، تینهذ
 ی ملاکناشیا هکی تقو. دندوب هدرک روبع ملاکرد
 هکی ملاک؛ درکی من رکف ملاکن آ هب، تفگی
 هک دوب قد زانانان یانعم نامه، تفگی ناشیا
 می هچ هک دینکی تافتلا. دمای مرد نابز زان
!منک ضرع مهاوخ

ایا مینکی رکف، مینزی می فردی تقو ام
 دایز ای مینک مک، تسینت سرد ای تسا تسرد
 دوشن رئاتم صخش هک مینکن ایب هوحه چ، مینک
 ابی تقو لاصا؛ دوب هتشدگ بلاطم نیا زاناشیا
 لزانانعم نآ، نآن امه راگنا درکی تبحص امش
 هدمآ قد دارا و قد ترصد بناج زان و هدش
 رد ناشیا اذل، دیای منورید نابز نیا و تسا

¹ 121 ص، تسلا لامعلا اب لابقلا؛ 53 ص، میداجسلا تفیحصلا

² رد ملاسلا مهیلع راهطا مئما تلاد نوماریپ رتشیب علاطا تهج
 153 ص، 1 ج، توکلما راونا هب دوش عوجر زامد و وضو ماگنه

هک ت سای یانعم ن امه نیا و . در کی مذر کفش تاملک
 بهک دنتفگی م ن اشیا هب تبسند دلاو مو حرم
 ، در و آی م دوجو هب ار ق قدش دو خاب داد م لاک
 .تسا ق د ابق باطم ش ملاک هکنیا هذ
 ی م داجیا ج راخذ ر د ار ق قد ن اشیا م لاک ی نعید
 .درک

وه لا» ترابع رهظم هرابرد ی حیضوت

دادد مو حرم ن دوب» وه لا

ی م درجم حور باتک رد اقا مو حرم :ل او سد
 لا وه لا» ترابع رهظم دادد مو حرم» :دنیا مرف
 مهفل باق لاصا ام ی ارب اهینیا هتبلا¹ «.دوب» وه
 هطقذا م ی ارب اعقاو هک تهجنیا زا اهنتم ؛تسیند
 دناوتی م ن اتبلاطم اب هک مدرک س اسحا و تسا ماهبا
 ،تسه ی نایدل باق حیضوت رگا ،دشاب هتشاد طابترا
 .دییا مرف

زا شید س لجم رگید منکی م ل ایخنم :باوج
 دراد ر تشید امشدت لا او سد نوچ ؛درادش یا جنگ نیا
 ی ونعم بتارم هب ،ح ابشا و ی روص بتارم ن آزا
 ی ر تشید حیضوت اهینیا و دوشی م کیدزن درجت و
 نیا هب عجار ن اتتمدخل امجلاب ل ااد .دبیطی م ار
 :منک ضرع ه لئسم

نیا ،تسا توافتم ی هلا ی ایلوار د عانف بتارم
 در فکی هک دشاب ی اهترم عانف هک تسیند روط
 تانوشد همه زا رگید ،دسری م هبترم ن آه بی تقو
 هنوگچیه و دشاب هشد ج راخذ ی ناسفند بئاوشد و
 .دشاب هدنامذی قاب و ارد ی تینا و تینانا

رد مینیبی م ،میریگب رظن رد ار دارفا م رگا
 بذ ؛دنتسه ی فلتخم بتارم ی اراد ی ناسفند لئسم

¹ 136 ص ،درجم حور

فیعض اهی ضعب ، دنتسه یوق یلیخ اهی ضعب
 لئاسم زا دنناوتی م رتت حار اهی ضعب ، دنت
 لکشم ن اشیار ب اهی ضعب و دنراد رب تسدی ناسفند
 نسد هب تبسندی لو . دنراد مامتها هب جایتحا و تسا
 دشاب رتن بیاپ نسد هچره مینیبی م ، مینک هاگن هک
 صخش کی لاثم . تسا رتمک دارفارد تا ایناسفند
 تسا رتیوق یلیخش ای ناسفند بتارم ، هلاس داتفه
 ی اوق رظن زا هچرگ ؛ دشاب هلاس هاجنپ هکی درفادت
 هک مینیبی م ی لو ، دوری م فعض هبور یرهاظ
 تینانا ، ی ناسفند لئاسم هب تبسند تا ز اوم نامه هب
 ش تا عقوقت و اهت ساوخ ، تینو عرف و نعرفت ، اه
 رایسب - دشاب یریاک ردصم رگا صوصخ هب -
 یلیخ وای اربن آزا ن تشادرب تسد و ، رتت خسد
 ی گلاس تسیدن سد هکی درفزا تسا رتل کشم
 رد هکی سک روطنیمه و ، دشاب ی گلاس یسد و
 تسا ی گلاس هد ای ی گلاس هدزناپ

هبرگا ، اهی گتشدگدوخ زا و اهگنجد لاثم
 هسایدود و تسال هاتم و هدرک جاودزا هکی درف
 هئاسم نوچ ! گنج هبور ب هک دنیوگب ، دراد هچب ات
 یلیخ وای ارب ، تسا ن تفر نید زا و تدهش
 هکی اهلاس هدزناپ ن اوجوند کی ات تسا رتل کشم
 ش دوخن اوجوندن آدیش ؛ درادن ی قلعت چیه زونه
 دورب ، دنیوگب هکنیا زال بقو دنک تکر درتدوز
 اب وای گتشدگدوخ زان آ ! تسه ی لئاسم اجنیا رد
 زاتسا رتشیبش شزرا یلیخ ، تاقلعتنیا دوجو
 فورعملوق هب . درادن ی تاقلعت زونه هکی سک ن آ
 اهی ضعب ، دنتسه عاجش اهی ضعب : دنیوگی م هک
 سرت دننادی من لاصا و دنرادن ار سرت روعش
 یلیخ سرت روعش مدعن پیدو ت عاجش نید ؛ تسیچ

تسا قرف

،هلاس هد لفظ کی هب دینک هاگذ روطنیمه و
،تسا نییای لیخ هئسم هب تبسنش تاگردم بخ
رتن بییایش تاقلعت ای ؛تسا رتن بییایش تاقلعت نوچ
روطنیمه و .تسا رتن بییایش تاگردم نوچ ،تسا
چنپ هچب ،راوخریش لفظ کی ات دییاید ،دییاید
و ردام زا ریغ هک ههام هد ای ههام شش ،ههام
می ؛درادنی قلعت چیه دروخی مردام زا هکی ریش
طقف ،درادنت ایناسفند و قلعت و سفنداً لصا هک دینیب
آقاقتا .تیناحور و افسد و تسا روز هچراپکی
و لاصخ نیا دیاب ناسنا هک میراد مه تیاور
هک 1؛دریگب دای ،دناد اههچب هک ار سی تاصوصخ
تسا تاقلعت مدع نیمه اهنا زا کی

دندومرفی م داددی اقا موحرم

نیزوسد رسد فزادنا هب و می مک ،هدما ایند هب هک ی اهزور دنچ هچب نیا منیبی می هاگنم
یاری هزور دنچ هچب نیمه هک رادقم نامه هب) درادش دوزرد دوجو تلاد کی
می هاگنم دوز هب ن می تقو اما ؛(ددرگی مشردام لابند هب ن دوز ریش و قازترا
!مردانم هار نیا منیبی م ،منک

هزادنا هب هزور دنچ هچب !تسا بیجی لیخ
ل باقلاً لصا هک دراد قلعت تناس کی و لیم کی
م ه ن آ منیبی م ن م :دنیوگی م ناشیا !تسین روست
طقف هکی تیعاو و تقیق کی کی نیعی !تسین مرد
نامه تسه هچره ،تسام لباقم رد وازا می مسج
هکنیا نودب ،هدما اجنیا هب هک تسا درجم دوجو
نامه نیا .دشاب هتشد ای قلعت و سفند چیه لاصا
تسا «وه لا و ه لا» تیر هظم هئسم

ضرع لیثمت اب و لامجا هب لیخ ن م هتبلا
نودب ،تسا راگدرو ریپت اذ هلزاند دوجو :هک مدرک
هب ول و - دارفا ریاس هکی تانیعت و قلعت هنوگچیه

1 ،تیددعلا ظعاوملا ؛259 ص ،یریازد الله تمعد دیس ،عبیرلا رهز
حور هب دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج ؛340 ص ،لماء رد خیش
597 ص ،درجم

دنتشذگ دوخزا ولو ،دندیسر لآا بر ایسب بتارم
 نیای لو .دنراد - دندیسر دیحوت بتارم هب ولو
 راگنآ لاصا هکتسای اوحن کی ،دوجوزا ؤوحن
 نلآا رایتخانودبو ،هدمایند نیاردملاءن آزا
 نلآا دهاوخبش دوخهکنیا نودبو و تسه اجنیا رد
 بتسا هتفرگراقی تیعضو نینچم هر د

«وه لآا وه لا» ماقم تقیقذ نیبت

و نیعتنودب ماقم ینعید «وه لآا وه لا» ماقم
 و تاذنآ ینعید ؛دیقنودب ماقم و دد نودب ماقم
 اپاجنیا رد و هدرک ادیپلزانت اجنآ زا هکی تقیقذ
 هب تبسندی نزوسرسهکنیا نودب ،تسا هتشاذگ
 هب تبسند و درنگیم شررب و رود رد هک هچنآ
 1. دشاب هدش تاقلعتنیا راتفرگ ،دراد هکی تاقلعت
 ملامک رد رگیدی تیعضو نینچم هکی رد تقونآ
 دنکی مذلّمات و رکف ،دیوگی هکی بلطم و
 هب هک اقا موحرم ینادمه ناتسود زا یکی
 دود هتفگن اشیا هب ،هتفر ادخت محر

هکنیا نآ و ماهدیندی سک رد هک مراد دایه هب یراصنا یاقا موحرم زا یبلطم نم
 قدصد لاماکن اشیا بلطم هک دشیم صخشم ادعب ،دنتفگی هک یبلطم ره ناشیا
 بتسا هدوبی جراخی هتقیقاو اب قباطم و هدوب حیحص و هتشاد

دندومرف و دندرکی لمات اقا موحرم

یاقا ی لو .دندوب روطنیمه ناشیا !هیلع الله نواضر ،هیلع الله نواضر ؛هلب ،هلب
 2. بتسا قبطنم عقاو اب ناشیا بلطم هکنیا هن ،تسا قد هذننکل زان ناشیا ملامک ،دادح

!دنکی م قرف هئسم نامسااتن یمز لاصا ینعید
 بلطم نیا دیوگی و دنیبیم ار یزیچ رفذ کی
 دینکذت قافر درفنیا اب امش لاثم ؛دش دهاوخذ ماجنا
 ار اذغ نیا امش ای ،تسیند بسانم امش یارب و
 نیا ناشیا ی لو !دینکذار راکنیا امش ای ،دیروخند
 !نکذ دیوگب دعب و دنیبیم ار یزیچ هک دوبذ روط

1 رهم 118 ص 1 ج ،یسانش الله هب دوشد عوجر رتشیب علاطت تهج
 138 ص 2 ج ،توکلم رارسا ؛265 و 245 ص ،نابات

2 103 ص 2 ج ،توکلم رارسا ؛167 ص 2 ج ،راونا علطم

ن کذو نکب، وان کذو نکب؛ دیدی مذ ی زیچاً لصا
 ن آ بادهاوخب و دنیب ار ی زیچ هکنیا مذ؛ دود بق
 ای دیب رد تسرد لامد هک، دنکب قبطنم تیعقاو
 لا» لوزنم ن اسم نامه نیا. دشابن آ رد ی فلاتخا
 بتسا «وه لآ وه

ملاء ن آ رد هک ی تقو افرع تارضد: ل اوس
 ،ن اشتدحو تلامدن آ رد تسا نکم، دنتسه عانف
 رد بلطم نیا ایآ؛ دنک ادا ار تارثک ق ددناوتد
 ی عیبط ی گذنر عنام هک دشی مذ ثعاب دادح ی اقا
 ؟دوشب ن اش

تلامدن آ رد دادح موحرم تلامدن آ ی خرب الله ی ف عانف

هک دتفای م قاقتا در او م ی ضعب رد هتبلأ: باوج
 لامتداً اعبط، دنک ادپی ی تلامدن نینچم ه ن اسنا ی تقو
 ریغ یاهی تحاران ی ضعب راجد ندب هک دراد
 ناشیا هک داتفای م قاقتا ی هاگماگ. دوشد ی رایتخا
 هکنیمه، وضو دیدجت ی ارب دنتفری م هک بشد
 و دنداتفای م، دنیب دنتساوخی م و دنتفرگی م وضو
 بذ؛ دندوب ی شوهی بدل ادر د روطنیمه حبصا ات
 دینک ضر ف ای. دشی م ناشیا هجوتم ی تامدصاً اعبط
 ی وحم تلامدن آ رد ناشیا و تشذگی ماهزور هک
 ی مذاغ همقل کی ای بآ هر طق کی لاصا دندوب هک
 ی مذ نیب و لگ زا اذغ نیا لاصا ی نعید، دندروخ
 ارش دوخ ی عیبط ریسدن آن دب اعبط بؤ و؛ تفر
 قاقتا تسا نکم در او م نیا زا¹. دنکی م ی ط
 نارگید هب تبسند دهاوخب لاثم هکنیا اما؛ دتفیب
 نینچم ریخند، دوشب ماجنا ی راک ای ی بلطم
 ماهدینشد و مرادن علاط ناشیا زا هندن ار ی زیچ

¹ 525 و 68 ص، ترجم حور

قیاقده بتبسن عایلوا فارشا بتارم

دوجو ملء

یوبا ترضد زاکه ار ی بلطم عمج :ل اؤس
یمل زاندار ققد ناشیا ملاک» :هک دیدومرف ل قذ
تباث نیع رب فراء هک ترابع نیاب ، «درک
ی هلامذرا تباث نیع نآ و دراد فارشا و علاطا
دوجو ایآ ؟ تسیچ ، دوشی م ققحم و هتفای تئسذ
نیات عابش تیلو و بل اصتا و ی قیرط هب ندیشخب
یضار اب ، بلطم نیاعمج نینچم ه ؟ دشدهاوخ
ی هلامذرا هب ملء هکنیا ای ، ی هلامیاضق هب ندوب
؟ تسا و حذ هب ، دنکی م ادیپ

قئاقدر ب فارشا هبترم

تو کلم ملء نامه هک تاتباث ملء رد : باوج
، تسا حابشا ملء هک مه ل اثم ملء هتبلا - تسا
ی لو ، تسا تو کلم ملء زار ثاتم ی و حذ هبش دوخ
- دنکی م ادیپ عاقترای ناعم ملء هب تو کلم ملء
تاقوای هاگ ، ش دوخ هفلتخم بتارم رد فراء
نیا و دنکی م ادیپ علاطاً افرصد قیاقدن آ هب تبسن
نکمم هکلب ، تسا داخا هبترم نآ رد هذ علاطاً
ماجنا هیضقنیا ، داخا زارتن ییاب بتارم رد تسا
ادیپ ی جراذع یاقو زام هکی علاطاً لثم ؛ دوش
نامه نیاو ؛ تسا علاطاً هو حذ کی نیایا . مینکی م
. مدرک ل قذی راصنا یاقاً مو حرم زانم هک تسا
ی لیخ زاروما و قیاقدر ب فارشا زاتیفیک نیایا
مه فارشا و ، تسا هدش هدید زینی هلامیافرع
، تسین فالاخ فارشا و تسا حیحص فارشا
ی م کاردار هئسم و دننیبی م ار بلطم اعقاو
. دنک

قئاقداب داخا هبترم

فارشا هئسم هئسم ،تاقوا زا ی ضعی ی لو
 هک تسا ی تقیقدن امه اب داحتا هئسم هکلب ؛تسیند
 فارشا رگید اجنیا ،دنیا ی م تقیقدن آ زا بلاطم
 م لاسلا هیلع نینمؤماریمه ب عجار ربمغیب .تسیند
امثید ی لع عم قحط و قحط عم ی لع :دندومرف
 تسا ی لع نیع قد و تسا قد نیع ی لع ¹؛ **راد**
²«تسه ی لع هک اجره

زا ام ،دنیشنب اجنیا رد نینمؤماریمه رگا
 اجنیا ارچ ،ی لع ای :مینکی م ل اؤسد ترضد
 ؛دهاوخی مذت لع رگید ! وگب ار ش تلّاع ؟ ی تسشند
 ربم نیانیا رب ن لآ نینمؤماریمه ترضد رگا
 بخ ،هلې !؟ مینک کشد دیاب ام ایآ ،دنیا مند ی تبحص
 ش دوخ ی ارب بلاطم دهاوخی م ناسنا تقو کی
 باسدنیا هب لاثم ،هذتقو کی ی لو ؛دوشن شور
 هک دنکی م ل اؤسد ،تسا فلاخ بلاطم نیانیا دیاش هک
 و داهج و درب هب ی لع ای ارچ .دوشب فلاخ عفر
 ی م ربصد دویز رتهب ایآ ؟ ی تفر هیوامع اب گنج
 ارچ !؟ تشذگی م رگید لاس هسود ی کی و ی درک
 مهس ی لع ای ارچ !؟ ی تفر ل مج گنج هب ی لع ای
 ش پیل ناسم نیانیا اتی دادن ار ریز و هحلط
 نیانیا رطاخ هب ؟تسیچ ی ارب اهارچ نیانیا !؟ دیایب
 ی م دوخلثم ی درف ار نینمؤماریمه هک تسا
 ن لآ رگم .رتشید م لع ی رادقم اب اهتنم ،میرادنپ
 دنسیونی م باتک هزود نیمه رد ن لآ !؟ دنیوگی مذ
 لثم ماما» :دنیوگی م ؛دنکی م راکنا ار ماما م لع و

¹: 222 ص ، 1 ج ، ی سانشد ماما

زا تیاور هذناپ 540 و 539 ص ، ماملایا غرد ی نارحب شاه دیس»
 ربی نیم دنکی م تیاور هصاخ قیرط زا تیاور هذناپ و هماغ قیرط
«ی لع عم قحط و قحط عم ی لع» :هکنیا

² ، ی سانشد ماما هب دوش عوجر تشید نیانیا نوماریپ رتشیب علاط تهج
 289 ص ، 15 ج

دهاوخب اذرگا تا قوای هاگ؛ تسا ی داء دارفا
ی مذ، دهاوخذ رگا مه تا قوای هاگ و دمهی م
!تسا ردقنیا ام تا یصحتن ازیم¹» دمهف

هب عجار ار ادخل و سر ملاک ام هک ی تقو ی لو
، «**ق ح ا ع م ی ا ع**» : هک میونشی م نینمؤماریم
ی زیچ دیابذ رگید ی دید ار ی ا ع ی تقو ی نعید
ی ارب دیاب بشما دیوگی م نینمؤماریم . ی سرپد
ارچ ! دش مامت رگید ؛ مینک تکر د هیو اعم اب گنج
ی م خسرف کی و مینکی م تکر د !؟ هچ ی نعید رگید
ی ا ج رسد میدرگرب لا ا د ، ب خ دیوگی م ، میور
ن ا م هچ ب و ن ز ز ا م ، ی ا ع ای ! دش مامت ؛ ن ا م ل و ا
ک ا س ا م ، میتشادرب ه ب و ر ا ب ا م ، میدرکی ظفا ح ا د خ
!؟ هچ ی نعید رگید میتشادرب ل بینز و

ح ت ف ا ر ه ک م ه ک د ا د ه د ع و م د ر م ه ب ا د خ ل و س ر
ه ب . د ن د ر ک ت ک ر د ه ک م ح ت ف ی ا ر ب م د ر م ، د ن ک ی م
ت ر ض د و د م آ ش ی پ ه ی ض ق ن آ د ن د ی س ر ه ک ه ی ب ی د د
! ا ب ا ب ی ا : د ن ت ف گ «! د ی ش ا ر ت ب ا ر ن ا ت ر س د» : د ن د و م ر ف
: م ی ی و گ ب !؟ م ی ه د ب ه چ ا ر ن ا م ش ی و خ و م و ق ب ا و ج ا م
: د ن ی و گ ی م ؛ م ی ت ش گ ر ب ر ت ز ا ر د ا پ ز ا ت س د و م ی ت ف ر
ه ل ن س م ! د ی د ر ک ن ح ت ف ه ک ا م ش ! د ی ت ف ر ن ح د ه ک ا م ش
د ی ن ک ت ک ر د د ی و گ ی م ا د خ ل و س ر ی تقو ه ک ت س ا ن ی ا
د ی س ر ی م ه ی ب ی د د ه ب ی تقو ! م ش چ ؛ ه ک م ت م س د ه ب
د ی د ر گ ر ب ! م ش چ ؛ د ی ش ا ر ت ب ا ر ن ا ت ر س د ! م ش چ ؛ د ی ت س ی ا ب
2. ت س ا ن ی ا ب ا ط م ! م ش چ ؛ ه ن ی د م ه ب

دنیوگب دیاب ار تلء و لیلد دارفا ریاسد اما
و ارچ ؛ دوشب ماچنا راک نیا دیاب هتفگ اقا ن لاف

1. ماما ملء رد املء ل اوقا ث ح د ، 241 ص ، دیواج دیهش

2 ص ، 7 ج ، ی سانشد ماما هب دوشد عوجر ه ی ب ی د د ح ل ص ر ب ع ل ا ط ا ت ه ج

تسا تسرد! تسار تشیدنم مدع نوچ؟ هچ یارب
 هابتشا تسار نکم یلو، تسار تشیدامش مدع هک
 هکی سک نآ. دیوگب دیاب مه ار ش لیلد سپ؛ دینکب
 ماما زار. تسار موصعم ماما، تسار لیلد نو دب
 و ی نادان و لهج نیع ن تساوخ لیلد موصعم
 میهاو خبل لیلد نامز ماما زارگا؛ تسار تقامد
 رکف هطیدرد لاصا ام نوچ، میتسه ق ماحی لیخ
 میهاو خبل لیلد هکنیا ات میتسیند وا

لثم مه نامز ماما میوگی م ام ی تقو کی
 اطخل امتحام نوچ و، تسار تملاء ی لو تسام
 ی م هکی بلطم لیلد: میوگی م، میهدی م و ارد
 ام هکنیا روطچ! دیامرفب ام یارب مه ار دیوگ
 نلاف. میوگی م ار نیمه دارفا هممه هب تبسند
 هکی فرحی یارب، دشاب بخ، تسار عجرم صخش
 نیا ملیلد: دیوگب لاثم، درواید لیلد دیاب دنزی م
 نلاف ای تیاور نلاف، باتک نلاف رد هک تسار
 :میوگی م؛ تسار نیا متشادرب و ماهدید ار بلطم
 نانتشادرب ی لو، تسرد امش تیاور، بڈ رایسب
 ی لاکشا چیه! تسار طلاغل یلد نیا هب و لیلد نیا هب
 دیوگی م ار نیمه مه معیش و دیای من ش پید مه

ق دربار برد دبعث بتکم، معیش بتکم

قلطم

قلطم ق دربار برد دبعث بتکم، معیش بتکم
 رد هذ و تاینهذ و تاعلاطم ربار برد هذ، تسار
 دبعث ام اجنآ رد؛ هاق بیطت و هاق یسنت ربار
 مشاب نم هچ، دوشب هماقا دیاب لیلد هکلب، میرادن
 نم ریغ هچ

ش پید میوری م: دیامرفی م نینمؤ ماریما
 اجنیا، میگنجد هیواعم اب دیابنر گید اجنیا! هیواعم

نیمه؟ دندش ادیپ اجک ز ا ج راوځ! مینک ح ل ص د یاب.
دندروآرد ار اهارچ نیا هک دندوب ی یاهق مح
رتشا کلام، دیشک لوط هام هدجه نیفص گنج
نم، ه د ب ت ل ه م ن م ه ب ا م ش ت ع ا س د ک ی: « داد ماغیپ
رتشا کلام ی اجه ب ا م ر گ ا¹ «! هیوا عم ه ب م س ر ی م
ه ی ح ا ن ز ا ر ت ش ی ی ک ا ر د ا ق ی ف و ت و م ی د و ب
ن ی ا و ل ا و س ن ی ا ، د ش ی م ن ا م ب ی ص ن ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا
ه ب ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا ی ت ق و . م ی د ا د ی م ن م ه ا ر م ا غ ی پ
ر ی ش م ش د ی ا ب ا ج ن ا م ه «! در گ ر ب»: د ی و گ ی م ک ل ا م
ی ر ت م ک ی ر د ه ی و ا ع م ه ک ن ی ا و ا و ، د ن ک ف ل ا غ ا ر
ه ی و ا ع م ه ب ا ت د ر ا د ی م ر ب ا ر ر ی ش م ش ه ک ن ی م ه . ت س و ا
ی ک ش د ش ق ی ث و ت ر د ه ک ی ق ت و م ر ب خ ه ع ف د ک ی ، د ن ز ب
ز ا ت س د»: ه ت ف گ ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا ه ک د ی آ ی م ، د ر ا د ن
د ی ا ب ر گ ی د ، د ش ا ب ر و ط ن ی ا ی ت ق و «! ا ر ا د ر ب گ ن ج
م ی ا ه د ی گ ن ج ه ا م ه د ج ه . د ر ا ن گ ب ن ی ی ا پ ا ر ر ی ش م ش
ه د ج ه ی ل و ، م ی ر ب د ن ی د ز ا ا ر ه ی و ا ع م ه ک ن ی ا ی ا ر ب
ی ا ع ی ا ر ب ؟ م ی ا ه د ی گ ن ج ی س ک ه چ ی ا ر ب ا ر ه ا م
ن ا م د و خ ی ا ر ب ر گ ا ؟ ن ا م د و خ ی ا ر ب ا ی م ی ا ه د ی گ ن ج
و ؛ م ی ش ا ب ن ا م د و خ ر ا ز ل ا ح ر ک ف ه ب م ی و ر ب ت س ا
د ی و گ ی م ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا ، م ی ا ه د ی گ ن ج ی ا ع ی ا ر ب ر گ ا
ن م ا م ا ، د ر و خ ب ه ی و ا ع م ه ب د ی آ ی م د ر ا د ر ی ش م ش ن ی ا
! ن ز ن و ت س ی ا ب : م ی و گ ی م

ا ر ن ا م ث ع»: د و م ر ف ن ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا ر گ م
د ن س ی و ن ی م ا ه ب ا ت ک ر د ا ه ی ض ع ب ن ل آ² «! د ی ش ک ن
ش ی ا ج ک³ «. ت س ا ه د و ب ه ی ق ت و غ و ر د ن ی ا ! ر ی خ ه ن»

¹ داعم ۴۹۰ ص ، نیفصه تعقو؛ 248 ص ، 2 ج ، ی ملید ، بولقلا داشرا
281 ص ، 3 ج ، ی سانش

² 49 ص ، ی زوج ن ب ط بس ، ه ر ک ذ ت

³ م ل ا س ل ا ه ی ل ع ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا ی ر ب ت ب ا ب : 499 ص ، 31 ج ، ر ا و ن ل ا ا ر ا ح ب
ن ا م ث ع م ن ع

دندومرف تر ضد ،ریخند اقا !؟تسا ایقت
نیمه و «تسیند حلاصه ؛دیشکن ار نامثع»
تسرد طاسب نیا و دنتشک ار نامثع و دنتفر دارفا
نیا دیابن ام¹! درک هچ و دما هیواعم دعب و دش
میوگب ار تیعاو دیاب ،مینک هیجوت ار اهفرح
ایحان زاکه تسای قد ماسلا هیلع ماما ملاک
نیا .دنکی منر کفاما ،دیای موان ابنز هبر اگدرورپ
،هیلا فراعت ایصوصخ هبع جار هدنبار بلطم
مه یراقم و هروآ توکلم رارسا مؤد دلج رد
ماما² .ماه داد حیضوت هیضق نیا هبع جار
رکف دنکی مکه تیحص رد ام لثم ماسلا هیلع
دنکی م نایب مکه تسای هیلا تیشم نامه ،دنکی مذ
ادخ ایآ ؟دنکی م رکف ،دنزب فرح دهاو خبرگا ادخ
نیا ؟درک رکف ،دما رمبغیب بالقر ب مکی نارق یارب
،میوگب مؤد ار هیانآ ،میوگب لپیئر بج هبل و ار هیانآ
!؟هروسن آزا دعبار هروسن نیا و !؟مؤسار هیانآ
،تسا روطن نیمه مه ماما !دنکی مذ رکف مکه ادخ
و تسا تاجد ام یارب ماما ملاک اذل ؛دنکی مذ رکف
،تسادخ ملاک ماما ملاک .تسا قد ملاک ماما ملاک
و تروصد ادخ ؛تسا تروصد مکی یادخ اهنتم
ی لو ،هدما تروصد رد تقیقد نآ ،درادن لکش
.تسای کیش تیعاو

³؟ تیخب کینز او دویزارچ ***ی تخرد زاقحلا انا دشاب اور

میوگی مام دیای م تخرد زاقحلا انا مکی تقو
رگا اما ؛دنزی مذ فرح مکه تخرد ،تفگ ادخ

¹ ،نآ ابن راقم عیاقو و نامثعل تق تیفیک نوماریپ رتشیب علاطت هج
ص ،32 ج ؛483 و 295 ص ،31 ج ،راونلا راحب هب دوشد عوجر
،20 ج ؛214 ص ،6 ج ،دیدحالی بانبا ،هغلابلا جهن حرشد ؛167 - 125
ص 17.

² .مجنپه صخاشد ،2 ج ،توکلم رارسا

³ 50 ص ،زار نسلگ

هذ: مپیوگی م، دیوگبی یادخه دندب ار قحلا انا نامه
 زا هکی قحلا انا نآ. تساش دوزا نیا! ریخ
 قحلا انا نامه، دما تخرد رایتخا نودب تخرد
 ،دوشد هتفگ رکف نودب ناسنا مکی زا تسا نکم
 .تسا ماما ملاک، ملاک نآ¹. تخرد نآ لثم

هطقن نیا هب رگا یهلا یایلوا ملاک، نیاربان
 رباید و تباث نیع رب هک تسین نیا رگید، دنسرب
 نیع هبل ناقام رگا - دنکی م ادیپ فارشا تباث مدع
 دوزا لاصا هکلب - میشاب قد تباث مدع هباید تباث
 هکی قیاقدهب تبسندنها و خبه کنیا هذ؛ دنوشی م و
 .دندک ادیپ علاطا تسه اجنآ رد

ءایلوا ملاک تیجد

ی م یراج ارجم نیا زا الله قدارا ایآ: ل اؤسد
 ؟دوشد

نامه نیع، تساهت هجنیمه زا، هلب: باوج
 همئا هب عجار، هعماج ترایز رد هکی بلطم
 تحت رد یهلا یایلوا اهتتم؛ تساهلا سلا مهیلع
 ؛لاقسم هذ، دندهی م اجنار رمانیا ماما تیلو
 زا و دیآی م نامز ماما سفن رد تیلو نآ ینعید
 یلو نیا سفن رد تیلو نامه نامز ماما سفن
 ماما زا یادج یهلا یلو نیا سپ، دیآی م یهلا
 و - تساکرشد و رفک نیا - دنکی مذراک نامز
 ماسلا هیلع ماما سفن اب نوچه یهلا یلو نیا سفن
 نیا هب و ارد تیلو نامه اذل، تساهدش دحتم
 نیا هچ، دیوگب ار یبلطم ماما هچ اذل. دیآی م لکش
 دراد تیجد و دره و تسای کیودره، یهلا یلو
 .دراد تیپند و دره و

¹ 653 ص، یحو قفا هب دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج

ءایلوا تفرعم

ی مذام هک مدقتعم و نمؤم هلئسم نیا هب نم
،هلئسم - مینک تبحص ناگرزب نیا هب عجار میناوت
ی اقا موحرم تیقوم ی نعید - تسین عضاوت هلئسم
هچ ،دنک فیرعت دیاب ام دلاو لثم ی صخش ار دادح
ار ناشیا دوخل لثم ی سک ام دلاو للاحر شد هکنیا
هدنبت اجتشونزا هچنآ و ؛مناوتی مذ هدنب و دبلطی م
تسا نیا رطاخ هب ،تسه ناگرزب نیا هب تبسند
نامدوخر صاقن هذ هب هچنآ - للاحل کی اع - هک
و ی مهفلها و ی لدلها دیاشد ،مینک نایب ،دسری م
هک ی زیچ بلاطم نیا ی لاهبلا زا دناوتب ی دعتم
و .دنک جاتنتسا و جارختسا ،دشاب دیفم وای ارب
هب عجار دنهاوخی م اریخا اهی ضعب ماهدینش ی تد
،دنسیونب ار ناشیا همانی گدنز و باتک اقا موحرم
بلاطم نیا زا دارفانیا هک تسا نیا هدنب هیسوت
تیقومو هلئسم هکنیا تهج هب !دنک رظنفرصد
ماقم کی ابی رهاظ ملاء کی دننام افرصد ناشیا
دنکی م قرف و ؛تسا هدوبند حلاص و دهر و سدق
و نیدتم و دبعم و ملاء درف هب عجار ناسنا هک
و دهدب سنارفنک و دسیونب دهاوخب ی دقتعم
عجار ای ،دشاب هتشاد ی تاعامتجا و دنکی نارنخس
هب ار واتانوشد ام رگا هک ی تبصخش کی هب
نامه ،نآ ی اتهد و دونو دسهذ ،مینک میسقت رازه
رد کی و ،دهدی م لیکشت ار وا دیحوت تقیقح
ار اهنیاهک تسا ی نوشد و لئاسم ریاسد ش رازه
ی ساسا روحم نآ هطید و هدودحم نامه رد مه
،داهز زانارگید هب عجار ،هلب .تسا هداد رارق
باتک لدلها و هفشاکم لها ،لاحلها ،دابع
ی لاکشا و تسا بوخن درک تبحص و نتشوند

هتکذ نیا تیاعر - ل ا د ل ک ی ل ع - ی لو ؛ درادن
دوشب ما جنا هک تسا بسانم

ناتسود و اقفر تمدخ هک مه ار ی بلاطم نیا
هدنب دَهاشم هک تسا ییاهزیچ ، منکی م ضرع
هک اقا موحرم اب تایدل و طرد هدنب و تسا هدوب
ناشیا زا ی بلاطم هرخلأاب ، دوب لاسد لهچ دودح
و ، ماهدیدی بلاطم ی ضعب تا قوا ی هاگ و ماهدینش
نم . ماهتشاد ناشیا اب ی تاییرجت ا صخش هدنب
نینس رد بهترم دنچ ار ی راصنا ی اقا موحرم
ناشیا زا اذل ، مدید تیلوفط و ی گلاس چنپ ، راهچ
ن آرد دادد ی اقا زا ی لو . مرادن رطاخ هب ی زیچ
فرشم لابرک هب ی گلاس هدفه ن س رد هک ی رفس
ناشیا زا ی اهدننک نیعت بلاطم و تارطاخ ، میدش
ی اقا هب تبسن هدنب تا علاطا مهم شخب و ، مراد
و ، ماهدینش اقا موحرم زا هک تسا ی بلاطم دادد
ی تاییرجت و هدوب هدنب دَهاشم مه ناشیا تا ل ا د ب خ
، تسه ی بلاطم رظن هطقن نیا زا ؛ ماهتشاد ناشیا اب
! میناوتی مذ ا د ج ام ، اجک اقنع را کش و اجک ام لا و
ی م اقا موحرم توفزا لاسد ی اهل اسد هک ن لا ا هدنب
زا ی ضعب هجوتم مدوخ هعسد دودح رد هزات درذگ
هب دیاشد و ، دندومرف ناشیا هک موشی م ی بلاطم
و مسرب متسناوتند ل ا د هب ات مه شیا هی ضعب
ی ضعب ؛ تسا مهیم میارب زونه بلاطم زا ی ضعب
نم زونه و دنتفگی ناعم ن آ زا هک ی بلاطم زا
ی سرتسد ناشیا دارم ن آ هب و انعم ن آ هب متسناوتند
منکب ادیب

ماما و ایلوا نید طابترا تی فیک ایآ : ل ا و س
ی ایلوا زا کیره هک تسا و حذ نیا هب ماسلا هیلع
ناشدوخ هک ی مسا ن آ قیرط زا و هطساو هب ادخ

هک ماسلا هیلع ماما اب دناه دیسر مسان آ تقیقد هب
طابترا تسای هلا تافص و عامسا مامت رهظم
؟دنکی م رارقرب

و عامسامتا رهظم، ماسلا هیلع ماما ی هلا تافص

ی لاهبلا رد دسری م رظن هب هتبا :باوج
ماما .مدرک هراشا مه هئسم نیا هب میاهت بحص
تیر هظم ؛تسا عامساممه متا رهظم ماسلا هیلع
ینیع قیاقده دنروا دوجو هب هک انعم نیا هب
دینک ضرفلاثم .تسا تافص و عامسای جراخ
و نیعرتخم زای کی اینوسیدا دننامی فشتکم هک
،دنکب فشک اری اهئسم دهاوخی م هک نیفشتکم
و دهدی م ماجنا اری تگرد و دنکی می ط اری هار
فقوت اجنآ رد هبتر مکی هک دسری می اهطقن هب
ی اهقرج ،دنکی م رکف دراد هک ی نیج رد .دنکی م
.دوشی م ل دش یارب ل کشم نآ و دنزی م ش نهذ هب
تسا راگدرو پ میلع مسا رو هظ ،ل کشم نآ ل د
نآ ماسلا هیلع ماما ی نعید ؛تقو نامز ماما طسوت
و نوسیدا بلق و رسد هب عقوم نآ رد اری اهقرج
نیمه¹ .تسا هدرک دراو نیفشتکم و نیعرتخم
بش و هدرک زاب اری باتک هک ی یوجشناد نآ روط
ش سرد هک ی اهبلطن آ ای دنکی م اعلاطم اری نآ دراد
طاقن نیا ی سک هچ ،دنکی م اعلاطم بشرد دراد اری
ی م زاب اری اهرگ نیا ی سک هچ ؟دنکی م ل د اری
نم ؟دهدی م ماجنا اری راک نیا ی سک هچ و ؟دنک
ش بلاطم هب و ماهدناوخ اری باتک نیا منکی م ل ایخ
نیا ماهتسناوت هکنیا رب متسه رختفم و ماه دیسر

¹؛ 318 و 177 ص ،ی حوقفا هب دوشد عوجر رتشیب علاطت هج
116 ص ،1 ج ،ی رصبن اوند

تسد ،چپ هکنیا زالفاغ ،منکلح ار لکشم ،میتسه ی تابر و کسور ع طقفام و تسایرگید می زابدها و خب ؛دنکی ملامعاً دراد هک تسا وادوز ار یکی ،شراقم هب ،ددنبی مدها و خذ ،دنک .دنکی مزابر ترید هدرُ خکی ار یکی و دنکی مزاب .تسا ملسلا هیلع ماما هب طوبرم همه آهنیا

نآکد هکی رادنآکد نآ ،قزر هئسم هب تبسند ایآ ،تسایر تشم رظتنم و دنکی مزاب ار ش دوز هدمآ شاهزاغم هب روطچ ایر تشم نیا دینادی م رد شلزنم زاهتساوخی م هک صخش نیا ؟تسا دیاب دیورب دیهاوخی م هک امشد :هتفگش مناخ ،دیاب ،اجنیا دیایم و ا .دیروایید و دیر خب م هار زیچن لاف ،مرخب :دیوگی م و دوشی م در لّوا هزاغم زانیا رد دیایم شرطن هب دعب ،دوشی م در ؟مرخب می شنهد هب دوز هب دوز هعفدکی ،دچیپ هچوک ار وای سک هچ .دوشد لخاد هزاغم نیا هب هک دیآ ههمه رد میناوتی م ار هئسم نیا ام ؟هدروآ اجنیا و میوشد هجوتهم لاماک تاطابترا و یگذنر نوئش .میهدب شرتسگ و هعسوت

فشک ،دوشی م ماجنا ایند نیا رد هکی یاهراک هرگ و دوشی م زاب هکی یاههرگ ،دوشی م هکی یاه ماما هطساو هب همه] ؛دوشی م هدر هکی یاه مدرکی م هعلاطم نم بشد کی .[تسا ملسلا هیلع نیناوق نامدیتاسا زا¹ ی داتسا شپ عقوم نآ رد و می م هعلاطم ار یاهیشاد تسا مدای .مدناوخی م هک بشد کی .تسا لکشم ایردق دنتفگی م هک مدرک مرظن هب یلاکشا ،مدرکی م هعلاطم ار هیشاد نیا

¹ هیلع الله تمحر ،یزیربتی ورغ مساقلاوبا خیشد الله قیآ ترضد

نیا هک دما شید پیار بی تلاد هبتر مکید، دود هدیسر
 می مذ ناشدوخ مهنیناوق دیتاسا هکتسا ی اهیشاد
 هیشاد نیا، متفرن سرد زونه هکنم یلو، دنمهف
 هیضق نیا ات. مدش هجوتتم ار لاکشا و مدناوخ ار
 کی، مدرک معلاطم ار شامادا و دش ادیپ ام رد
 هچره! ممهفی مذ ار هلمجن یا لاصا هک مدید هبتر م
 ؛ دیسرن مدهذ هب، تسیچ تغل نیا هک مدرک رکف
 فک دنتشاذگ اجنامه. دش هتسب هک دش هتسب
 دنمهفی مذ دیتاسا هک ار ی اهیشاد! امر فب؛ نامتسد
 تدوخ، ی نکیم معلاطم شید سرد زال بقو تو
 لمعلا س کعنیا زا حبص ات بشن آنم!؟ ی دیمهف
 هک ام! بجع. مدیباو خندما شید پیار بهکی ناسفند
 حبص!؟ مینک ریگ تغل نیا رد تقون آ، روطنیا
 لاپوک و لایم امتاب، نازیوا هچول و بلا اب مدش دنلب
 مدید مدرکز اب ار باتکات، ریز هبرسد، هتخیری اه
 ناسا نیا زا ی اهملک اعقاوی نعید «!هنکلا» هتشوند
 ، میدناوخ ننگا، میدناوخ هُنکلا ام دینک صرف! رت
 زیچه مه؟ راکهچ اجنیا هبنگلا و هنکلا: رخا میتفگ
 می ادخ؟ تسیچ نیا. هُنکلا زا ریغ دما ام رظن هب
 تینانا نیا اب، ت عاضوا نیا اب، ابید، امر فب: دیوگ
 هیضق نیا ریاطن و! امر فب، اهتینم نیا اب و اه
 دندادی م هممه و هداتفا قافتا هممه یار ب

هب هجراذ تروص یاطعا رد ماما شقند

راگدروپ هیلک عامسا

رد ار ی هلا هیلک عامسا ماسلا هیلع ماما
 رد هکی مولع؛ دهدی م هجراذ تروص، جراذ
 ،تسا جراذ رد هکی یاهتردق، تسا جراذ
 و ماک نیا و دراد ار میلکت ماقم هک دنوادخ
 نیا، دوشی م ماجنا جراذ رد هکی یاهت بحص

ره یارب هکی یاهقزر نیا و دوشی م هکی تائاقلا
 ،دوشی م هدنکارپ ج راخرد دود بسدر بی سک
 هکی اهر و من آ. تساتیلو اچیرد زاهنیا مامت
 .تسا ماما ایحان زاهنیا مامت ،درادی مریب ارش دود م همد
 ،دنکی م راکش ار اهر و من نیا هکی ناوید نآ
 راکش ار قزر رهظم نیا هدمآ و هدشتر دقرهظم
 .تسا هدرک

دوهمه م ج راخرد و میراد تایاور رد هکنیا
 ماسلا هیلع ادهشلا دپس تبیصم رد هک تساهدوب
 ،تسیرگ نامسا و دنتسیرگ اهر زیرگنس همد
 ی م ار ماما اهر زیرگنس ی نعید ؛دراد تیعقاو
 1. دمهی م و دنکی م کرد هزیر گنس ،دنهف

² لدلها ساودس و سحتسه *** لگ قظو کاخ قظو باقظ

ی م ام ! میمهفی من ام ،دنکی م کرد اهنیا
 هچ ،تسه اجنیا رد نلا هکی طبض نیا : میوگ
 ی لو ! کیتسلاپ و تساهانها نیا ؟ دراد یروعد
 و ملاء هک تسای ج راخرد دوجوم کی طبض نیا
 .دنکی م کرد و دمهی م و ،دراد تردق و روعد
 هدش هتفگی دایز یلیخ بلاطم هنیمز نیا رد و
 .تسا

تساتافصو ی ماسا نیمه اب ماسلا هیلع ماما
 مَهَانْلَعَجَوَ : دنکی م تبیرتو ییامنه ار دارفا هک
 تَارِيْخًا لِعَفْمِهْيَلًا اَنْيَحَوَّ اَنْرِمَابِن وُدْهَيَّ هَمِّدًا
 3، (نیدبآ اند او ناکو ُ اَكْرَلَا اَتْيَاوِ قَلَا صِلَا مَقَاوِ
 ملاء اطرساو هک میدروا دوجو هبار همدانیا ام»
 اَمْنًا : نك ماقمن امه ابی نعید 4؛ «دنک تیاده امر ما

1. 17 و 16 ص ، 1 ج ، ی سانشد ماما هب دوشد عوجر رتشیب علاط ت هج

2. لوارتقد ، یونعم یونثم

3. 73 هیأ (21) ءایینا هروسد

4 ، 1 ج ، ی سانشد ماما هب دوشد عوجر هفیرش هیا ریسفت رب علاط ت هج

اب اهنا¹، نوكيفن كهل وقين انئيش دارا اذا هوما
تهجنا نى نعي؛ دنك تياده نيوكت تهجنا
ه نيوكت تهجنا هك دوشى م ثعاب نى عيرشت
ى م زامن هك نى تقو دينك لايخ امش. دسرب رمث
هبار امش ندرك عوكر و ن داتسيا نيا، ديناوخ
تهج و نى رهاظ لمع نيا؛ دناسرى م هجيتت
دهدى م ريغتار امش نى توكلم تهجنا نى، عيرشت
ماجنا ماسلا هيلع ماما رما هب نى عقاو تروصنا و
رما هب و هدارا هب تلاوحت و ريغتنا نى، دوشى م
دوشى م ماجنا ماسلا هيلع ماما

تقيقرد ماما اب ايلوا داختا تيفيك تيلاو

ماما بنج هك نى هلا نى ايلوا نيا، نياربان
رد هكتسا نيا رطاخ هب هب، دنوشى م ماسلا هيلع
مامت! ريخن، دنرادراق نى صاخ مسا كى تحت
ه، دننسه هئيزج تافص و عامسا هك اهنا دوجو
نى لك مسا نى رد ل خاد ماما تيشم و هدارا هطساو
اتى قرت و دشر هب دنكى م عورش دعب و دوشى م
رد رگيد و دنكى م ادپ داختا نى لك مسا نى اب هكنيا
تسين مسا نى نيد و مسا نيا نيد نى قرف اجنا

و عامسا مامت رد دناوتى م داختا نيا ايا: ل اوس
؟ دتفا قافتا نامز مه نمزا هم و اج هم رد

م و حرم زانم هتبل. اج هم رد، هلب: باوج
، نامز كيردى هلا نى لو و د زاشيب هك مدينش اقا
ماما زار يغ لاومعم؛ تسا هدوبن لاح هب ات
هدوبن و د زاشيب، اتود ايتسه نى كى ماسلا هيلع
تيفيك نيا هب ن اشترابع دياش. دشاب دوشى م ن ايا

11 و 10 سرد
¹ 82. هيا (36) سى هروس

ی لاکشا هچ دشاب نامزمه رگا ی لو .تسا هدوب
 ندب ود ماسلا هیلع ماما دوز هکنیا لثم !؟ دراد
 ماسلا هیلع ماما تقیقده ! دراد ی داریا ایآ ، دوشب
 هچ دوشب ققحتم ندب ود رگا اهنتم ،تسا ی کی
 ی نعی ؛تسا نیمه مه هئسم نآ ؟ دراد ی لاکشا
 ماسلا هیلع ماما رانک رد ی هلا ی لو کی دوجو
 ی فلاتخا لاصا و دروآی مذ دوجو هب ی ریغت چیه
 دراد دوجو

و نینمؤماریمالثم موصعم جنپ هکنیا :ل او سد
 ن یسد ماما و ن سده ماما و هقیصد ترصد
 ترصد نامز رد نیمز یور رد ماسلا مهیلع
 و تیلو ،دندوب ملسو هلا و هیلع الله ی لصل و سر
 ؟تسا هدوب هنوگچ اهنا تمصد و تماما
 ربمغیه ب ص اصتخا طقف تماما هبترم :ب اوج
 .تسا هدوب اهنا ی ارب و هتشد

؟تسا هدوب تماما ماقم اهنا ی ارب ایآ :ل او سد
تماما ماقم اب تمصد ماقم توافده
 ترصد هکی تقو ؛تسا هدوب ،ریخهذ :ب اوج
 نینمؤماریمابه تماما هبترم نآ ،دنتفر ایند زا
 دشرانگاو

.تسا ظوفحمش دوز ی اجه تمصد هئسم
 ذیفنت ماقم نآ و تسا بلطم کی تمصد هئسم
 رفدودتسا نکم .رگید بلطم کی ادختیشم
 ره ن یسد ماما و ن سده ماما لاثم ،دنشاب موصعم
 راک ملاء نیارد هکی سک نآ ی لو ،دناموصعم ود
 ن یسد ماما دوز .تسا ن سده ماما ،دهدی م ماجنا
 ماجنا راک دراد ن سده ماما هدارا هب ع قوم نامهر د
 ی مذ ن یسد ماما ،دهاوخذ ن سده ماما رگا ؛دهدی م
 ماما ،دناوخب زامذ دناوتی مذ و دروخب ادغ دناوت

رد ار تیشم ذوفن نیا و هدارا نیا هک تسانسح
دنکی ملامعاش دوزردار ب

اب مطبار رد مقلطم تیلو شقذ :ل اوُس
ترضد و اهیلع الله ملامس هقیصد ترضد
؟تسا هدوب هنوگچ نینمؤماریما

هائسم م ه هقیصد ترضد دروم رد :ب اوج
تیشید و تیشم تیشید .تسا هدوب روطنیمه
و هدوب ملامسلا هیلع نینمؤماریما دوجو رد تیلو
ماقم رد هذ ،دندوب نومک ماقم رد هقیصد ترضد
ملاع نیا رد هکی یلو نآ لامع او راهظا و زاربا
دوخ رد .دوب نینمؤماریما ،دادی م ماجنا راک
می [تیلو] لامع او دراد و ا م ه هقیصد ترضد
ترضدی لعا هبترم نآ .دهدی م ماجنا راک و دنک
فرصد و لخد هب طوبرم اهیلع الله ملامس هقیصد
ظوفحم ملاع نآ رد هبترم نآ ،هدوبذ ایند نیا رد
.تسا هدوب

رُون مُهَلْکُ نانشه ملامع نآ رد سپ :ل اوُس
؟دنتسه **«دحاو»**

درادنی توافقت و تسا دحاو رون ،هلج :ب اوج
،عامسا مامت دناوتی م» :دیدومرف :ل اوُس
دش داجیا ل اوُس نامیار ب «.دنک ادیپ ققحتش نورد
قداصد ماما و رقاب ماما هک میراد ی تیاور رد هک
دید ،درکی م هاگذر فذکی ،دنتفری م ملامسلا امهیلع
ماما ،قداصد ماما و هدش قداصد ماما ،رقاب ماما
ام نیبی قرف» :دندومرف و ا هب دعب .تسا هدش رقاب
«دحاو رُون اَنُلْکُ و تسین

ماما دیدومرف امش هکنیا زا و تیاور نیا زا

¹ داشرا؛ 342 و 16 ص 26، ج 24 - 1 ص 25، ج 25، راونلا راجب
415 ص 2، ج ،بولقلا

ی می زیچ هچ ، دنکی م تیلو ل امعا مومام رد
میوشد هجوت میناوت

ی تقیق ، ماسلا مهیاء راهطا هئا تیلو دحاو

ی مر بل بقه لئسم نامه هب زاب اجنیا رد : باوج
تقیق ن آ : میوگب میهاوخی م تقو کی . میدرگ
کی هب ، نامز ره رد هکتسا ی تیعاو هک . تیلو
ل باق هک ن آ ، دوشی م لقتنم . دریگی م قلعت رفند
ن آ : میوگب میهاوخی م تقو کی اما . تسین ل اقتنا
ن آ اب ی صخش اهتتم ، تسا دحاو تیلو تقیق
ی یاج نامه اجنیا ؛ دوشی م دحتم تیلو تقیق
ل امعا ن آ : هک مدرک ضرع ن اتتمدخن م هک تسا
ی م هئا راتفر و ل امعا زامه کار ی تیفیک ن آ و
داحتا هطساو هب مه افرعو ی هلا ی ایلوا زامه ، میدید
ن آ هکنیا هذ . مینیبی م ، تیلو و ماما سفند اب
ی کی تیلو تقیق ، رفند و رد هشد اتود تیلو
نامه ، دنکی م ادید داحتا نوچ صخشنیا ؛ تسا
دوجو اما . دوشی م ماسلا مهیاء ماما تروص
- تسا ی مسج دوجو نیمه هک . شای جراخ
تسا ماسلا مهیاء ماما دوجو زامه

ق داصد ماما ار رقاب ماما صخشن آ هکنیا سپ
نیا هب هراشا ، هدید رقاب ماما ار ق داصد ماما و هدید
رقاب ماما زامه دعب مه ق داصد ماما هک تسا تیعاو
دعب هکار ی تروص ن آ اهتتم . دشد هاوخر و وطن نیمه
نیمه نیب : دنتفگ و دندرو آ ولجش یارب ، دید هاوخر
، دوشی م ق داصد ماما هبل ی دبتاً ادعب هک ی رقاب ماما
رقاب ماما رد تیلو ن آ ی لو ، دنتسه ی کی و دره
رقاب ماما اهتتم . تسین ق داصد ماما رد و تسا
و ، هدمآ وان هذ رد . ق داصد ماما هذ . ماسلا مهیاء

مه قداص ماما هك دنامهفد روطنيا وا به هتساوخ
نيا اب هك ي نم اهتتم ،میتسه نم نیمه ،نم زا دعب
هفایق و لکش نیا اب و نزو نیا و تآیصوصخ
ارم هنامز اهتتم ،میتسه یکی و د ره ی لو ؛تسا
تسا هدرک رځو م ار مدنزر فو هدرک مّدقم

دَمَحْمَلْ أَوْ دَمَحْمَلْ عِلَّ صَدْمَهَلَّا